

ΑΕΓΕΑΝ ΒΑΛΤΙΚ ΒΑΝΚ Α.Ε

Ετήσια Χρηματοοικονομική Έκθεση

31 Δεκεμβρίου 2018

Ιούλιος 2019

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	2
Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου	5
Επισκόπηση	5
Οικονομικό και Χρηματοπιστωτικό Περιβάλλον	5
Εξελίξεις στη Ναυτιλία και τις Ναυτιλιακές Χρηματοδοτήσεις	7
Οικονομικά Αποτελέσματα της Τράπεζας	8
Γνωστοποιήσεις του άρθρου 6 του νόμου 4374/2016.....	12
Διαχείριση Κινδύνων	12
Σημαντικά γεγονότα	14
Εσωτερικές εξελίξεις – Στόχοι και Προοπτικές	14
Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	16
Οικονομικές Καταστάσεις.....	21
Κατάσταση Αποτελεσμάτων	22
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.....	23
Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	24
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	25
Κατάσταση Ταμειακών Ροών.....	26
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες	27
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Βασικές Λογιστικές Αρχές.....	28
2.1 Πλαίσιο κατάρτισης	28
2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας	32
2.3 Συναλλαγές σε συνάλλαγμα	32
2.4 Τόκοι έσοδα και έξοδα	32
2.5 Αμοιβές και έσοδα από προμήθειες	33
2.6 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (“FVTPL”).....	33
2.7 Επενδυτικό Χαρτοφυλάκιο επιμετρούμενο σε Εύλογη Αξία μέσω λοιπού Συνολικού Εισοδήματος (“FVTOCI”)	34
2.8 Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων	35
2.9 Αθέτηση (Default)	36
2.10 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	36
2.11 Χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμούνται στο αποσβέσιμο κόστος.....	37
2.12 Τροποποίηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων	38
2.13 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	39
2.14 Άυλα πάγια στοιχεία.....	39
2.15 Ενσώματα πάγια στοιχεία	39
2.16 Αναβαλλόμενος φόρος και φόρος εισοδήματος	39
2.17 Προβλέψεις για κινδύνους και λοιπές υποχρεώσεις.....	40
2.18 Παροχές προς τους εργαζόμενους	40
2.19 Συμψηφισμός	40
2.20 Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	40
2.21 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	40
2.22 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	41
2.23 Μισθώσεις	41
2.24 Λογιστικές αρχές βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι συγκριτικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2017.	41
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και υποκειμενικές κρίσεις	43
3.1 Υπολογισμός αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς (“ECL”)	43
3.2 Εύλογη αξία δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών που επιμετρώνται υποχρεωτικά σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	44
3.3 Καθαρό κόστος προγραμμάτων εξόδου από την υπηρεσία.....	44
3.4 Φόροι εισοδήματος	44
3.5 Αναβαλλόμενοι φόροι	44

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων	44
4.1 Εισαγωγή και επισκόπηση	44
4.2 Πιστωτικός κίνδυνος	45
4.2.1 Στρατηγικές και διαδικασίες για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου	45
4.2.2 Μέτρηση και συστήματα αναφοράς του πιστωτικού κινδύνου.....	45
4.2.3 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες και για τα πιστωτικά ανοίγματα εκτός ισολογισμού	49
4.2.4 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και μέγιστη έκθεση από στοιχεία εκτός κατάστασης οικονομικής θέσης.....	49
4.2.5 Ληφθείσες εξασφαλίσεις και εγγυήσεις	50
4.2.6 Διαχείριση σημαντικής συγκέντρωσης κινδύνου	51
4.2.7 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	51
4.2.8 Χρεωστικοί τίτλοι.....	56
4.3 Κίνδυνος ρευστότητας	57
4.4 Κίνδυνος αγοράς.....	57
4.4.1 Κίνδυνος επιτοκίου	58
4.4.2 Κίνδυνος συναλλάγματος	59
4.5 Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία	60
4.6 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία.....	60
4.7 Κεφαλαιακή επάρκεια	61
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: Καθαρά έσοδα από τόκους	62
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες.....	63
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: Αποτελέσματα από παράγωγα και τίτλους επενδυτικού χαρτοφυλακίου	63
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	64
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: Γενικά διοικητικά έξοδα	64
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: Αποσβέσεις.....	64
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: Πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	64
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Φόρος εισοδήματος	65
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: Ταμείο και διαθέσιμα στη Κεντρική Τράπεζα	65
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	65
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	65
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	66
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – μέσω λοιπού συνολικού εισοδήματος.....	66
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	67
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	67
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: Άυλα πάγια στοιχεία	68
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: Ενσώματα πάγια στοιχεία	68
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: Απαιτήσεις / Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους.....	69
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: Λοιπά στοιχεία ενεργητικού.....	69
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία διακρατούμενα προς πώληση	70
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα.....	70
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: Υποχρεώσεις προς πελάτες	70
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: Λοιπά στοιχεία παθητικού	70
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	71
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: Μετοχικό κεφάλαιο	72
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	72
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 31: Αποθεματικά	72

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 32: Αποτελέσματα εις νέο	73
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 33: Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις.....	73
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 34: Γεγονότα μεταγενέστερα των οικονομικών καταστάσεων	74
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 35: Μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α. 9 - Γνωστοποιήσεις	75
35.1 Πρόγραμμα Υλοποίησης Δ.Π.Χ.Α. 9	75
35.2 Τροποποιήσεις των πολιτικών λόγω εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α.9	75
35.3 Εκτιμώμενη επίπτωση στα Εποπτικά Κεφάλαια	77
35.4 Ταξινόμηση των Χρηματοοικονομικών στοιχείων κατά την ημερομηνία εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α.9	78
35.5 Συμφωνία της επίπτωσης της πρώτης εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9	79
35.6 Νέα επιμέτρηση της πρόβλεψης για απομείωση δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών ανά χαρτοφυλάκιο και στάδιο.....	79
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 36: Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	79
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 37: Αμοιβές Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.....	80

Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου για τη χρήση 2018

Κύριοι Μέτοχοι,

Υποβάλλουμε για έγκριση τις Οικονομικές Καταστάσεις και την Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Aegean Baltic Bank A.E. (η «Τράπεζα», «ABBank») για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018, οι οποίες έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α) όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ.

Η ABBank αποτελεί Ελληνικό χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με εξειδίκευση, στην επιχειρηματική τραπεζική, τις συναλλακτικές τραπεζικές εργασίες, τη διαχείριση διαθεσίμων, και τις συμβουλευτικές υπηρεσίες προς εταιρείες κυρίως του ναυτιλιακού κλάδου. Η Τράπεζα λειτουργεί από τα κεντρικά της γραφεία στο Μαρούσι και διατηρεί δύο υποκαταστήματα, ένα στον Πειραιά και ένα στη Γλυφάδα. Η Τράπεζα δεν διατηρεί άλλα γραφεία, υποκαταστήματα ή θυγατρικές εταιρείες στην Ελλάδα ή το εξωτερικό.

Επισκόπηση

Το 2018 η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη παρέμεινε ισχυρή παρουσιάζοντας ποσοστιαία αύξηση 3,7% σε ετήσια βάση από 3,8% τον προηγούμενο χρόνο. Κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους η ανάπτυξη επιβραδύνθηκε, ως αποτέλεσμα των αυξανόμενων εντάσεων στο διεθνές εμπόριο, ενώ οι οικονομικές επιδόσεις ήταν διαφοροποιημένες μεταξύ γεωγραφικών περιοχών και οικονομικών τομέων. Η βιομηχανική παραγωγή αυξήθηκε με χαμηλότερο ρυθμό, 2,2% στις χώρες του ΟΟΣΑ και με 6,3% στην Κίνα (2017: +2,8% και +6,5% αντίστοιχα). Η ανάπτυξη του παγκόσμιου εμπορίου υποχώρησε επίσης στο 4% σε ετήσια βάση από 4,8% πέρυσι. Στις ναυτιλιακές αγορές, η βελτίωση που σημειώθηκε στα έσοδα και τις αξίες των πλοίων στους κλάδους ξηρού χύδην φορτίου και εμπορευματοκιβωτίων από το δεύτερο εξάμηνο του 2016, εξακολούθησε μέχρι και το 2018 για τα bulk carriers και μέχρι τα μέσα του έτους για τα containerships. Τα δεξαμενόπλοια αργού πετρελαίου και παραγωγών πετρελαίου συνέχισαν τη μακρόχρονη καθοδική οικονομική τους τροχιά μέχρι το τρίτο τρίμηνο του 2018, ανακάμπτοντας σημαντικά έκτοτε. Στις χρηματοπιστωτικές αγορές, η αστάθεια ήταν υψηλή σε μια γενικά καθοδική πορεία. Οι τιμές μετοχών κατέγραψαν ζημίες στις μεγάλες χρηματιστηριακές αγορές, ενώ οι μακροπρόθεσμες αποδόσεις κρατικών ομολόγων αυξήθηκαν στις ΗΠΑ, αλλά υποχώρησαν στην Ευρώπη, καθώς οι αυξανόμενες αβεβαιότητες ενθάρρυναν τις επιλογές αποφυγής κινδύνων.

Οι κύριοι μακροοικονομικοί και δημοσιονομικοί δείκτες της Ελλάδας βελτιώθηκαν περαιτέρω το 2018 και, σε συνδυασμό με την επίσημη ολοκλήρωση του 3ου Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής τον Αύγουστο του 2018, το οικονομικό κλίμα βελτιώθηκε σημαντικά. Το ΑΕΠ σημείωσε αύξηση 1,9% σε ετήσια βάση, από 1,4% το 2017, καταγράφοντας το υψηλότερο ποσοστό των τελευταίων δώδεκα ετών. Η ανεργία υποχώρησε στο 18% το Δεκέμβριο του 2018. Ο στόχος του πρωτογενούς πλεονάσματος που καθορίστηκε στο Πρόγραμμα, υπερκαλύφθηκε για άλλη μια φορά, και διαμορφώθηκε στο 4,0% του ΑΕΠ (2017: 4,1%, 2016: 3,8%). Στον ελληνικό τραπεζικό τομέα, η απομόχλευση συνεχίστηκε. Οι πιστώσεις προς τον ιδιωτικό τομέα μειώθηκαν κατά 1,1% σε ετήσια βάση (2017: -0,8%) ενώ η αύξηση των επιχειρηματικών πιστώσεων κατά 0,2% (2017: +0,4%) δεν ήταν αρκετή για να αντισταθμίσει την κατά 2,2% πτώση των πιστώσεων προς νοικοκυριά (2017: -2,3%). Τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (ΜΕΑ) συρρικνώθηκαν κατά περίπου 10% σε ετήσια βάση, ενώ το υπόλοιπό τους παραμένει σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα (περίπου 45% των συνολικών δανείων). Οι αναλογίες ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος βελτιώθηκαν σημαντικά καθώς οι καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα αυξήθηκαν κατά 6,2% σε ετήσια βάση και τα κεφάλαια που αντλήθηκαν από το μηχανισμό έκτακτης παροχής ρευστότητας του Ευρωσυστήματος (ELA) ελαχιστοποιήθηκαν σε €0,8 δισ. το Δεκέμβριο του 2018.

Κατά το 2018, η ABBank ενίσχυσε περαιτέρω τη ρευστότητα της, ανέστρεψε την πορεία απομόχλευσης που ακολούθησε τα προηγούμενα τρία χρόνια και επέστρεψε στην κερδοφορία, ύστερα από δύο ζημιολύστες χρήσεις. Η αύξηση του συνολικού ενεργητικού κατά 14% σε ετήσια βάση οφείλεται κατά κύριο λόγο στην πιστωτική επέκταση κατά 13% σε ετήσια βάση και στην αύξηση κατά 22% των τοποθετήσεων ρευστών διαθεσίμων στη διατραπεζική αγορά. Τα ρευστά στοιχεία παθητικού ενισχύθηκαν κατά 23% σε ετήσια βάση, με τα υπόλοιπα των καταθέσεων πελατών και διατραπεζικό δανεισμό να αυξάνονται ετησίως κατά 12% και 128%, αντίστοιχα. Ο λόγος των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (ΜΕΑ) προς τα συνολικά δάνεια μειώθηκε στο 16% από 22% το 2017. Τα λειτουργικά έσοδα αυξήθηκαν κατά 9% σε ετήσια βάση έναντι αύξησης των λειτουργικών δαπανών κατά 6%, παράγοντας οριακά θετικό καθαρό λειτουργικό αποτέλεσμα, προ προβλέψεων και φόρων (2017: €0,29 εκ. λειτουργική ζημία). Μετά το θετικό ποσό που σχηματίστηκε για την απομείωση αξίας δανείων και επενδυτικών χρεογράφων (αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω λουτών συνολικών εσόδων) ύψους €0,58 εκ. (λόγω της μερικής διαγραφή ενός δανείου και της αντίστοιχης πρόβλεψης) και τη δαπάνη €0,20 εκ. φόρου εισοδήματος, διαμορφώθηκε Καθαρό Κέρδος €0,39 εκ. για το 2018 (2017: €0,96 εκ. Καθαρή Ζημία). Ο δείκτης CET1 παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα, 38,2% στις 31.12.2018, ενώ τον Φεβρουάριο του 2019 η Τράπεζα έλαβε από τη Standard & Poor's πιστοληπτική αξιολόγηση Β/Β (μακροπρόθεσμη / βραχυπρόθεσμη) με σταθερή προοπτική, την υψηλότερη μεταξύ των ελληνικών τραπεζών.

Οικονομικό και Χρηματοπιστωτικό Περιβάλλον

Διεθνείς εξελίξεις

Το 2018 το παγκόσμιο ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 3,7% σε ετήσια βάση, ποσοστό αντίστοιχα ισχυρό με του 2017 (3,8%). Κατά το πρώτο μέρος του έτους, η οικονομική ανάπτυξη ακολούθησε τη δυναμική του περασμένου έτους, επιβραδύνοντας στο δεύτερο εξάμηνο, λόγω των οικονομικών και πολιτικών αβεβαιοτήτων που προκάλεσε η αυξανόμενη ένταση στις εμπορικές σχέσεις των ΗΠΑ με την Κίνα, καθώς και την Ευρώπη. Οι αναπροσαρμογές της νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής των μεγάλων προηγμένων οικονομιών είχαν ως αποτέλεσμα την ανομοιογενή ανάπτυξη μεταξύ τους και, σε ορισμένες περιπτώσεις, την αύξηση των πολιτικών

κινδύνων. Οι αυξανόμενες αβεβαιότητες τροφοδότησαν την πτωτική μεταβλητότητα στις χρηματοπιστωτικές αγορές, και η αποφυγή κινδύνων επικράτησε στις επιλογές των επενδυτών. Η βιομηχανική παραγωγή αυξήθηκε κατά 4,2% σε ετήσια βάση στις ΗΠΑ (2017: 2,0%), αλλά σε πολύ μικρότερη κλίμακα σε άλλα μέλη του ΟΟΣΑ. Η Γερμανία σημείωσε αύξηση 1,1% σε ετήσια βάση, από 3,5% το 2017, το Ηνωμένο Βασίλειο 0,8% από 1,4%, αντίστοιχα, και η Ιαπωνία 1,5% από 4,7%. Στην Ασία, η βιομηχανική παραγωγή της Κίνας αυξήθηκε κατά 6,3% σε ετήσια βάση το 2018, από 6,5% το 2017 και στη Ν. Κορέα κατά 0,2% από 0,8%, ενώ η βιομηχανική παραγωγή της Ινδίας ενισχύθηκε κατά 5,0% σε ετήσια βάση, σε σύγκριση με 3,0% το 2017. Η ετήσια αύξηση του παγκόσμιου εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών παρέμεινε στην «ισχυρή» περιοχή του 4,0%. Παρ' όλα αυτά, η δυναμική του 2017 (+5,3% σε ετήσια βάση) υποχώρησε, αντανάκλωντας την επιβράδυνση του δεύτερου εξαμήνου του 2018.

Στην Ευρωζώνη, η αύξηση του ΑΕΠ το 2018 περιορίστηκε στο 1,8% σε ετήσια βάση από 2,4% το προηγούμενο έτος. Οι οικονομικές επιδόσεις επηρεάστηκαν από αβεβαιότητες σε τομείς της βαριάς βιομηχανίας της Γερμανίας και τις πολιτικές εντάσεις αναφορικά με άλλες μεγάλες ευρωπαϊκές οικονομίες, όπως η Γαλλία και η Ιταλία, παρόλο που η εγχώρια ζήτηση παρέμεινε ισχυρή, οι όροι παροχής τραπεζικής πίστης βελτιώθηκαν και τα ποσοστά απασχόλησης αυξήθηκαν. Η νομισματική πολιτική της ΕΚΤ παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητη, με το παρεμβατικό επιτόκιο στο 0,0% και το επιτόκιο των καταθέσεων στο -0,4%, ενώ πραγματοποιήθηκε μέχρι τον Δεκέμβριο του 2018 η ανακοινωθείσα ολοκλήρωση του προγράμματος αγοράς περιουσιακών στοιχείων. Στις ΗΠΑ οι οικονομικές επιδόσεις του 2018 επωφελήθηκαν από τις φορολογικές μεταρρυθμίσεις, τις υψηλότερες κυβερνητικές δαπάνες και τις βελτιωμένες συνθήκες στην αγορά εργασίας, γεγονός που ενίσχυσε την εμπιστοσύνη και στήριξε την εγχώρια ζήτηση. Η Ομοσπονδιακή Κεντρική Τράπεζα των ΗΠΑ ("FED") συνέχισε την υλοποίηση της σταδιακής αποχώρησης από την μακρόχρονη πολιτική ποσοτικής χαλάρωσης. Τα επιτόκια αναφοράς αυξήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους κατά 0,75% συνολικά, στο επίπεδο του 2,25%, και εφαρμόστηκε το πρόγραμμα μείωσης του ενεργητικού / επενδύσεων μέσω χαμηλότερων ποσών επανεπενδύσεων. Η επιβράδυνση της οικονομικής ανάπτυξης της Ιαπωνίας αντικατοπτρίζει κυρίως την επίδραση φυσικών καταστροφών στην οικονομική δραστηριότητα, ενώ η μάλλον ήπια επιβράδυνση της Κίνας οφείλεται στις τεταμένες εμπορικές σχέσεις και τον «δασμολογικό πόλεμο» με τις ΗΠΑ.

Για το 2019, οι κίνδυνοι υπερισχύουν στις προοπτικές της παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης και του παγκόσμιου εμπορίου και αναμένονται πιο ήπιες οικονομικές επιδόσεις. Πέραν των κινδύνων που αντιμετωπίζουν οι μεγαλύτερες οικονομίες, οι προκλήσεις που διέπουν ορισμένες αναπτυσσόμενες οικονομίες, όπως η Τουρκία, η Αργεντινή και η Βραζιλία, θέτουν τις προσδοκίες για την ανάπτυξη του παγκόσμιου ΑΕΠ και του εμπορίου κατά το 2019 σε επίπεδα παρεμφερή ή ελαφρώς χαμηλότερα από αυτά του 2018. Η διευθέτηση των εμπορικών εντάσεων θα μειώσει τις αβεβαιότητες, θα βελτιώσει την εμπιστοσύνη των επενδυτών και θα λειτουργήσει υπέρ της ανοδικής πορείας. Δεν αναμένονται ουσιαστικές μετατοπίσεις για το 2019 από την ακολουθούμενη νομισματική πολιτική της ΕΚΤ, ενώ η FED ανακοίνωσε τον Ιανουάριο του 2019 μια προσέγγιση «βλέποντας και κάνοντας» ("wait and see") όσον αφορά την περαιτέρω πολιτική της, γεγονός που υποδηλώνει τον τερματισμό νωρίτερα του προγράμματος μεγέθυνσης του ισολογισμού της. Οι προσδοκίες είναι υψηλότερες για την παγκόσμια οικονομία και το διεθνές εμπόριο του 2020 (Διεθνής Οικονομική Προοπτική του ΔΝΤ, πρώτο τρίμηνο 2019) τ, καθώς σημαντικά εκκρεμή ζητήματα τα οποία επί του παρόντος ενισχύουν το προφίλ κινδύνου της οικονομικής δραστηριότητας (π.χ. εμπορικές εντάσεις, όροι Brexit κ.λπ.). αναμένεται να έχουν επιλυθεί.

Η Ελληνική Οικονομία και το Ελληνικό Χρηματοπιστωτικό Περιβάλλον

Το 2018 το ΑΕΠ της Ελλάδας σημείωσε αύξηση 1,9% σε ετήσια βάση, αποτελώντας τον υψηλότερο ρυθμό ανάπτυξης από το 2007 και μόνον την τρίτη φορά, από την εμφάνιση της ελληνικής κρίσης, που η οικονομία μεγεθύνθηκε (μετά το 2017 με +1,4% και το 2014 με +0,7%). Ο θετικός οικονομικός απολογισμός του 2018 περιλαμβάνει επίσης την επίτευξη Πρωτογενούς Πλεονάσματος 4% του ΑΕΠ, την αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας, την επιτυχημένη έκδοση του πρώτου τριετούς ομολόγου ύψους €3 δις καθώς και €1 δις δωδεκάμηνου Εντόκου Γραμματίου, καθώς και την επίσημη ολοκλήρωση, τον Αύγουστο του 2018, του 3ου Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής.

Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 8,8% σε ετήσια βάση το 2018, έχοντας ως κύριους συντελεστές, και πάλι, το σκέλος των υπηρεσιών, ιδίως τον τουρισμό και τις μεταφορές. Η επίδοση των εξαγωγών υπερέβη την άνοδο των εισαγωγών κατά 2,9% σε ετήσια βάση, άνοδος όμως που οδήγησε στη διεύρυνση του ελλείμματος του εμπορικού ισοζυγίου κατά €2,1 δις. Η ανεργία μειώθηκε περαιτέρω σε 18% τον Δεκέμβριο του 2018 από 20,8% τον Δεκέμβριο του 2017. Η ιδιωτική καταναλωτική παρουσίασε σταθερή άνοδο κατά 1,0% σε ετήσια βάση (2017: + 0,9%), γεγονός που καταδεικνύει τη βελτίωση στην καταναλωτική εμπιστοσύνη και δαπάνη. Επιπλέον, παρατηρήθηκε ανάκαμψη στις συναλλαγές της αγοράς ακινήτων, τόσο οικιστικών όσο και εμπορικών, που αντανάκλαται επίσης στις αυξήσεις των τιμών κατοικιών κατά 1,5% σε ετήσια βάση - το υψηλότερο ποσοστό των τελευταίων έντεκα ετών. Από την άλλη πλευρά, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ περιορίστηκε από την υποχώρηση των επενδυτικών δαπανών κατά 12% σε ετήσια βάση, η οποία συνδέεται κυρίως με το απόθεμα ημιτελών μη οικιστικών κατασκευαστικών έργων που ολοκληρώθηκαν το 2017 και δεν αναπληρώθηκαν από νέα το 2018.

Στο δημοσιονομικό επίπεδο, το Πρωτογενές Πλεόνασμα της Γενικής Κυβέρνησης ανήλθε στο 4,0% του ΑΕΠ (2017: 4,1%), υπερβαίνοντας για τέταρτη συνεχή χρονιά τους στόχους που είχαν τεθεί στο 3ο Πρόγραμμα. Η αύξηση των εσόδων αποτέλεσε το βασικό συντελεστή στην επίτευξη πλεονάσματος. Τα δημόσια έσοδα ενισχύθηκαν από τους υψηλούς φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν για το εισόδημα και την κατανάλωση καθώς και από τη διεύρυνση της φορολογικής βάσης μέσω της ενίσχυσης των ηλεκτρονικών συναλλαγών μετά την επιβολή ελέγχων κεφαλαίου, καθώς και τη μείωση των γεωγραφικών περιοχών της χώρας με χαμηλότερο ΦΠΑ. Η ανάσχεση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων συνέβαλε και πάλι στη διαμόρφωση του τελικού μεγέθους του πλεονάσματος.

Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα ενισχύθηκε περαιτέρω το 2018. Αν και η κερδοφορία ήταν χαμηλότερη από το 2017 και η απομόχλευση συνεχίστηκε, οι αναλογίες ρευστότητας βελτιώθηκαν σημαντικά, τα ΜΕΑ μειώθηκαν κατά περίπου 10% στη διάρκεια του έτους, και οι τέσσερις συστημικές ελληνικές τράπεζες συμμετείχαν επιτυχώς στην άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε επίπεδο ΕΕ που διενήργησε ο SSM / ΕΚΤ κατά το πρώτο τρίμηνο του 2018. Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, η κεφαλαιακή επάρκεια παρέμεινε ισχυρή, με τον μέσο δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας των ελληνικών τραπεζών να υπερβαίνει το 16%. Οι θετικές οικονομικές επιδόσεις και το βελτιωμένο οικονομικό κλίμα ενίσχυσαν την

εμπιστοσύνη των καταθετών, με αποτέλεσμα να αυξηθούν κατά 6,2% οι καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα και κατά 10% οι συνολικές καταθέσεις (δηλ. Καταθέσεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα). Η εξάρτηση των ελληνικών τραπεζών από το Ευρωσύστημα μειώθηκε κατά €22,6 δις. σε ετήσια βάση, σε €11,1δις. την 31.12.2018 και η άντληση ρευστότητας από τον ΕΛΑ μειώθηκε σε €0,8δις. Παράλληλα, η απομόχλευση συνεχίστηκε, καθώς οι πιστώσεις προς τον ιδιωτικό τομέα μειώθηκαν κατά 1,1% σε ετήσια βάση (2017: -0,8%), κυρίως λόγω της μείωσης των πιστώσεων των νοικοκυριών κατά 2,2% (2017: -2,3%), παρά την αύξηση κατά 0,2% των επιχειρηματικών πιστώσεων για δεύτερη συνεχή χρονιά (2017: +0,4%). Η μείωση των υπολοίπων ΜΕΑ ανήλθε σε €9,7δις το 2018, με τα €4,4δις. να προκύπτουν από διαγραφές και τα €5,2δις. σε πωλήσεις δανείων. Παρ' όλα αυτά, το απόθεμα ΜΕΑ παραμένει σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα, περίπου 45% των συνολικών δανείων, με τη συνεχιζόμενη τάση απομόχλευσης να μην συμβάλλει στη βελτίωση του δείκτη. Τέλος, μολονότι σημαντικά συρρικνωμένο, το καθεστώς ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων παραμένει εν ισχύ για τέταρτη συνεχή χρονιά.

Τον Αύγουστο του 2018, η Ελλάδα ολοκλήρωσε επίσημα με επιτυχία και αποχώρησε από το 3ο Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής. Η επαναλαμβανόμενη υπεραπόδοση έναντι των δημοσιονομικών στόχων και η ικανοποιητική εφαρμογή των οικονομικών μεταρρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα ήταν καθοριστικής σημασίας για την επιτυχή ολοκλήρωση. Άλλες θετικές εξελίξεις που έλαβαν χώρα νωρίτερα το 2018 περιλάμβαναν (i) την αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας των ελληνικών κρατικών ομολόγων δύο φορές από διεθνείς οργανισμούς πιστοληπτικής αξιολόγησης και την επιτυχή έκδοση από την Ελληνική Δημοκρατία ενός νέου επταετούς ομολόγου ύψους €3δις. και ενός Εντόκου Γραμματίου του Ελληνικού Δημοσίου ύψους €1δις. (η πρώτη τέτοια έκδοση από το 2010). Η ολοκλήρωση του Προγράμματος συνδυάστηκε με τη συμφωνία μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκών Θεσμών ενός "ενισχυμένου πλαισίου εποπτείας", όπου θα παρακολουθούνται στενά οι δημοσιονομικές και οικονομικές εξελίξεις της χώρας, καθώς και η πρόοδος ως προς τη συνεχιζόμενη εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Η συμφωνία περιλαμβάνει επίσης ηπιότερους όρους αποπληρωμής και επιτόκια αναφορικά με τις διευκολύνσεις που παρέχει ο ΕFSF, τη δέσμευση της Ελλάδας έναντι ετήσιων πρωτογενών πλεονασμάτων 3,5% του ΑΕΠ μέχρι το 2022, την κατάργηση του κλιμακούμενου περιθωρίου επιτοκίου του δημοσίου χρέους που επαναγοράστηκε υπό το 2ο Πρόγραμμα και την επιστροφή των κερδών των Κεντρικών Τραπεζών από τα ελληνικά ομόλογα που κατείχαν. Τέλος, η ολοκλήρωση του 3ου Προγράμματος συνοδεύτηκε με ειδικά μέτρα για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της Ελλάδας για τα επόμενα δύο χρόνια που συμπεριλαμβάνουν τη δημιουργία ενός "αποθεματικού ρευστότητας", υπέρ του οποίου αρχικά διατέθηκε από τους Ευρωπαϊκούς Θεσμούς ποσό ύψους €11,0 δις. που παρέμενε αχρησιμοποίητο, υπό το 3ο Πρόγραμμα. Μέχρι το τέλος του 2018 το "αποθεματικό ρευστότητας" είχε ανέλθει σε περίπου. €30,0 δις., έχοντας περαιτέρω ενισχυθεί με έσοδα από την έκδοση κρατικών χρεογράφων και από τα δημοσιονομικά πλεονάσματα.

Οι προοπτικές της ελληνικής οικονομίας για το 2019 είναι θετικές, υπό τον όρο ότι διατηρείται η δυναμική των οικονομικών μεταρρυθμίσεων και οι αποκλίσεις από τους μελλοντικούς δημοσιονομικούς στόχους και δεσμεύσεις δεν θα είναι σημαντικές. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Eurogroup και του ΔΝΤ, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ για το 2019 υπολογίζεται να υπερβεί το 2,0% και να επιτευχθεί ο συμφωνημένος στόχος πρωτογενούς πλεονάσματος ύψους 3,5% του ΑΕΠ, ή ακόμα και να ξεπεραστεί εκ νέου. Ιδιαίτερη έμφαση απαιτείται στην προσπάθεια να μειωθούν σημαντικά τα ΜΕΑ κατά την προσηχή τριετή περίοδο, προκειμένου να βελτιωθούν οι συνθήκες παροχής πίστης προς τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις και να χρηματοδοτηθεί η οικονομική ανάπτυξη. Κίνδυνοι απορρέουν από ουσιαστικές αποκλίσεις της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής από την πορεία που έχει συμφωνηθεί στο Πρόγραμμα, που ίσως επιχειρηθούν από την παρούσα ή μια νέα κυβέρνηση, δεδομένου ότι το 2019 αποτελεί έτος εθνικών εκλογών, καθώς και από τον αντίκτυπο στις οικονομικές επιδόσεις και εμπιστοσύνη, των περιφερειακών πολιτικών εντάσεων, της επιβράδυνσης της ανάπτυξης στην ευρωζώνη και της επίδρασης της των επιδράσεών τους στον τουρισμό.

Εξελίξεις στη Ναυτιλία και τις Ναυτιλιακές Χρηματοδοτήσεις

Ναυτιλιακές αγορές

Το 2018, ο όγκος του θαλάσσιου εμπορίου αυξήθηκε κατά περίπου 3,0% (2017: 3,9%), ενώ οι προβλέψεις για το 2019 υποδηλώνουν μια ελαφρώς πιο ήπια ανάπτυξη, επηρεασμένη από τις εντάσεις στο διεθνές εμπόριο που επικράτησαν από το δεύτερο εξάμηνο του 2018. Η διακίνηση ξηρού χύδην φορτίου αυξήθηκε κατά 2,0% το 2018 (2017: 3,7%), ενώ η διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων αυξήθηκε κατά 5,0% (2017: 5,4%), κυρίως λόγω ισχυρών επιδόσεων του κλάδου κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους. Ο ρυθμός αύξησης του εμπορίου πετρελαίου, τόσο του αργού όσο και των παραγώγων, επιβραδύνθηκε περαιτέρω το 2018 σε εκτιμώμενο ποσοστό 1,0% (2017: 2,6%). Από πλευράς προσφοράς, ο στόλος των δεξαμενόπλοιων αυξήθηκε κατά 1,5% σε ετήσια βάση (2017: 4,8%), ενώ οι στόλοι ξηρού φορτίου και πλοίων μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων αυξήθηκαν κατά 3,0% και 5,0%, μετά από ετήσια αύξηση 3,3% και 3,8% το 2017, αντίστοιχα. Οι τιμές ναυπήγησης για όλους τους τύπους πλοίων αυξήθηκαν κατά 1% -3% σε ετήσια βάση και οι παραγγελίες των κύριων τύπων πλοίων αυξήθηκαν 5% κατά μέσο όρο.

Τα έσοδα των δύο κλάδων δεξαμενόπλοιων ακολούθησαν πτωτική πορεία τους πρώτους 9 μήνες του 2018, σημειώνοντας έντονη αύξηση το τελευταίο τρίμηνο. Η βελτίωση στο τέταρτο τρίμηνο του 2018 "διορθώνει" τον ετήσιο μέσο όρο των εσόδων, που διαμορφώθηκε μόλις 3,5% χαμηλότερα από το 2017. Στον τομέα των φορτηγών πλοίων, η βελτίωση που σημειώθηκε το 2017 σε σχέση με το 2016 συνεχίστηκε και το 2018, αυξάνοντας τον ετήσιο μέσο όρο περίπου 12% πάνω από το επίπεδο του 2017. Τα ετήσια έσοδα των πλοίων μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων έφθασαν το 2018 περίπου 28% πάνω από το μέσο όρο του 2017. Παρ' όλα αυτά, έχοντας ακολουθήσει «κωνοειδή» τροχιά, κινούμενα πτωτικά κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους, το Δεκέμβριο του 2018 κατέληξαν περίπου 4% χαμηλότερα από τα επίπεδα του προηγούμενου έτους. Συνολικά, οι αποδόσεις στα δεξαμενόπλοια πέρασαν σε κερδοφόρο έδαφος προς το τέλος του 2018. Η κερδοφορία των φορτηγών πλοίων παρέμεινε σταθερή σε ικανοποιητικά επίπεδα, ενώ τα πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων, έχοντας αντιμετωπίσει για πολλά χρόνια ζημιολογία επίπεδα ναύλων, το 2018 πέρασαν έξι μήνες ανάκαμψης, δημιουργώντας όμως αμφιβολίες για τη βιωσιμότητά της.

Το 2018 οι αγοραπωλησίες μεταχειρισμένων πλοίων κυμάνθησαν περίπου 5% χαμηλότερα από το 2017, τόσο όσον αφορά στον όγκο συναλλαγών όσο και στην αξία. Όσον αφορά στις τιμές πλοίων, στον κλάδο των φορτηγών, ενδεικτικά, η αξία ενός 10-ετούς Panamax βελτιώθηκε κάτι λιγότερο από 5% σε ετήσια βάση. Η τιμή ενός 10-ετούς δεξαμενόπλοιου Aframax, που βρισκόταν στα τέλη του 2017 σε επίπεδα παρόμοια με εκείνα του προηγούμενου έτους (περίπου στα 20 εκ. Δολάρια) στο τέλος του 2018 αυξήθηκε κατά περίπου 10% (22 εκ. Δολάρια). Οι τιμές των δεξαμενόπλοιων παραγωγών πετρελαίου παρέμειναν σχετικά σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια του 2018 και μέχρι το τέλος του έτους παρατηρήθηκε βελτίωση 3% σε ετήσια βάση (π.χ. δεξαμενόπλοιο MR1 10 ετών). Τέλος, στα πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων, το Δεκέμβριο του 2018, η αξία ενός 10-ετούς sub-panamax (2.900 TEU) ήταν περίπου 13,8 εκ. Δολάρια, ήτοι 10% υψηλότερα από τον προηγούμενο χρόνο (11,5 εκ. Δολάρια).

Οι προοπτικές των πετρελαιοφόρων αργού πετρελαίου και μεταφοράς παραγώγων αξιολογούνται θετικά από την αγορά για το 2019 και μετέπειτα, με εξαίρεση τα μεγάλα πλοία μεταφοράς αργού πετρελαίου. Παρόλο που η κορύφωση του τέταρτου τριμήνου του 2018 αναμένεται να «διορθώσει» το 2019 προς τα κάτω, τα επίπεδα αυτά προσφέρουν οριακή κερδοφορία για τον κλάδο του αργού πετρελαίου και μικρή κερδοφορία για τα δεξαμενόπλοια μεταφοράς παραγώγων. Τα κέρδη των πλοίων ξηρού φορτίου αναμένεται το 2019 να βιώσουν μια ήπια κάμψη, παραμένοντας όμως σε κερδοφόρο έδαφος. Πτωχική μεταβλητότητα αναμένεται για τα πλοία εμπορευματοκιβωτίων το 2019, εισερχόμενα σε σταθερά ανοδική πορεία από το 2020 και μετά.

Ναυτιλιακές Χρηματοδοτήσεις

Στο τέλος του 2018, η ναυτιλιακή χρηματοδότηση προς Έλληνες πλοιοκτήτες εκτιμήθηκε από την Petrofin (18η ετήσια τραπεζική έρευνα της Petrofin, Μάιος 2019) σε 53,2 δις Δολάρια παρεχόμενη από 50 τράπεζες, από τις οποίες μόνο 5 είναι ελληνικές. Από το 2018, δύο Κυπριακές τράπεζες είχαν επίσης εισέλθει στην αγορά. Σύμφωνα με την ίδια μελέτη, το μέγεθος του ελληνικού ναυτιλιακού χαρτοφυλακίου το 2018 σημείωσε μείωση 1,5% σε σχέση με το προηγούμενο έτος (54,0 δις Δολάρια).

Σημειώνεται ότι οι προαναφερόμενες 5 ελληνικές τράπεζες αντιπροσώπευαν μόνο το 18,4% (9,8 δις Δολάρια) του συνολικού χαρτοφυλακίου Ελληνικής ναυτιλιακής χρηματοδότησης το 2018. Οι ξένες τράπεζες με ελληνική παρουσία (υποκατάστημα ή γραφείο αντιπροσώπευσης) αντιπροσώπευαν το 34,6% (25,0 δις Δολάρια) και οι ξένες τράπεζες χωρίς ελληνική παρουσία το υπόλοιπο 47,0% (23,4 δις Δολάρια), αποδεικνύοντας έτσι τη διεθνή εμβέλεια του κλάδου της ελληνικής ναυτιλιακής χρηματοδότησης. Όσον αφορά τις ξένες τράπεζες, παρατηρείται ότι το 2018 το μερίδιο αγοράς των ξένων τραπεζών με ελληνική παρουσία μειώθηκε κατά περίπου 5% σε σχέση με το 2017, μερίδιο που σε μεγάλο βαθμό αποκτήθηκε από τις ξένες τράπεζες χωρίς ελληνική παρουσία.

Από το 2010 το μερίδιο των ελληνικών τραπεζών στο συνολικό χαρτοφυλάκιο μειώθηκε σταδιακά, αντιπροσωπεύοντας το 24,0% το 2010 (με περίπου 10 ελληνικές τράπεζες), το 17,1% το 2013 και το 14,6% το 2015. Η συρρίκνωση δείχνει ότι παρά τις πιέσεις κεφαλαιοποίησης που δέχεται ο ευρωπαϊκός τραπεζικός τομέας, η πίεση στις ελληνικές τράπεζες είναι σίγουρα ισχυρότερη και η ενοποίηση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος οδήγησε επίσης στη μείωση των ναυτιλιακών ανοιγμάτων. Το 2017 ήταν η χρονιά που οι ελληνικές συστημικές τράπεζες επανήλθαν στη ναυτιλιακή χρηματοδότηση μετά από σχεδόν τρία χρόνια παύσης. Το 2018 οι ελληνικές τράπεζες επέδειξαν ισχυρότερη δραστηριότητα στις ναυτιλιακές χρηματοδοτήσεις, καθώς η συνολική έκθεσή τους στη ναυτιλία αυξήθηκε κατά περίπου 8% σε ετήσια βάση, από 9,1 δις Δολάρια σε 9,8 δις Δολάρια, αποκαθιστώντας έτσι το μερίδιο αγοράς τους σε περίπου 18,5%.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, κατά το 2017 και το 2018 οι μεγάλες ευρωπαϊκές τράπεζες, που παραδοσιακά αποτελούσαν τη μεγαλύτερη πηγή ναυτιλιακής χρηματοδότησης, μείωσαν την έκθεσή τους στον κλάδο, επιπλέον πωλήσεις δανειακών χαρτοφυλακίων αναγγέλθηκαν ή πραγματοποιήθηκαν, ενώ νέοι πάροχοι εμφανίστηκαν, συμπεριλαμβανομένων και κάποιων τραπεζών, αλλά με σχετικά περιορισμένες δυνατότητες. Οι σημαντικότεροι παγκόσμιοι χρηματοδότες της ναυτιλίας παραμένουν εγκλωβισμένοι στο σύνθετο πλέγμα των αυξημένων και αναμενόμενων κανονιστικών απαιτήσεων και πιέσεων για τη διαχείριση των παλαιών χαρτοφυλακίων τους. Σημειώνεται ότι η προαναφερθείσα ομάδα ξένων τραπεζών χωρίς ελληνική παρουσία που χρηματοδοτεί την ελληνική ναυτιλία περιλαμβάνει αρκετά πιστωτικά κεφάλαια (credit funds) και παρόμοιους χρηματοδοτικούς φορείς που προφανώς αύξησαν το μερίδιό τους στην αγορά σε βάρος των ξένων τραπεζών με ελληνική παρουσία.

Οικονομικά Αποτελέσματα της Τράπεζας

Το 2018 η ABBank ενίσχυσε τη ρευστότητά της, εγκατέλειψε την πολιτική απομόχλευσης που ακολούθησε από το 2015, και επέστρεψε στην κερδοφορία μετά από δύο ζημιολύγους χρήσεις. Το Σύνολο του Ενεργητικού σημείωσε αύξηση 14,0% σε ετήσια βάση, αντανakλώντας 22,2% αύξηση στις απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων και 13,5% πιστωτική επέκταση, ενώ τα ΜΕΑ υποχώρησαν στο 16,2% του ακαθάριστου συνόλου των δανείων, από 22,4% το 2017. Οι υποχρεώσεις προς πελάτες αυξήθηκαν κατά 11,7% σε ετήσια βάση και οι υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα υπερδιπλασιάστηκαν. Τα καθαρά κέρδη ανήλθαν σε €0,39 εκ. (2017: €0,96 εκ. καθαρή ζημία), μετά από ετήσια αύξηση 9,1% των Συνολικών Λειτουργικών Εσόδων έναντι αύξησης 5,6% των λειτουργικών εξόδων και μείωσης των πιστωτικών προβλέψεων κατά €0,58 εκ. σε ετήσια βάση. Στις 31.12.2018 ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας CET1 της Τράπεζας ανερχόταν σε 38,2% (2017: 41,4%, μετά την πλήρη προσαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9) και οι εποπτικοί δείκτες ρευστότητας LCR και NSFR σε 181% και 114% αντίστοιχα (2017: 246% και 120% αντίστοιχα), παραμένοντας και οι τρεις ιδιαίτερα ισχυροί.

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Στον ακόλουθο πίνακα συνοψίζονται τα στοιχεία του Ισολογισμού της Τράπεζας και οι ετήσιες μεταβολές μεταξύ 2017 και 2018 στις κύριες κατηγορίες ενεργητικού και παθητικού:

Ισολογισμός (συνοπτικά)	31/12/2018 €	31/12/2017 €	%
	εκατ.	εκατ.	
Ταμείο και διαθέσιμα σε Τράπεζες	70.1	58.8	+19.2%
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών μετά από προβλέψεις	156.3	137.7	+13.5%
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία	28.2	25.3	+11.4%
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	16.3	15.2	+7.2%
Σύνολο Ενεργητικού	271.1	237.9	+14.0%
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	32.3	14.2	+127.8%
Καταθέσεις πελατείας	145.8	130.6	+11.7%
Λοιπά στοιχεία παθητικού	3.6	3.0	+18.6%
Σύνολο Παθητικού	181.7	147.8	+23.0%
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	89.4	90.1	-0.8%
Σύνολο Παθητικού και Ιδίων Κεφαλαίων	271.1	237.9	+14.0%

Το Σύνολο Ενεργητικού της Τράπεζας ανήλθε σε €271,1 εκ., αυξημένο κατά €33,2 εκ. ή 14% σε ετήσια βάση (31.12.2017: €237,9 εκ.). Η άνοδος αυτή είναι αποτέλεσμα διψήφιας αύξησης σε όλες τις βασικές κατηγορίες του ενεργητικού της Τράπεζας.

Οι καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα και τη Διατραπεζική Αγορά παρουσίασαν αύξηση 19,2% σε ετήσια βάση από €58,8 εκ. την 31.12.2017 σε €70,1 εκ., ενώ οι επενδύσεις της Τράπεζας σε διαπραγματεύσιμους τίτλους αυξήθηκαν κατά 11,4% σε ετήσια βάση ή κατά €2,9 εκ.. Περίπου €24,5 εκ. από το σύνολο των διαπραγματεύσιμων τίτλων αποτελούν Κρατικά Χρεόγραφα της Βόρειας Ευρώπης (2017: €22,0 εκ.).

Το 2018 το χαρτοφυλάκιο των Δανείων και Απαιτήσεων Πελατείας αυξήθηκε σε €156,3 εκ. (2017: €137,7 εκ.), ήτοι κατά €18,7 εκ. ή 13,5% ετησίως. Η πιστωτική επέκταση επετεύχθη μέσω εκταμίευσης συνολικών δανείων ύψους \$67,9 εκ. και €6,7 εκ. ενώ οι αποπληρωμές και προπληρωμές δανείων ανήλθαν σε \$60εκ. και €1,5 εκ. αντίστοιχα. Σε όρους πραγματικού νομίσματος, αν δεν ληφθεί υπόψη η επίδραση της συναλλαγματικής ισοτιμίας ευρώ/δολαρίου στα δάνεια σε δολάρια, το μέγεθος της επέκτασης θα ήταν περίπου 8,7% καθώς τα δάνεια σε δολάρια ΗΠΑ αποτελούσαν το 89% του συνόλου των δανείων στο τέλος του 2018 (91% το 2017) και αυξήθηκαν κατά 5% σε ετήσια βάση, ενώ τα δάνεια σε ευρώ αυξήθηκαν κατά 40% σε ετήσια βάση. Έτσι, περίπου το 36% της αύξησης της αξίας του χαρτοφυλακίου (προ προβλέψεων) στον Ισολογισμό οφείλεται στην κατά 4,5% υψηλότερη συναλλαγματική ισοτιμία ευρώ/δολαρίου.

Πρέπει να αναφερθεί ότι από το δεύτερο εξάμηνο του 2018, η ABBank ξεκίνησε να διαφοροποιείται στη μη ναυτιλιακή, ελληνική εταιρική τραπεζική. Το επίκεντρο είναι οι μεσαίες επιχειρήσεις με εξαγωγικό προσανατολισμό, αν και επιλεκτικά εξετάζονται κι άλλοι εγχώριοι επιχειρηματικοί τομείς και ο τομέας εμπορικών ακινήτων. Στις 31.12.2018, τα υπόλοιπα των Δανείων και Απαιτήσεων της Τράπεζας προς πελάτες περιλάμβαναν €6,9 εκ. από αυτά τα μη ναυτιλιακά δάνεια.

Τα υπόλοιπα των Καταθέσεων Πελατείας ανήλθαν σε €145.8 εκ. από €130,6 εκ. την 31.12.2017 ήτοι 11,7% υψηλότερα σε ετήσια βάση. Οι καταθέσεις σε δολάρια παρουσίασαν οριακή αύξηση 1%, έχοντας ως αποτέλεσμα το μεγαλύτερο μέρος της ετήσιας βελτίωσης να αποδίδεται στα υπόλοιπα των καταθέσεων σε ευρώ.

Η ετήσια εξέλιξη των υπολοίπων δανείων και καταθέσεων που περιγράφηκαν παραπάνω οδήγησε σε μικρή αύξηση του Δείκτη Δανείων προς Καταθέσεις από 105% το 2017 σε 107% το 2018.

Η πρόσβαση της Τράπεζας στην εγχώρια διατραπεζική αγορά βελτιώθηκε περαιτέρω, και στα τέλη του έτους τα υπόλοιπα της Τράπεζας έναντι Πιστωτικών Ιδρυμάτων ανέρχονταν σε €32,3 εκ., από €14,2 εκ. το προηγούμενο έτος (+128%). Η αύξηση αυτή περιλαμβάνει μείωση της συμμετοχής στις πράξεις μεσοπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (MTRO) της EKT από €10,0 εκ. σε €5,0 εκ. και σχεδόν ισοδύναμη αύξηση της εξασφαλισμένης χρηματοδότησης από τη διατραπεζική αγορά μέσω συμφωνιών επαναγοράς ομολόγων (€4,9 εκ.). Επιπλέον, στις 31.12.2018 η Τράπεζα είχε αντλήσει €10,0 εκ. από δεσμευτικό πιστωτικό όριο από μια τράπεζα περιφερειακής ανάπτυξης. Κατά τα άλλα, ο ελεύθερος μη εξασφαλισμένος διατραπεζικός δανεισμός αυξήθηκε κατά €8,2 εκ. σε ετήσια βάση, σε €12,4 εκ. (2017: €4,2 εκ.).

Ο εποπτικός δείκτης κάλυψης ρευστότητας ("LCR") της ABBank την 31.12.2018 υπερέβη το απαιτούμενο ελάχιστο επίπεδο (100% από 1.1.2018) και ανήλθε σε 181% (2017: 246%) ενώ ο Δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (NSFR) ανήλθε σε 114% (2017: 120%).

Όσον αφορά το ποιοτικό σκέλος του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας, στις 31.12.2018 τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (ΜΕΑ) ανήλθαν σε €26,5 εκ. ήτοι 16,2% του συνολικού μικτού υπολοίπου δανείων (2017: €32,7 εκ. και 22,4% αντίστοιχα). Από αυτά, τα ληξιπρόθεσμα δάνεια άνω των 90 ημερών ή / και καταγγελλόμενα ανήλθαν σε €16,6 εκ. (2017: €20,3 εκ.) αντιπροσωπεύοντας το 10,2% του συνολικού μικτού υπολοίπου δανείων της Τράπεζας (2017: 13,9%). Η ετήσια μείωση κατά €6,2 εκ. (-19%) περιλαμβάνει: (i) διαγραφή €2,2 εκ. που σχετίζεται με την αναδιάρθρωση ενός συγκεκριμένου ΜΕΑ, (ii) την πλήρη εξόφληση ληξιπρόθεσμου δανείου άνω των 90 ημερών ύψους €3,9 εκ. στις 31.12.2017, (iii) €0,4 εκ. τακτικές αποπληρωμές σχετικά με δύο δάνεια υπό ρύθμιση στις 31.12.2017, σύμφωνα με τους όρους αναδιάρθρωσής τους, (iv) μείωση κατά €0,2 εκ. ενός καταγγελλθέντος ανοίγματος, από την ρευστοποίηση μέρους της εξασφάλισης του εν λόγω δανείου, και (v) αύξηση κατά €0,4 εκ. σε άλλο καταγγελλόμενο άνοιγμα, ως αποτέλεσμα πρόσθετων νομικών και λοιπών εξόδων που βαρύνουν την Τράπεζα, καθώς και δυσμενούς διακύμανσης της συναλλαγματικής ισοτιμίας (άνοιγμα σε δολάρια). Σημειώνεται ότι κατά το 2018 δεν μεταφέρθηκε κανένα εξυπηρετούμενο δάνειο στην κατηγορία ΜΕΑ ή αντίστροφα και δεν πραγματοποιήθηκαν αναταξινομήσεις δανείων εντός των κατηγοριών ΜΕΑ.

Στις 31.12.2018, οι σωρευτικές προβλέψεις του Ισολογισμού της Τράπεζας ανήλθαν σε €7,8 εκ., μειωμένες κατά €2,1 εκ. σε ετήσια βάση, από €9,8 εκ. την 1.1.2018 (σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 9). Η καθοδική πορεία του 2018 οφείλεται κυρίως σε διαγραφή προβλέψεων ύψους €1,5 εκ., λόγω αρχικής διαγραφής προβλέψεων ύψους €2,2 εκ. σχετιζόμενης με ισόποση διαγραφή δανείου που αναδιάρθρωθήκε το καλοκαίρι του 2018, όπως περαιτέρω μειώθηκε κατά €0,7 εκ. από την αξία εταιρικών μετοχών του δανειολήπτη, εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Νέας Υόρκης (NYSE), που χορηγήθηκαν στους δανειστές του, ως κίνητρο συμμετοχής στην αναδιάρθρωση. Το τελικό ποσό σωρευτικών προβλέψεων περιλαμβάνει επίσης €2,9 εκ. αντιλογισμό προβλέψεων και €2,3 εκ. νέες προβλέψεις. Ως αποτέλεσμα, το υπόλοιπο των προβλέψεων στις 31.12.2018 κάλυπτε το 4,7% του ακαθάριστου συνόλου των δανείων (2017: 6,7%), με κάλυψη από προβλέψεις 27% για το σύνολο των ΜΕΑ (2017: 26%) και 39% για τις Ληξιπρόθεσμες Οφειλές άνω των 90 ημερών και τα Καταγγελλμένα Ανοίγματα (2017: 24%).

Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης

Η Τράπεζα κατέγραψε το 2018 καθαρό κέρδος ύψους €0,40 εκ. μετά από καθαρή ζημία €1 εκ. την προηγούμενη χρήση. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι χρήσεις 2016 και 2017 αποτέλεσαν τις μοναδικές ζημιογόνες χρήσεις για την ABBank μετά το 2004, συμπεριλαμβανομένης και της χρήσης 2011 πριν από την επίδραση του PSI. Τα κυριότερα στοιχεία της Κατάστασης Αποτελεσμάτων της Τράπεζας για τις χρήσεις 2018 και 2017 και οι ετήσιες μεταβολές τους, παρουσιάζονται συνοπτικά παρακάτω:

Κατάσταση Αποτελεσμάτων (συνοπτικά)	12Μ2018	12Μ 2017	%
	€ εκατ.	€ εκατ.	
Καθαρά έσοδα από τόκους	9.3	8.2	12.8%
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	2.0	2.0	-3.6%
Αποτελέσματα από παράγωγα και τίτλους επενδυτικού χαρτοφυλακίου	(1.5)	(1.4)	12.0%
Καθαρά Λειτουργικά Έσοδα	9.7	8.9	9.1%
Αμοιβές και έσοδα προσωπικού	(5.9)	(5.9)	-0.7%
Γενικά διοικητικά έξοδα	(3.1)	(2.7)	17.7%
Αποσβέσεις	(0.7)	(0.6)	15.5%
Λειτουργικά έξοδα προ προβλέψεων	(9.7)	(9.2)	5.6%
Προβλέψεις απομείωσης	0.6	(1.1)	156.5%
Κέρδη/ (Ζημίες) προ Φόρων	0.6	(1.3)	144.7%
Φόρος εισοδήματος	(0.2)	0.4	-151.4%
Καθαρά Κέρδη/(Ζημίες) Χρήσης	0.4	(1.0)	142.0%

Το 2018, τα Συνολικά Έσοδα ανήλθαν σε €9,7 εκ., παρουσιάζοντας αύξηση 9,1%, σε σύγκριση με το 2017 (€8,9 εκ.) ενώ τα Συνολικά Λειτουργικά Έξοδα ανήλθαν σε €9,7 εκ., αυξημένα κατά 5,6% από πέρυσι (€9,2 εκ.). Συνεπώς, το 2018 η Τράπεζα έφτασε στο νεκρό σημείο (ήτοι πριν από προβλέψεις και φόρο), από λειτουργική ζημία €0,3 εκ. το 2017.

Τα Καθαρά Έσοδα από Τόκους ανήλθαν σε €9,3εκ. σημειώνοντας 12,8% αύξηση από €8,2 εκ. το 2017. Οι τόκοι από δάνεια παρουσιάζονται αυξημένοι κατά 8% ή €0,8εκ. κυρίως λόγω έκτακτης είσπραξης τόκων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια ύψους €0,9εκ. Παρά τη σημαντική αύξηση 12,6% των μικτών υπολοίπων δανείων σε επίπεδο τέλους έτους, η μεταβολή των μέσων ετήσιων υπολοίπων ήταν αντίθετη και μικρότερη κατά €20 εκ. ή 11% (€151εκ. έναντι €171 εκ. το 2017). Τα έσοδα από τόκους που προέρχονται κυρίως από διατραπεζικές τοποθετήσεις και διαπραγματεύσιμους τίτλους παρουσιάζουν σημαντική αύξηση κατά €0,8 εκ ή 328% σε ετήσια βάση, κυρίως λόγω την αυξημένων μέσων υπολοίπων κατά συνολικά €60 εκ. το 2018. Συνολικά, το Σύνολο του Ενεργητικού για το 2018 ήταν κατά μέσο όρο €40,0 εκ. υψηλότερο σε σχέση με τη χρήση 2017. Το ακαθάριστο Έσοδο από Τόκους των στοιχείων του ενεργητικού για τη χρήση 2018 ήταν 4,33%, δηλαδή οριακά χαμηλότερο από αυτό του της χρήσης 2017 (4,39%).

Τα Έξοδα για Τόκους Καταθέσεων Πελατείας παρουσιάζονται κατά €0,4 εκ. ή 36% αυξημένα σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος λόγω των αυξημένων μέσων υπολοίπων καταθέσεων κατά €38εκ. το 2018, ενώ το μέσο επιτόκιο καταθέσεων παρέμεινε στα ίδια επίπεδα του 1,1%. Τα έξοδα για Τόκους Διατραπεζικού Δανεισμού ήταν €0,3 εκ., αυξημένα κατά 60% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, λόγω της αυξημένης χρήσης του δεσμευτικού πιστωτικού ορίου, παρεχόμενου από μια τράπεζα περιφερειακής ανάπτυξης. Τα μέσα ετήσια υπόλοιπα του 2018 ανήλθαν 30% πάνω από αυτά του 2017, γεγονός που αύξησε επίσης το μέσο κόστος του συνολικού διατραπεζικού δανεισμού κατά 0,40% σε 1,9% από 1,5% το 2017. Σε συνδυασμό με την εξέλιξη των Εσόδων από Τόκους όπως αναλύθηκε παραπάνω, το Καθαρό Περιθώριο Επιτοκίου (NIM) της Τράπεζας υποχώρησε κατά 0,17%, από 3,75% το 2017 σε 3,58% το 2018.

Τα Καθαρά Έσοδα από Αμοιβές και Προμήθειες παρέμειναν οριακά στα ίδια επίπεδα των €2.0 εκ. (μεταβολή 3,6% σε ετήσια βάση) κυρίως λόγω των αυξημένων εξόδων σε προμήθειες προς ανταποκριτές και το προαναφερθέν δεσμευτικό διατραπεζικό πιστωτικό όριο. Τα ακαθάριστα Έσοδα από Προμήθειες ήταν οριακά αυξημένα, κυρίως λόγω του ότι, ενώ οι υψηλότερες προμήθειες από νέα δάνεια αντισταθμίστηκαν από τις χαμηλότερες προμήθειες αναδιάρθρωσης δανείων, οι λουπές προμήθειες εμβασμάτων παρουσίασαν αύξηση 6%.

Το καθαρό αποτέλεσμα της Τράπεζας από συναλλαγές σε παράγωγα και σε χαρτοφυλάκια χρεογράφων ήταν ζημία ύψους €1,5 εκ. το 2018, έναντι ζημίας €1,4 εκ. το 2017. Η ζημία αυτή οφείλεται κυρίως στο κόστος συναλλαγών σε παράγωγα σε ξένο νόμισμα (πράξεις ανταλλαγής νομισμάτων και συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, που αποκτήθηκαν από την Τράπεζα για σκοπούς αντιστάθμισης της συναλλαγματικής της θέσης σε δολάρια) που ανήλθε σε €1,1 εκ. το 2018 (2017: €1,6 εκ.) και, δευτερευόντως, στο κόστος αντιστάθμισης κινδύνου του χαρτοφυλακίων κρατικών χρεογράφων μέσω συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης, που

ανήλθε σε €0,7εκ. (2017: €0.1 εκ.). Επιπλέον, το 2018 η Τράπεζα κατέγραψε ζημία €0,4 εκ. από την αποτίμηση μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Νέας Υόρκης (NYSE) που έλαβε στο πλαίσιο μιας αναδιάρθρωσης δανείου. Γενικά, το κέρδος από συναλλαγματικές πράξεις με πελάτες ανήλθε στα €0,3 εκ. το 2018, σταθερό σε σχέση με το προηγούμενο έτος και το κέρδος από Ομόλογα (διαπραγματεύση και αποτίμηση) ανήλθε σε €0,4 εκ. (2017: €50 χιλ.).

Εάν το προαναφερθέν κόστος αντιστάθμισης της ανοιχτής συναλλαγματικής θέσης της Τράπεζας συμπεριλαμβανόταν στα Καθαρά Έσοδα από Τόκους, το Καθαρό Περιθώριο Επιτοκίου της Τράπεζας θα διαμορφωνόταν σε 3,17% για το 2018, έναντι 3,01% το προηγούμενο έτος. Συνεπώς, το 2018 το πραγματικό Καθαρό Περιθώριο Επιτοκίου (NIM) της ABBank βελτιώθηκε σχεδόν κατά 0,16%.

Τα Συνολικά Λειτουργικά Έσοδα (πριν την ετήσια πρόβλεψη για απομείωση αξίας δανείων και χρεογράφων) ανήλθαν σε €9.7 εκ. το 2018, σημειώνοντας αύξηση 5,6% σε ετήσια βάση (2017: €9,2 εκ.).

Οι Αμοιβές και Έσοδα προσωπικού παρέμειναν στα ίδια επίπεδα με το προηγούμενο έτος, ήτοι στα €5,9 εκ. Η αύξηση του μέσου αριθμού των εργαζομένων πλήρους απασχόλησης κατά 3 άτομα σε σχέση με το προηγούμενο έτος σε συνδυασμό με έκτακτες αμοιβές ύψους €0,13εκ. επηρέασε ανοδικά αυτή την κατηγορία εξόδων, όπως και η έκτακτη δαπάνη ύψους €0,38 εκ. για την παύση απασχόλησης ορισμένων υπαλλήλων που πραγματοποιήθηκε το προηγούμενο έτος. Στο τέλος του 2018, ο συνολικός αριθμός των υπαλλήλων της Τράπεζας αυξήθηκε σε 82, από 81 την 31.12.2017.

Τα Γενικά Διοικητικά Έξοδα ήταν υψηλότερα κατά 17,7% (€0,5 εκ.) το 2018 λόγω κυρίως των υψηλότερων αμοιβών ΔΣ που οφείλεται στη θεσμοθέτηση εργοδοτικών εισφορών καθώς και πληρωμή αμοιβών σε όλα τα μέλη σε αντίθεση με το προηγούμενο έτος, και του αυξημένου κόστους χρήσης της VISA (ολοκληρωμένη ετήσια χρέωση έναντι εξαμηνιαίας χρέωσης το 2017), έπειτα από την διάθεση των χρεωστικών καρτών ABBank Visa Debit Card στα μέσα του 2017.

Το 2018 καταγράφηκε ετήσιο κέρδος €0,58 εκ. από προβλέψεις για την απομείωση της αξίας των Δανείων και Απαιτήσεων Πελατείας, από €1,06 εκ. ετήσια επιβάρυνση το προηγούμενο έτος (ΔΛΠ 39). Βασικό στοιχείο στη διαμόρφωση του εν λόγω κέρδους ήταν η διαγραφή πρόβλεψης που σχετίζεται με την αναδιάρθρωση ενός δανείου και η οποία, μαζί με την αξία των εισηγμένων στο NYSE μετοχών που χορηγήθηκαν στην Τράπεζα στο πλαίσιο της ίδιας αναδιάρθρωσης όπως αναφέρθηκε παραπάνω, οδήγησε στον αντιλογισμό προβλέψεων ύψους €1,5 εκ. Εξαιρώντας την επίδραση αυτής της διαγραφής και των επακόλουθων αντιλογισμών, η καθαρή πρόσθετη χρέωση απομείωσης για πιστωτικές ζημιές ανήλθε σε €0,9 εκ. συμπεριλαμβανομένων €13 χιλ. αναμενόμενη πιστωτική ζημία που υπολογίστηκε για το χαρτοφυλάκιο διαπραγματεύσιμων τίτλων επιμετρούμενων σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων.

Επίδραση από την πρώτη υιοθέτηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Α.) 9 για τα Ίδια Κεφάλαια από την 1η Ιανουαρίου 2018

Από την 1η Ιανουαρίου 2018, το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» αντικατέστησε το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση». Το Δ.Π.Χ.Α. 9 εισάγει νέες απαιτήσεις για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών μέσων και την απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Η επίπτωση προ φόρων στις οικονομικές καταστάσεις της ABBank από τη μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α. 9 την 1η Ιανουαρίου 2018, εκτιμάται σε €1,6 εκ. επιπρόσθετη απομείωση έναντι ζημίας δανείων, η οποία σε καθαρή, μετά από φόρους βάση, υπολογίζεται ότι μειώνει τα Ίδια Κεφάλαια της Τράπεζας κατά €1,1 εκ.

Η ABBank δεν υιοθέτησε τις εποπτικές μεταβατικές διατάξεις που δημοσίευσε η ΕΕ (αριθ. 2017/2395) το Δεκέμβριο 2017, που τροποποιούν τον κανονισμό (ΕΕ) 575/2013 με την προσθήκη του άρθρου 473α. Συνεπώς, εάν οι πρόσθετες προβλέψεις για ζημιές δανείων που υπολογίστηκαν σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 λαμβάνονταν υπόψη πλήρως, η επίδραση στον δείκτη CET1 της Τράπεζας θα ήταν -0,21%, ελαττώνοντάς τον έτσι από 41,62% σε 41,41%.

Ίδια Κεφάλαια - Κεφαλαιακή Επάρκεια

Στις 31.12.2018, η λογιστική αξία των Ιδίων Κεφαλαίων της Τράπεζας είχε μειωθεί σε €89,4 εκ., από €89,0 εκ. στις 31.12.2017, αντανakλώντας την επίδραση της πρώτης (και πλήρους) εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9.

Το σύνολο των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων της ABBank αποτελείται αποκλειστικά από Κεφάλαια Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1 ή CET1) και ανέρχεται σε €86,8 εκ. (01.01.2018: €87 εκ.). Το 2018, το ποσό των Σταθμισμένων έναντι Κινδύνου Στοιχείων Ενεργητικού της Τράπεζας αυξήθηκε σε €277,6 εκ., από €240 εκ. την 01.01.2018 (βάσει Δ.Π.Χ.Α. 9), κυρίως λόγω της μεγέθυνσης του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας. Ως εκ τούτου, στις 31.12.2018 ο δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET1 Ratio) της Τράπεζας που ισοδυναμεί με το Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας, ανέρχεται σε 38,16%, από 41,41% την 01.01.2018.

Λεπτομέρειες σχετικά με την Κεφαλαιακή Επάρκεια και τον υπολογισμό των σχετικών δεικτών τόσο υπό τον Πυλώνα I όσο και υπό τον Πυλώνα II του τραπεζικού κανονιστικού πλαισίου, περιλαμβάνονται στη Σημείωση 4.7 των Οικονομικών Καταστάσεων.

Γνωστοποιήσεις του άρθρου 6 του νόμου 4374/2016

Στο πλαίσιο της συμμόρφωσης με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 6 του Ν.4374/2016 (ΦΕΚ Α'50 / 1.4.2016) σχετικά με τη «Διαφάνεια των σχέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων με επιχειρήσεις μέσω ενημέρωσης και επιχορηγούμενα πρόσωπα ή οντότητες», η ABBank γνωστοποιεί τα στοιχεία που ακολουθούν αναφορικά με πληρωμές που διενεργήθηκαν, προς φυσικά και νομικά πρόσωπα το 2018. Συγκεκριμένα, κατά το 2018 (α) δεν πραγματοποιήθηκαν πληρωμές για διαφήμιση, προβολή ή προώθηση σύμφωνα με την Παρ. 1, Άρθρο 6 του Ν.4374/2016, και β) οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν για δωρεές, χορηγίες ή επιχορηγήσεις, σύμφωνα με την Παρ. 2, Άρθρο 6 του Ν.4374/2016, ήταν οι ακόλουθες:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΚΑΘΑΡΟ ΠΟΣΟ ΠΛΗΡΩΜΗΣ
ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	150.00 €
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ Ν.ΙΩΝΙΑΣ & ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ	1,218.98 €
ΕΛΠΙΔΑ	150.00 €
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	2,000.00 €
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ Ν.ΙΩΝΙΑΣ & ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ	1,326.23 €
ΣΥΝΟΛΟ	4,845.21 €

Σε συμμόρφωση με το ισχύον νομοθετικό, φορολογικό και κανονιστικό πλαίσιο, για τις ανωτέρω πληρωμές η Τράπεζα κατέβαλε επιπλέον ποσό €330.88 συνολικά, για ΦΠΑ και λοιπές επιβαρύνσεις.

Διαχείριση Κινδύνων

Ως χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που δραστηριοποιείται σε ένα δυναμικά εξελισσόμενο οικονομικό περιβάλλον, η ABBank έχει ιεραρχήσει ως υψηλή της προτεραιότητα την έγκαιρη αναγνώριση, τη συνεχή παρακολούθηση και την αποτελεσματική διαχείριση των τραπεζικών κινδύνων στους οποίους είναι εκτεθειμένη, με στόχο τη διατήρηση της κεφαλαιακής της επάρκειας σε ισχυρά επίπεδα και τη συνετή ισορροπία μεταξύ κινδύνου και απόδοσης για τους μετόχους της Τράπεζας.

Βασική επιδίωξη της Τράπεζας αποτελεί η εφαρμογή των προδιαγραφών της εταιρικής διακυβέρνησης και της Διαχείρισης Κινδύνων σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον ρυθμιστικό και εποπτικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του Ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού συστήματος, σε συνδυασμό με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ως προς την εξειδικευμένη δραστηριότητά της, το οργανικό και οικονομικό της μέγεθος και τις αντίστοιχες βέλτιστες πρακτικές.

Από την 1^η Ιανουαρίου 2014 έχει τεθεί σε εφαρμογή η Οδηγία 2013/26/ΕΕ (CRD IV) καθώς και ο Κανονισμός 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρώπης, που εισάγουν το νέο πλαίσιο επάρκειας ιδίων κεφαλαίων των Ευρωπαϊκών πιστωτικών ιδρυμάτων στα πλαίσια της εφαρμογής της Βασιλείας III. Πέραν των νέων κριτηρίων ποσοτικής και ποιοτικής επάρκειας των ιδίων κεφαλαίων, η Βασιλεία III περιλαμβάνει νέα ελάχιστα κριτήρια για τη ρευστότητα και τη μόχλευση. Επιπλέον, από το Νοέμβριο 2014 έχει τεθεί σε εφαρμογή ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός (SSM), δηλαδή το νέο σύστημα χρηματοπιστωτικής εποπτείας υπό την ΕΚΤ. Ο SSM ασκεί άμεση εποπτεία στα «σημαντικά» («συστημικά») τραπεζικά ιδρύματα της Ευρωζώνης, καθώς και έμμεση παρακολούθηση (“oversight”) στα «λιγότερο σημαντικά» («μη συστημικά») ιδρύματα, τα οποία εμπίπτουν στη στενότερη παρακολούθηση της τοπικής εποπτικής αρχής (Τράπεζα της Ελλάδος για τα ελληνικά ιδρύματα).

Επίσης, στα πλαίσια των νέων της αρμοδιοτήτων, η ΕΚΤ και ο SSM διενεργεί Πανευρωπαϊκές Ασκήσεις Συνολικής Αξιολόγησης για τις συστημικές τράπεζες, περιλαμβάνοντας τον Έλεγχο Ποιότητας Στοιχείων Ενεργητικού (Asset Quality Review - AQR) και Ασκήσεις Προσομείωσης σε Ακραίες Καταστάσεις (Stress Tests) υπό διαφορετικά μακροοικονομικά σενάρια. Ως μη συστημικό ίδρυμα, η Τράπεζα δεν έχει συμμετάσχει σε πανευρωπαϊκές ασκήσεις. Ωστόσο έχει συμμετάσχει επιτυχώς στο παρελθόν σε δύο αντίστοιχες ασκήσεις που έχει διενεργήσει η ΤτΕ με τη βοήθεια εξειδικευμένων εξωτερικών συμβούλων (BlackRock) για το σύνολο του Ελληνικού τραπεζικού συστήματος, και τα αποτελέσματά τους έχουν δημοσιευθεί από την ΤτΕ στο Α' τρίμηνο του 2012 και στο Α' Τρίμηνο 2014, αντίστοιχα. Και στις δύο αυτές ασκήσεις είχε διαπιστωθεί ότι η ABBank αποτελεί κεφαλαιακά ισχυρό πιστωτικό ίδρυμα και δεν έχει κληθεί να προβεί σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή σε άλλα μέτρα αναδιάρθρωσης των δραστηριοτήτων της και ενίσχυσης της κεφαλαιακής της βάσης.

Λεπτομερέστερα οικονομικά στοιχεία σχετικά με τις βασικές κατηγορίες κινδύνων που φέρουν οι δραστηριότητες και οι χρηματοοικονομικές θέσεις της Τράπεζας στις 31.12.2018 παρουσιάζονται στη Σημείωση 4 των Οικονομικών Καταστάσεων. Στη Σημείωση 4.7 γίνεται ειδική μνεία στον υπολογισμό της κεφαλαιακής επάρκειας της ABBank, τόσο υπό τον Πυλώνα 1 όσο και υπό τον Πυλώνα 2 του ισχύοντος εποπτικού πλαισίου «Βασιλεία III».

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος αναφέρεται στην πιθανότητα η Τράπεζα να υποστεί ζημιές, ως αποτέλεσμα της αδυναμίας ή της απροθυμίας των οφειλετών της να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους, σύμφωνα με τους συμβατικώς συμφωνηθέντες όρους και προϋποθέσεις. Ο πιστωτικός κίνδυνος ενσωματώνεται σε όλες τις χρηματοδοτικές συναλλαγές της Τράπεζας, πρωτίστως τις δανειοδοτικές, καθώς και σε άλλες τραπεζικές δραστηριότητες και συναλλαγές που φέρουν κίνδυνο αθέτησης από τους αντισυμβαλλόμενους της Τράπεζας, όπως πράξεις χρηματαγοράς, πράξεις κινητών αξιών, πράξεις μέσω παραγώγων, καθώς και πράξεις με εκκαθάριση συναλλαγών.

Η Τράπεζα εφαρμόζει διαδικασίες υποστήριξης της συνεχούς παρακολούθησης, μέτρησης και αξιολόγησης του πιστωτικού κινδύνου και έχει καταρτίσει τεκμηριωμένες πολιτικές διαχείρισής του. Δεδομένου ότι μέχρι πρόσφατα το χαρτοφυλάκιο Δανείων και Απαιτήσεων Πελατείας της Τράπεζας αποτελούνταν από εξωτερικούς αδιαβάθμητους (από οίκου πιστοληπτικής αξιολόγησης) οφειλότες του ναυτιλιακού κλάδου, η ABBank έχει θεσπίσει και ακολουθεί δικό της, δεκάβαθμο, σύστημα πιστοληπτικής αξιολόγησης και κατάταξης πιστούχων. Επίσης, η Τράπεζα έχει αναπτύξει, υπόδειγμα ναυτιλιακής πιστοληπτικής διαβάθμισης που αντιστοιχίζει το δικό της δεκάβαθμο σύστημα με τη μεθοδολογία της Θεμελιώδους Προσέγγισης των Εσωτερικών Διαβαθμίσεων για τα ανοίγματα Ειδικού Δανεισμού (object finance slotting criteria, IRB-Basic approach) του ισχύοντος ρυθμιστικού πλαισίου. Το συγκεκριμένο υπόδειγμα χρησιμοποιείται από τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας για σκοπούς διασταύρωσης, τεκμηρίωσης και ελέγχου της αξιολόγησης των πιστοληπτικών διαβαθμίσεων που διενεργούνται εσωτερικά με τη δεκάβαθμη μεθοδολογία καθώς και για σκοπούς ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων συνθηκών (Stress Testing) για τον πιστωτικό κίνδυνο του χαρτοφυλακίου ναυτιλιακών χορηγήσεων.

Η μεθοδολογία παρακολούθησης και αξιολόγησης του πιστωτικού κινδύνου της Τράπεζας έχει ως πρωταρχικό σκοπό τον έγκαιρο εντοπισμό και τη βελτιστοποίηση της διαχείρισης της αναμενόμενης και της μη αναμενόμενης ζημίας που θα μπορούσε να προκύψει. Με γνώμονα την ευρύτερη δυνατή προστασία της Τράπεζας έναντι τέτοιων απωλειών η πιστοδοτική λειτουργία περιλαμβάνει συγκεκριμένα κριτήρια πιστοδοτήσεων με βάση το σκοπό και το είδος της χρηματοδότησης και των πηγών αποπληρωμής της, συγκεκριμένα όρια πιστοδότησης σε ατομικό και ομαδικό/ομιλικό επίπεδο πελάτη, όρια ατομικών ή κλαδικών συγκεντρώσεων, τη χρήση τεχνικών μείωσης πιστωτικού κινδύνου μέσω της λήψης εξασφαλίσεων και εγγυήσεων και την εφαρμογή αναλογικής του αναλαμβανόμενου κινδύνου τιμολόγησης προκειμένου να βελτιστοποιείται η χρήση και η απόδοση των αντίστοιχων κεφαλαιακών απαιτήσεων. Περιλαμβάνει επίσης τον τακτικό έλεγχο και την πιθανή αναθεώρηση των αντίστοιχων διαδικασιών με στόχο την επαρκή διαχείριση της λειτουργίας πιστοδοτήσεων, την ανάληψη διορθωτικών ενεργειών για τη διαχείριση των επιδεινούμενων πιστοδοτήσεων. Για τον ίδιο σκοπό, οι διαδικασίες των πιστοδοτήσεων αλλά και της διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου υπόκεινται σε τακτική ανεξάρτητη αξιολόγηση από τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου. Από το 2018 η πιστωτική πολιτική και οι διαδικασίες της Τράπεζας έχουν εμπλουτιστεί για να καλύψουν και τις μη ναυτιλιακές εταιρικές χορηγήσεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης κινδύνου και της αξιολόγησής τους σύμφωνα με το υπάρχον σύστημα εσωτερικής αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας.

Οι διαδικασίες έγκρισης νέων πιστοδοτήσεων καθώς και της τακτικής ανασκόπησης και επαναξιολόγησης των υφιστάμενων μέχρι την τελική τους αποπληρωμή είναι σαφώς θεσμοθετημένες αλλά και κεντροποιημένες και αποτελούν αρμοδιότητα αποκλειστικά της Επιτροπής Εξυπηρετούμενων Πιστοδοτήσεων.

Σύμφωνα με τις Πράξεις Εκτελεστικής Επιτροπής (ΠΕΕ) 42/2014 και 47/2015 της ΤτΕ για τη διαχείριση των ανοιγμάτων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, η ABBank έχει αναπτύξει αντίστοιχη στρατηγική καθώς και ανάλογη πολιτική, διαδικασίες και μεθοδολογίες, ακολουθώντας τις βέλτιστες πρακτικές σχετικά με τέτοιες χρηματοδοτήσεις, σε συνδυασμό με τις επιταγές του ισχύοντος ρυθμιστικού πλαισίου. Η διαχείριση αυτών των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων διεξάγεται από ένα ειδικό Τμήμα της Τράπεζας, ενώ οι σχετικές εγκρίσεις πιστώσεων υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα μιας ξεχωριστής επιτροπής πιστώσεων, της Επιτροπής Μη Εξυπηρετούμενων Πιστώσεων.

Ως προς την εποπτική μεθοδολογία υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του Πιστωτικού Κινδύνου, η Τράπεζα ακολουθεί την Τυποποιημένη Προσέγγιση.

Λεπτομέρειες για τον Πιστωτικό Κίνδυνο περιλαμβάνονται στη Σημείωση 4.2 των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κίνδυνος Ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας αναφέρεται στη δυνατότητα της Τράπεζας να διατηρεί επαρκείς πηγές ρευστότητας για την κάλυψη προγραμματισμένων ή απροσδόκητων αναλήψεων μετρητών, την πληρωμή άλλων υποχρεώσεων της και τη χρηματοδότηση ανελημμένων υποχρεώσεων της ως προς την παροχή πιστωτικών ευχερειών.

Η εξειδικευμένη φύση των εργασιών της ABBank, το σχετικά μικρό οικονομικό της μέγεθος εντός του Ελληνικού τραπεζικού συστήματος, και οι διαταραχές που σημειώθηκαν κατά τα τελευταία έτη στις αγορές κεφαλαίου και τη διατραπεζική αγορά, έχουν οδηγήσει στην ιεράρχηση του Κινδύνου Ρευστότητας ως υψηλής προτεραιότητας τομέα παρακολούθησης και προσοχής.

Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας διενεργεί τακτικά ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων στη ρευστότητα της Τράπεζας, εφαρμόζοντας ήπια και ακραία σενάρια διαταραχής, τόσο ιδιοσυγκρασιακού (κρίση στο επίπεδο της Τράπεζας) όσο και συστημικού χαρακτήρα. Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων παρακολουθεί σε τακτική βάση τις Καταθέσεις Πελατείας για τον εντοπισμό ανησυχητικών συγκεντρώσεων σε ατομικό ή χρονικό επίπεδο, καθώς και πιθανών τάσεων μεταβαλλόμενης καταθετικής συμπεριφοράς, καθώς και την εξέλιξη του Δείκτη Δάνεια προς Καταθέσεις. Αναλύει επίσης τα δυνητικά χάσματα ρευστότητας και αναχρηματοδότησης και εξετάζει την εφαρμογή της πολιτικής διαχείρισης ρευστότητας με γνώμονα τη διεύρυνση των πηγών χρηματοδότησης και τη διατήρηση επαρκούς επιπέδου ρευστών και ρευστοποιήσιμων ή αναχρηματοδοτούμενων στοιχείων ενεργητικού. Η συνεχής ανάλυση του κινδύνου ρευστότητας, τα αποτελέσματα των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων υπό συγκεκριμένα σενάρια και τα αποτελέσματα της παρακολούθησης των πηγών, των χρήσεων και του κόστους ρευστότητας, υποβάλλονται προς εξέταση και λήψη ανάλογων αποφάσεων από την Επιτροπή Διαχείρισης – Ενεργητικού και Παθητικού (ALCO) και τη Διοίκηση της Τράπεζας.

Σύμφωνα με το νέο εποπτικό πλαίσιο «Βασιλεία III» που έχει τεθεί σε εφαρμογή από την 1^η Ιανουαρίου 2014 (Οδηγία 2013/26/ΕΕ και Κανονισμός 575/2013 του ΕΚ και του Συμβουλίου) οι εποπτικές απαιτήσεις για τον Κίνδυνο Ρευστότητας αποτυπώνονται στη συνεχή παρακολούθηση σχετικών ειδικών δεικτών (Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας “LCR”, Δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης “NSFR”), οι οποίοι τίθενται σταδιακά σε ισχύ ήδη από τον Οκτώβριο 2014.

Λεπτομέρειες σχετικές με τον Κίνδυνο Ρευστότητας περιλαμβάνονται στη Σημείωση 4.3 των Οικονομικών Καταστάσεων καθώς και στη Σημείωση 2.2 αναφορικά με τη χρηματοδότηση της Τράπεζας από το Ευρωσύστημα.

Κίνδυνος Αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς αφορά στην πιθανότητα καταγραφής απωλειών από δυσμενείς μεταβολές στα επίπεδα των αγοραίων τιμών ομολόγων, επιτοκίων και συναλλαγματικών ισοτιμιών στις οποίες η Τράπεζα είναι εκτεθειμένη.

Η Τράπεζα ακολουθεί πολιτική τήρησης ιδιαίτερα περιορισμένων θέσεων που φέρουν κίνδυνο αγοράς. Ωστόσο, μέσω θεσμοθετημένων πολιτικών και διαδικασιών ανάληψης και διαχείρισης που ακολουθεί για τον κίνδυνο αγοράς, επιδιώκει τον έγκαιρο εντοπισμό, την αξιολόγηση και τη συνεχή παρακολούθησή του, καθώς και την τήρηση των αρχών και ορίων που έχουν τεθεί και εγκριθεί από τα αρμόδια όργανα της. Η Τράπεζα διενεργεί τακτικά ασκήσεις προσομοίωσης σε συνθήκες κρίσης για όλες τις σημαντικές κατηγορίες κινδύνου αγοράς όπως ο Κίνδυνος Επιτοκίου, ο Κίνδυνος Συναλλαγματικών Ισοτιμιών, ο Κίνδυνος Επιτοκιακής Ανατιμολόγησης του στοιχείων του τραπεζικού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας, ο Κίνδυνος Τιμών Αξιών στοιχείων ενεργητικού που διαπραγματεύονται σε αγορές κ.τ.λ..

Η Τράπεζα ακολουθεί την Τυποποιημένη Προσέγγιση για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του κινδύνου αγοράς. Εντούτοις, για την αποτελεσματικότερη παρακολούθησή του η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων υπολογίζει σε καθημερινή βάση τη Μέγιστη Δυνητική Ζημία («ΜΔΖ») που απορρέει από τις αντίστοιχες θέσεις της, τόσο σε επίπεδο συνολικού κινδύνου όσο και επιμέρους τομείς (επιτοκιακός, συναλλαγματικός, επί τιμών ομολόγων), μέσω του συστήματος RiskValue της εταιρείας Systemic.

Λεπτομέρειες σχετικά με τον Κίνδυνο Αγοράς περιλαμβάνονται στην Σημείωση 4.4 των Οικονομικών Καταστάσεων.

Λειτουργικός Κίνδυνος

Ο λειτουργικός κίνδυνος αφορά στην πιθανότητα να προκύψει ζημία για την Τράπεζα εξαιτίας της τήρησης ανεπαρκών ή ανεπιτυχών εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων, εξωτερικών γεγονότων ή ανθρώπινου παράγοντα.

Η Τράπεζα έχει θεσπίσει πλαίσιο και πολιτική για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου που περιλαμβάνουν τη διαδικασία αυτοαξιολόγησης λειτουργικών κινδύνων και του συναφούς περιβάλλοντος ελέγχου, τη διαδικασία συλλογής δεδομένων ζημιολογών γεγονότων και την κατάρτιση και επικαιροποίηση σχεδίων δράσης για την αντιμετώπισή του.

Για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του λειτουργικού κινδύνου η Τράπεζα ακολουθεί τη Μέθοδο του Βασικού Δείκτη.

Σημαντικά γεγονότα

Την 5 και 7 Ιουνίου 2019 υπεγράφησαν συμφωνίες αγοραπωλησίας για το 90% των μετοχών της Τραπεζής μεταξύ των υφιστάμενων μετόχων της και της Aegean Financial Holdings S.a.r.l, θυγατρική των Chenavari investment managers, ήδη μετόχου κατά 4% της τραπεζής από το τέλος του 2017. Η αγοραπωλησία τελεί υπό την έγκριση της εποπτικής αρχής Τραπεζών και αναμένεται να ολοκληρωθεί τους επόμενους μήνες. Με την ολοκλήρωση της αγοραπωλησίας η Aegean Financial Holdings θα καταστεί βασικός μέτοχος της Τραπεζής με ποσοστό 94%.

Την 7 Ιουνίου 2019 υπεγράφη μνημόνιο συμφωνίας για την πώληση του πλοίου ΑΛΚΥΟΝΗ, ιδιοκτησίας της Τραπεζής καταχωρημένο στα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού διακρατούμενα προς πώληση, έναντι ποσού €1,6 εκ.. Η αγοραπωλησία ολοκληρώθηκε την 28η Ιουνίου 2018.

Εσωτερικές εξελίξεις – Στόχοι και Προοπτικές

Από το δεύτερο εξάμηνο του 2018, η ABBank ξεκίνησε να δραστηριοποιείται και στην ελληνική εταιρική τραπεζική. Στο επίκεντρο είναι οι μεσαίες επιχειρήσεις με εξαγωγικό προσανατολισμό ενώ στους στόχους της συμπεριλαμβάνονται και άλλοι εγχώριοι επιχειρηματικοί τομείς όπως ο τομέας εμπορικών ακινήτων κλπ.

Σημαντικός μοχλός ανάπτυξης της Τραπεζής και μεγέθυνσης του ενεργητικού της είναι η πρόσβαση στην εγχώρια και διεθνή διατραπεζική αγορά. Η ABBank εστίασε στον τομέα αυτό και ανέπτυξε νέες συνεργείες με εγχώρια και διεθνή πιστωτικά ιδρύματα και ευρωπαϊκές τράπεζες περιφερειακής ανάπτυξης γεγονός που τεκμηριώνει την δυναμική ανάπτυξη σε αυτόν τον τομέα.

Στον τομέα των πελατειακών καταθέσεων, η Τράπεζα βρίσκεται σε συζητήσεις για ανάπτυξη συνεργειών με ηλεκτρονικές πλατφόρμες διαχείρισης καταθέσεων του εξωτερικού και εντός του 2019 στοχεύει στην προσέλκυση λιανικών πελατειακών καταθέσεων από άλλες Ευρωπαϊκές χώρες. Η επιτυχής εξέλιξη των ανωτέρω αναμένεται να διευρύνει περαιτέρω τις πηγές χρηματοδότησης της ABBank και θα βελτιώσει την αναγνωρισιμότητά της.

Επιπλέον η ABBank επενδύει στις νέες τεχνολογίες και βρίσκεται στο τελικό στάδιο ολοκλήρωσης της ηλεκτρονικής τραπεζικής πλατφόρμας WEB Banking. Η πλήρης λειτουργία του αναμένεται στο τέλος του 2019 και στόχος της Τραπέζης είναι, με την εφαρμογή του, να παρέχει στην πελατεία της ηλεκτρονικά τραπεζικά προϊόντα ανάλογης ποιότητας με αυτά των συστημικών τραπεζών.

Η Διοίκηση της ABBank πιστεύει ότι η συνεχιζόμενη βελτίωση των δημοσιονομικών συνθηκών και των ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης στην Ελλάδα, η έλευση νέου μετόχου στην Τράπεζα με σημαντική δραστηριοποίηση στην Ευρώπη, η ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας και οι βελτιωμένες αναλογίες ρευστότητάς της σε συνδυασμό με τις ανωτέρω πρωτοβουλίες, αναβαθμίζουν τις προοπτικές μελλοντικής κερδοφορίας και επιχειρηματικής ανάπτυξης της ABBank.

Αθήνα, 10 Ιουλίου 2019

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Κωνσταντίνος Χατζηπαναγιώτης

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της AEGEAN BALTIC BANK A.E.

Έκθεση Ελέγχου επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της «AEGEAN BALTIC BANK A.E.» (η Τράπεζα), οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2018, τις καταστάσεις αποτελεσμάτων και συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της «AEGEAN BALTIC BANK A.E.» κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, (εφεξής «ΔΠΧΑ»), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Τράπεζα καθ’ όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρομε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Σημαντικότερο θέμα ελέγχου	Πως αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου
<p>Απομειώσεις δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών</p> <p>Τα δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών στο αναπόσβεστο κόστος της Τράπεζας ανήλθαν κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 σε € 156.290 χιλ. (€ 137.671 χιλ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017), και η πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (πίστωση χρήσεως) ανήλθε σε € 597 χιλ. κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018 (€ 1.056 χιλ. (χρέωση χρήσεως) κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017). Από την 1 Ιανουαρίου 2018, η Τράπεζα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 9, με αποτέλεσμα να αναγνωρίζονται οι ζημιές για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου όταν αυτές αναμένεται ότι θα πραγματοποιηθούν στα μοντέλα ελέγχου ήδη πραγματοποιηθεί. Η επιμέτρηση της απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αναπόσβεστο κόστος θεωρείται σημαντικό θέμα ελέγχου, δεδομένου του ύψους του συγκεκριμένου λογαριασμού καθώς και του γεγονότος ότι ο προσδιορισμός των παραδοχών που χρησιμοποιούνται είναι σημαντικά υποκειμενικός εξαιτίας του υψηλού βαθμού κρίσης που ασκεί η Διοίκηση για την εκτίμηση της αναμενόμενης ζημιάς λόγω πιστωτικού κινδύνου.</p> <p>Επιπλέον, υπάρχει σημαντική αύξηση των μοντέλων και των δεδομένων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των απομειώσεων, ενώ υπάρχουν περιορισμένα διαθέσιμα ιστορικά στοιχεία τα οποία μπορούν να συγκριθούν με τα πραγματικά αποτελέσματα των υπολογισμών των αναμενόμενων ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου. Η Τράπεζα σχηματίζει πρόβλεψη απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αναπόσβεστο κόστος για τις αναμενόμενες ζημιές λόγω πιστωτικού κινδύνου, τόσο σε ατομική όσο και σε συλλογική βάση.</p> <p>Οι σημαντικότερες κρίσεις και εκτιμήσεις αναφορικά με τον χρόνο και την επιμέτρηση της αναμενόμενης ζημιάς λόγω πιστωτικού κινδύνου περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Λογιστικές διερμηνείες και παραδοχές που χρησιμοποιούνται στα μοντέλα επιμέτρησης της αναμενόμενης ζημιάς λόγω πιστωτικού κινδύνου, για την εκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου του πελάτη βάσει του ανοίγματός του και των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών. • Δεδομένα και παραδοχές που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της επίδρασης των οικονομικών σεναρίων. • Έγκαιρη αναγνώριση των ανοιγμάτων με σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου και των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων. • Αποτίμηση των εξασφαλίσεων και παραδοχές για τον προσδιορισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών των απομειωμένων ανοιγμάτων, τα οποία αξιολογούνται σε μεμονωμένη βάση, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης βάσει πολλαπλών σεναρίων. • Ακρίβεια και επάρκεια των γνωστοποιήσεων των οικονομικών καταστάσεων. <p>Η Διοίκηση έχει παράσχει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις ακολουθούμενες λογιστικές αρχές και πολιτικές για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αναπόσβεστο κόστος, τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου και την επισκόπηση της απομείωσης και της αναγνώρισης της απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αναπόσβεστο κόστος, στις Σημειώσεις 2.1, 2.10, 4, 11 και 16 των οικονομικών καταστάσεων αντίστοιχα.</p>	<p>Με βάση την εκτίμηση των ελεγκτικών κινδύνων και ακολουθώντας μια προσέγγιση βασισμένη στην αξιολόγηση του κινδύνου, αξιολογήσαμε τις μεθοδολογίες απομείωσης και τις παραδοχές που εφαρμόστηκαν από τη Διοίκηση σε σχέση με το σημαντικό θέμα ελέγχου, περιλαμβάνοντας, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες διαδικασίες ελέγχου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αξιολόγηση του σχεδιασμού και της εφαρμογής των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχό μας, συμπεριλαμβανομένων των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου επί των εφαρμοζόμενων μεθοδολογιών, των μοντέλων που χρησιμοποιήθηκαν, των σημαντικών παραδοχών που εφαρμόζει η Διοίκηση, της ακρίβειας και πληρότητας των δεδομένων και του υπολογισμού των μοντέλων, καθώς και τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου επί της αποτίμησης των εξασφαλίσεων και των παραδοχών για τον προσδιορισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών των ανοιγμάτων που υπόκεινται σε αξιολόγηση σε μεμονωμένη βάση. • Αξιολόγηση της καταλληλότητας των μεθοδολογιών και πολιτικών που έχει υιοθετήσει η Διοίκηση για τον υπολογισμό των προβλέψεων απομείωσης (συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου). • Αξιολογήσαμε το βασικό και το εναλλακτικό οικονομικό σενάριο. • Λήψη και εξέταση τεκμηρίων αναφορικά με την έγκαιρη αναγνώριση των ανοιγμάτων με σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, και την έγκαιρη αναγνώριση των απομειωμένων ανοιγμάτων. • Αξιολόγηση, σε δειγματοληπτική βάση, της επιμέτρησης της απομείωσης των ανοιγμάτων που αξιολογούνται σε μεμονωμένη βάση, συμπεριλαμβανομένης της αποτίμησης των εξασφαλίσεων καθώς και των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση των μελλοντικών προεξοφλημένων ταμειακών ροών. • Αξιολόγηση της επιμέτρησης του πιστωτικού κινδύνου βασιζόμενοι στις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες, τις συνθήκες της αγοράς και τις ενέργειες που έχει αναλάβει να υλοποιήσει η Διοίκηση μέσω: <ul style="list-style-type: none"> - της αξιολόγησης των σημαντικότερων εξελίξεων σε σχέση με τα ιστορικά στοιχεία. - της αξιολόγησης της λογικότητας των διαφόρων εντοπισμένων προσαρμογών της Διοίκησης στα αποτελέσματα των μοντέλων επιμέτρησης πιστωτικού κινδύνου, αξιολογώντας τις σημαντικές παραδοχές βάσει της γνώσης και της εμπειρίας μας στον Τραπεζικό κλάδο. • Αξιολόγηση του κατά πόσο οι γνωστοποιήσεις παρουσιάζουν και αντιμετωπίζουν κατάλληλα, την αβεβαιότητα που υπάρχει κατά τον προσδιορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Επιπρόσθετα αξιολογήσαμε κατά πόσο οι γνωστοποιήσεις των σημαντικών κρίσεων και παραδοχών είναι επαρκώς σαφείς.

Άλλες πληροφορίες

Η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες, περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της Διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των οικονομικών καταστάσεων

Η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου που η Διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η Διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Τράπεζα ή να διακόψει τη δραστηριότητά της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ’ αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθρο 44 του Ν. 4449/2017) της Τράπεζας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας οικονομικής αναφοράς της Τράπεζας.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ’ όλη τη διάρκεια του ελέγχου

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων - Συνέχεια

Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου.
- Κατανοούμε τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου της Τράπεζας.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη Διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Τράπεζα να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων**1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου**

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

- α. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107α του Κωδ.Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018.
- β. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την AEGEAN BALTIC BANK A.E. και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Τράπεζα μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στη Τράπεζα, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 37 των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Τράπεζας δυνάμει του καταστατικού σύστασής της, το οποίο εγκρίθηκε με την από 25/9/2002 απόφαση της Νομαρχίας Αθηνών. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο 16 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 10 Ιουλίου 2019

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Μιχάλης Καραβάς
Α.Μ. ΣΟΕΛ: 13371
Deloitte Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών
Φραγκοκκλησιάς 3α & Γρανικού, 151 25 Μαρούσι
Α.Μ. ΣΟΕΛ: Ε120

Deloitte Certified Public Accountants Societe Anonyme, a Greek company, registered in Greece with registered number 001223601000 and its registered office at Athens, 3a Fragkokklisias & Granikou str., 151 25, is an affiliate of Deloitte Central Mediterranean S.r.l., a company limited by guarantee registered in Italy with registered number 09599600963 and its registered office at Via Tortona no. 25, 20144, Milan, Italy.

Deloitte Central Mediterranean S.r.l. is the affiliate for the territories of Italy, Greece and Malta of Deloitte NSE LLP, a UK limited liability partnership and member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"). DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL, Deloitte NSE LLP and Deloitte Central Mediterranean S.r.l. do not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more about our global network of member firms.

© 2019 Deloitte Central Mediterranean. All rights reserved.

ΑΕΓΕΑΝ ΒΑΛΤΙΚ ΒΑΝΚ Α.Ε.

Οικονομικές Καταστάσεις

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

31 Δεκεμβρίου 2018

Ιούλιος 2019

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

	Σημείωση	2018 €' 000	2017 €' 000
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		11,218	9,622
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		(1,959)	(1,411)
Καθαρά έσοδα από τόκους	5	9,259	8,211
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες		2,250	2,238
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες		(280)	(195)
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	6	1,970	2,043
Αποτελέσματα από παράγωγα και τίτλους επενδυτικού χαρτοφυλακίου	7	(1,541)	(1,375)
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης		12	15
Καθαρά Λειτουργικά Έσοδα		9,700	8,894
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	8	(5,903)	(5,945)
Γενικά διοικητικά έξοδα	9	(3,125)	(2,655)
Αποσβέσεις	10	(669)	(579)
Πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	11	597	(1,056)
Πρόβλεψη απομείωσης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	17	(13)	-
Κέρδη/ (Ζημίες) προ Φόρων		587	(1,342)
Φόρος εισοδήματος	12	(197)	384
Καθαρά Κέρδη/(Ζημίες) Χρήσης		390	(958)
Αναλογούντα σε:			
Μετόχους της Τράπεζας		390	(958)
Καθαρά Κέρδη/(Ζημίες) Χρήσης		390	(958)

Αθήνα, 10 Ιουλίου 2019

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Ο Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών

Κωνσταντίνος Χατζηπαναγιώτης

Θεόδωρος Αφθονίδης

Γιώργος Καλαντζής

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

	Σημείωση	2018 €' 000	2017 €' 000
Καθαρά Κέρδη/(Ζημιές) Χρήσης		390	(958)
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα)			
Στοιχεία που μπορούν να μεταφερθούν μεταγενέστερα στα αποτελέσματα			
Αποθεματικό αξιογράφων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	17	41	-
Αποθεματικό αξιογράφων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία	17	-	155
Αναβαλλόμενη φορολογία	22	(12)	(45)
Σύνολο στοιχείων που μπορούν να μεταφερθούν μεταγενέστερα στα αποτελέσματα		29	110
Στοιχεία που δεν μπορούν να μεταφερθούν μεταγενέστερα στα αποτελέσματα			
Αναλογιστικά κέρδη (ζημιές) υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών, μετά από φόρους	28	(25)	(12)
Αναβαλλόμενη φορολογία	22	7	4
Σύνολο στοιχείων που δεν μπορούν να μεταφερθούν μεταγενέστερα στα αποτελέσματα		(18)	(8)
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) χρήσης, μετά από φόρους		11	102
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) χρήσης		401	(856)
Αναλογούνται σε:			
Μετόχους της Τράπεζας		401	(856)
Συνολικά έσοδα / (έξοδα) χρήσης		401	(856)

Αθήνα, 10 Ιουλίου 2019

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Ο Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών

Κωνσταντίνος Χατζηπαναγιώτης

Θεόδωρος Αφθονίδης

Γιώργος Καλαντζής

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

	Σημείωση	2018 €' 000	2017 €' 000
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	13	8,465	8,404
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	15	61,653	50,439
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	16	156,290	137,671
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διαθέσιμο προς πώληση	17	-	3,602
Χαρτοφυλάκιο χρημ/κών στοιχείων στη εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	17	13,667	-
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	18	14,553	21,719
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	19	224	889
Άυλα πάγια στοιχεία	20	1,117	915
Ενσώματα πάγια στοιχεία	21	5,779	5,993
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	23	7,828	8,264
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	22	29	-
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού διακρατούμενα προς πώληση	24	1,512	-
Σύνολο Ενεργητικού		271,116	237,896
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	25	32,336	14,194
Υποχρεώσεις προς πελάτες	26	145,847	130,592
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	19	120	38
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	28	1,526	1,386
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	22	-	233
Λοιπά στοιχεία παθητικού	27	1,907	1,338
Σύνολο Παθητικού		181,736	147,781
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	29	37,980	37,980
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	30	50,207	50,207
Αποθεματικά	31	341	329
Αποτελέσματα εις νέον	32	852	1,599
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		89,380	90,115
Σύνολο Παθητικού και Ιδίων Κεφαλαίων		271,116	237,896

Αθήνα, 10 Ιουλίου 2019

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Ο Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών

Κωνσταντίνος Χατζηπαναγιώτης

Θεόδωρος Αφθονίδης

Γιώργος Καλαντζής

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπο 01.01.2017	37,980	50,207	228	3,957	92,372
Προγράμματα καθορισμένων παροχών	-	-	109	-	109
Αναλογιστικά κέρδη (ζημιές) υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών	-	-	(8)	-	(8)
Αποτέλεσμα χρήσης	-	-	-	(958)	(958)
Μερίσματα	-	-	-	(1,400)	(1,400)
Υπόλοιπο 31.12.2017	37,980	50,207	329	1,599	90,115
Υπόλοιπο 31.12.2017	37,980	50,207	329	1,599	90,115
Επίπτωση Δ.Π.Χ.Α. 9 στα αποτελέσματα εις νέον	-	-	-	(1,136)	(1,136)
Κίνηση στο αποθεματικό – αναταξινόμηση χρεωστικών τίτλων που είχαν ταξινομηθεί ως «διαθέσιμα προς πώληση»	-	-	(41)	-	(41)
Κίνηση στο αποθεματικό– αναταξινόμηση μέσω λοιπού συνολικού εισοδήματος	-	-	41	-	41
Υπόλοιπο 01.01.2018 (αναπροσαρμοσμένο)	37,980	50,207	329	463	88,979
Προγράμματα καθορισμένων παροχών	-	-	29	-	29
Αναλογιστικά κέρδη (ζημιές) υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών	-	-	(18)	-	(18)
Αποτέλεσμα χρήσης	-	-	-	390	390
Υπόλοιπο 31.12.2018	37,980	50,207	341	853	89,380

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

	Σημ.	2018 €' 000	2017 €' 000
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες			
Καθαρό αποτέλεσμα χρήσης προ φόρων		587	(1,342)
<u>Προσαρμογές για:</u>			
Αποσβέσεις παγίων στοιχείων	10	669	579
Προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	11,17	(584)	1,056
Προβλέψεις για αποζημίωση του προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης	27	115	105
Προσαρμογή από χρήση της πρόβλεψης αποζημίωσης προσωπικού (Κέρδη)/Ζημίες από πώληση χρηματοοικονομικών μέσων που αποτιμώνται στη εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	7	(27)	(79)
(Κέρδη)/Ζημίες από πώληση χρηματοοικονομικών μέσων που αποτιμώνται στη εύλογη αξία μέσω των αποτελεσματικών λογαριασμών	7	(37)	-
(Κέρδη)/Ζημίες από την αποτίμηση στοιχείων που αποτιμώνται στη εύλογη αξία μέσω των αποτελεσματικών λογαριασμών	7	71	38
(Κέρδη)/Ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές στοιχείων που αποτιμώνται στη εύλογη αξία μέσω των αποτελεσματικών λογαριασμών	17	(12)	-
(Κέρδος)/ Ζημιά συναλλαγματικών διαφορών από ταμειακά ισοδύναμα		(619)	276
		(163)	409
<u>Καθαρή (αύξηση) / μείωση απαιτήσεων που σχετίζονται με λειτουργικές δραστηριότητες:</u>			
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών		(19,622)	54,848
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	18	7,144	(21,757)
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα – απαιτήσεις		665	(669)
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού		436	157
<u>Καθαρή αύξηση/(μείωση) υποχρεώσεων που σχετίζονται με λειτουργικές δραστηριότητες:</u>			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	25	18,142	6,193
Υποχρεώσεις προς πελάτες	26	15,255	8,568
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα – υποχρεώσεις		82	(260)
Λοιπά στοιχεία παθητικού		570	106
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν από φόρους		22,834	47,595
Πληρωθέντες φόροι εισοδήματος		-	-
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		22,834	47,595
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορές ενσώματων παγίων στοιχείων	21	(157)	(82)
Αγορές άυλων παγίων στοιχείων	20	(499)	(257)
Αγορές διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων	17	(17,726)	(8,289)
Αγορές περιουσιακών στοιχείων διαθεσίμων προς πώληση	24	(1,512)	-
Πωλήσεις διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων	17	7,715	5,279
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		(12,179)	(3,349)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Μερίσματα		-	(1,400)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		-	(1,400)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμείου και ταμειακών ισοδύναμων		10,655	42,846
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης	14	58,843	16,274
Κέρδος / (Ζημιά) συναλλαγματικών διαφορών από ταμειακά ισοδύναμα		619	(276)
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης	14	70,119	58,843

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες

Η Τράπεζα λειτουργεί σήμερα με την επωνυμία “ΑEGEAN BALTIC BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ” και το διακριτικό τίτλο «ΑΒ- Bank Α.Ε.» εδρεύει στο Μαρούσι, οδός Μεγάλου Αλεξάνδρου και 25^{ης} Μαρτίου και είναι καταχωρημένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών με αριθμό 52755/06/Β/02/34 (Αρ.ΓΕΜΗ:4918201000). Η διάρκειά της έχει οριστεί έως το 2099, δύναται δε να παραταθεί ή να συντηρηθεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

Σκοπός της Τράπεζας είναι η διενέργεια, για δικό της λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, στην Ελλάδα και την αλλοδαπή, είτε αυτοτελώς είτε σε συνεργασία, συμπεριλαμβανομένης της κοινοπραξίας, με τρίτους, του συνόλου, άνευ περιορισμού ή άλλης διακρίσεως, των εργασιών και δραστηριοτήτων που η κείμενη νομοθεσία εκάστοτε επιτρέπει σε ημεδαπά πιστωτικά ιδρύματα και περιγράφονται ενδεικτικά στο άρθρο 4 του Καταστατικού της.

Μία από τις κύριες δραστηριότητες της Τράπεζας είναι η σύναψη και διαχείριση κοινοπρακτικών δανείων προς ναυτιλιακές επιχειρήσεις στα οποία συμμετέχει και η ίδια με διαφορετικά ποσοστά συμμετοχής κάθε φορά ανάλογα με το ύψος της εκάστοτε χορήγησης.

Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, που εξελέγη από την Γενική Συνέλευση των Μετόχων της την 4^η Ιουλίου 2017, λήγει την ημερομηνία σύγκλησης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης του έτους 2022.

Το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτήθηκε σε σώμα την 24^η Οκτωβρίου 2018.

Η σύνθεσή του, όπως διαμορφώθηκε μετά από παρατηρήσεις και αντικαταστάσεις των μελών του κατά τη διάρκεια του έτους ως την 31.12.2018 έχει ως εξής:

Κωνσταντίνος Χατζηπαναγιώτης	Πρόεδρος & Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Εκτελεστικό Μέλος
Θεόδωρος Αφθονίδης	Αντιπρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος	Εκτελεστικό Μέλος
Πέτρος Χριστοδούλου	Μέλος	Μη εκτελεστικό
Pedro Miguel Weiss	Μέλος	Μη εκτελεστικό
Δημήτρης Ποταμίτης	Μέλος	Μη εκτελεστικό, Ανεξάρτητο
Εμμανουήλ Καβουσανός	Μέλος	Μη εκτελεστικό, Ανεξάρτητο
Δημήτριος Αναγνωστόπουλος	Μέλος	Μη εκτελεστικό
Παναγιώτης Κωνσταντάρης	Μέλος	Μη εκτελεστικό, Ανεξάρτητο
Αναστάσιος Τουρκολιάς (*)	Μέλος	Μη εκτελεστικό

(*) Την 27^η Μαρτίου 2018, το Δ.Σ εξέλεξε τους κ. Αναστάσιο Τουρκολιά ως μη εκτελεστικό μέλος, σε αντικατάσταση του 05 Μαρτίου 2018 παραιτηθέντος κ. Peter Salzer για διάρκεια ίση με την εναπομείνουσα της θητείας αντικατασταθέντων.

Οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις (εφεξής οι «Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις») έχουν εγκριθεί προς έκδοση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας την 10^η Ιουλίου 2019.

Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Βασικές Λογιστικές Αρχές

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α), όπως εγκρίθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.). Τα υιοθετημένα από την Ε.Ε. Δ.Π.Χ.Α μπορεί να διαφέρουν σε κάποια χρονική στιγμή από αυτά που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) αν νέα ή τροποποιημένα Δ.Π.Χ.Α. δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε. Την 31 Δεκεμβρίου 2018, δεν υπήρχαν πρότυπα που δεν είχαν υιοθετηθεί και να είναι σε ισχύ για την χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018, τα οποία να επηρέαζαν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας. Επίσης δεν υπήρχε καμία διαφορά μεταξύ των Δ.Π.Χ.Α που εγκρίθηκαν από την ΕΕ και αυτών που εκδόθηκαν από το IASB και να εφαρμόζονται από την Τράπεζα. Κατά συνέπεια, οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018 έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. όπως εκδόθηκαν από το IASB. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως αυτή μεταβάλλεται με την αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση και των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων (καθώς και παραγώνων) στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, όπως επίσης και το ύψος των εσόδων και εξόδων που αναγνωρίστηκαν κατά την διάρκεια της περιόδου αναφοράς.

Η χρήση των διαθέσιμων πληροφοριών και η εφαρμογή υποκειμενικής κρίσης, αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία για τη διενέργεια εκτιμήσεων στις ακόλουθες περιοχές: αποτίμηση μη διαπραγματεύσιμων σε οργανωμένη αγορά παραγώνων, υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό μετά την έξοδο από την υπηρεσία, ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και απομείωση αξίας απαιτήσεων. Τα πραγματικά μελλοντικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τις ανωτέρω εκτιμήσεις, και οι αποκλίσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση επί των οικονομικών καταστάσεων.

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά στις επιμέρους σημειώσεις.

(α) Δημοσιευμένα πρότυπα και διερμηνείες με ισχύ εντός του 2018

- Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα»

(εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018) Η Τράπεζα υιοθέτησε το Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» την 1/1/2018 σε αντικατάσταση του ΔΛΠ 39 "Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επimέτρηση". Το Δ.Π.Χ.Α. 9 άλλαξε τις διατάξεις αναφορικά με την ταξινόμηση και την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων και καθιέρωσε ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε αντικατάσταση του υφιστάμενου μοντέλου των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών το οποίο χρησιμοποιήθηκε έως το οικονομικό έτος 2017. Το Δ.Π.Χ.Α. 9 τροποποίησε επίσης τις διατάξεις που αφορούν στη λογιστική αντιστάθμισης, με τρόπο που να ευθυγραμμίζουν το λογιστικό χειρισμό των σχέσεων αντιστάθμισης με τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων. Δεδομένου ότι το Δ.Π.Χ.Α 9 παρέχει προαιρετική δυνατότητα υιοθέτησης της αναθεωρημένης λογιστικής αντιστάθμισης, η Τράπεζα έχει επιλέξει να διατηρήσουν τις απαιτήσεις του Δ.Λ.Π. 39 για την λογιστική αντιστάθμισης. Επί του παρόντος η Τράπεζα δεν εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμισης.

Η Τράπεζα έχει θέσει τρία επιχειρηματικά μοντέλα για να κατηγοριοποιήσει τα χρηματοοικονομικά της μέσα.

- Το επιχειρηματικό μοντέλο Held to collect: Σύμφωνα με το μοντέλο η Τράπεζα ταξινομεί τα χρηματοπιστωτικά μέσα που πληρούν τα κριτήρια πληρωμών εξολοκλήρου τόκων και κεφαλαίου και από τα οποία αναμένει να λάβει τις ταμειακές τους ροές. Τα χρηματοοικονομικά μέσα που κατατάσσονται στο επιχειρηματικό μοντέλο αποτιμώνται στο αποσβεσμένο Κόστος.
- Το επιχειρηματικό μοντέλο Held to collect and sell: Σύμφωνα με το μοντέλο η Τράπεζα τα χρηματοπιστωτικά μέσα που πληρούν τα κριτήρια πληρωμών εξολοκλήρου τόκων και κεφαλαίου και από τα οποία αναμένει να εισπράξει τις ταμειακές ροές τους και να τα πουλήσει. Τα χρηματοοικονομικά μέσα που ταξινομούνται στο επιχειρηματικό μοντέλο αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, με τις μεταβολές στην εύλογη αξία να εμφανίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα.
- Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν ταξινομούνται στις δύο ανωτέρω κατηγορίες, ταξινομούνται στην Εύλογη Αξία μέσω των Κερδών και Ζημιών ("FVTPL"). Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται στην κατηγορία FVTPL αποτιμώνται στην εύλογη αξία με τις μεταβολές της εύλογης αξίας που παρακολουθούνται στα αποτελέσματα.

Η Τράπεζα επανεκτιμά τα επιχειρηματικά της μοντέλα σε ετήσια βάση. Σκοπός αυτής της διαδικασίας είναι να επιβεβαιωθεί ότι τα δεδομένα του τελικού έτους ευθυγραμμίζονται με τα επιχειρηματικά μοντέλα και ότι πληρούνται, εφόσον συντρέχει περίπτωση, τα προκαθορισμένα όρια.

Ειδικότερα για το επιχειρηματικό μοντέλο HTC, το οποίο επικρατεί στα περισσότερα περιουσιακά στοιχεία της Τράπεζας, η Τράπεζα εξετάζει τα διαθέσιμα δεδομένα και τα αποτελέσματα και διασφαλίζει ότι το επιχειρηματικό μοντέλο εφαρμόζεται σωστά.

Οι παράγοντες που καθορίζουν εάν οι ταμειακές ροές πρόκειται να δημιουργηθούν αποκλειστικά με την είσπραξη των συμβατικών ταμιακών ροών είναι η συχνότητα, η αξία και η χρονική στιγμή των πωλήσεων σε προηγούμενες περιόδους, καθώς και οι λόγοι για τις πωλήσεις και τις προσδοκίες για οποιαδήποτε δραστηριότητα που σχετίζεται με μελλοντικές πωλήσεις. Δηλαδή, η Τράπεζα

προκειμένου να εκτιμήσει εάν το επιχειρησιακό μοντέλο ενός χρηματοοικονομικού μέσου είναι μόνο για τη συλλογή ταμειακών ροών, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη όχι μόνο πληροφορίες για τις προηγούμενες πωλήσεις, αλλά και προσδοκίες για τις μελλοντικές πωλήσεις.

Επιπλέον, υπάρχουν περιπτώσεις όπου τα χρεόγραφα αρχικά κρατούνται για να εισπραχθούν οι συμβατικές ταμειακές ροές και πωληθούν αργότερα, το επιχειρηματικό μοντέλο του χαρτοφυλακίου μπορεί ακόμα να θεωρηθεί ως «Held to collect». Τέτοιες περιπτώσεις είναι:

- Πωλήσεις που προκύπτουν λόγω αύξησης του πιστωτικού κινδύνου του περιουσιακού στοιχείου

Το επιχειρηματικό μοντέλο ενός χρηματοοικονομικού μέσου μπορεί να θεωρηθεί HTC συμβατική ταμειακή ροή, παρόλο που το περιουσιακό στοιχείο ενδέχεται να πωληθεί αργότερα λόγω της αύξησης του πιστωτικού κινδύνου. Η συχνότητα ή η αξία της πώλησης ενός χρεωστικού τίτλου δεν επηρεάζει την αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου του περιουσιακού στοιχείου ως HTC συμβατικές ταμειακές ροές, εφόσον η πώληση του περιουσιακού στοιχείου ήταν αποτέλεσμα του αυξανόμενου πιστωτικού κινδύνου.

- Πωλήσεις που προκύπτουν για τη διαχείριση του κινδύνου συγκέντρωσης πιστωτικού κινδύνου χωρίς αύξηση του πιστωτικού κινδύνου της ασφάλειας

Ένα χρηματοοικονομικό μέσο μπορεί να πωληθεί και να εξακολουθήσει να ευθυγραμμίζεται με το μοντέλο της HTC αν η αιτία της πώλησης ήταν να διαχειριστεί τον κίνδυνο πιστωτικής συγκέντρωσης (χωρίς αύξηση του πιστωτικού κινδύνου του περιουσιακού στοιχείου), υπό την προϋπόθεση ότι οι πωλήσεις αυτές είναι σπάνιες (αν και σημαντικές σε αξία) ή ασήμαντη αξία τόσο ατομικά όσο και συνολικά (αν και συχνή). Η Τράπεζα έχει καθορίσει συγκεκριμένα όρια που καθορίζουν αν η πώληση είναι συνεπής με τον στόχο της συλλογής συμβατικών ταμειακών ροών. Τα κατώτατα όρια στην περίπτωση των χρεωστικών τίτλων αφορούν:

- Το επίπεδο σημαντικότητας: οι πωλήσεις δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 2% της λογιστικής αξίας του χαρτοφυλακίου στην αρχή κάθε ετήσιας περιόδου
- Τη συχνότητα: δεν πρέπει να υπάρχουν περισσότερες από τρεις πωλήσεις ανά περίοδο αναφοράς

- Πωλήσεις κοντά στην ωριμότητα: ένα χρηματοοικονομικό μέσο το οποίο αρχικά είχε ως αντικείμενο τη συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών και στη συνέχεια πωλήθηκε μπορεί να αξιολογηθεί με στόχο τη συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Η πώληση πραγματοποιείται το πολύ 3 μήνες πριν από τη συμβατική λήξη του, και
- Τα κέρδη από τις πωλήσεις προσεγγίζουν τη συλλογή των υπόλοιπων συμβατικών ταμειακών ροών (δηλαδή το 90% των συμβατικών ταμειακών ροών).

Η Τράπεζα επανεξετάζει επίσης τα κατώτατα όρια, που ισχύουν επί του παρόντος, για να εξασφαλίσει ότι φιλτράρουν επαρκώς τις ασήμαντες πωλήσεις από την αξιολόγηση. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι τα κατώτατα όρια προσαρμόζονται σωστά, αλλά τα επιχειρηματικά μοντέλα παραμένουν μη ευθυγραμμισμένα με τις εφαρμοζόμενες διαχειριστικές αποφάσεις, η Τράπεζα θεωρεί ότι η αναδιάταξη περιουσιακών στοιχείων θα έπρεπε στην πράξη να διαχειριστεί διαφορετικά σε σχέση με την πολιτική πωλήσεων.

Εξαιρούνται οι πωλήσεις από τρίτους, όπως εκείνες που επιβάλλονται από τις ρυθμιστικές αρχές, την κρατική εποπτεία, καθώς και αυτές που δεν εμπίπτουν στο πεδίο των βασικών αποφάσεων διαχείρισης επιχειρηματικών σεναρίων. Επίσης, η εκτίμηση γίνεται με βάση σενάρια που εύλογα αναμένεται να λάβει η Τράπεζα. Για παράδειγμα, εάν η Τράπεζα αναμένει να πουλήσει συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μόνο σε περίπτωση stress-case για τη λήψη ρευστότητας, το σενάριο αυτό δεν θα επηρεάσει την εκτίμηση του επιχειρηματικού μοντέλου για τα περιουσιακά στοιχεία όπου δεν αναμένεται η εμφάνιση τέτοιου σεναρίου. Σε τέτοιες περιπτώσεις το επιχειρηματικό μοντέλο δεν χρειάζεται να επανεκτιμηθεί.

Η Τράπεζα επέλεξε να εφαρμόσει το Δ.Π.Χ.Α. 9 αναδρομικά, χωρίς την αναμόρφωση των αντίστοιχων συγκριτικών στοιχείων σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις. Ως εκ τούτου, οι συγκριτικές πληροφορίες για το οικονομικό έτος που έκλεισε την 31/12/2017 δεν είναι συγκρίσιμες με τις πληροφορίες που παρουσιάζονται για το οικονομικό έτος που έληξε την 31/12/2018, καθώς έχουν συνταχθεί στο πλαίσιο του Δ.Λ.Π. 39. Σχετική με τις γνωστοποιήσεις μετάβασης του Δ.Π.Χ.Α. 9 είναι η Σημείωση 35.

- Δ.Π.Χ.Α. 15 «Εσοδο από Συμβόλαια με Πελάτες»

(εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018) Η Τράπεζα υιοθέτησε το Δ.Π.Χ.Α. 15 «Εσοδο από Συμβόλαια με Πελάτες» την 1/1/2018. Το Δ.Π.Χ.Α. 15 θεσμοθετεί ένα ενιαίο ολοκληρωμένο μοντέλο λογιστικοποίησης των εσόδων από συμβόλαια με πελάτες, αντικαθιστά τις διατάξεις αναγνώρισης εσόδων του Δ.Λ.Π. 18 «Εσοδα», του Δ.Λ.Π. 11 «Συμβάσεις Κατασκευής» και των σχετικών διερμηνειών. Το Δ.Π.Χ.Α. 15 θεσμοθετεί τις αρχές, που πρέπει να εφαρμόζονται προκειμένου να παρέχονται χρήσιμες πληροφορίες στους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, σχετικά με τη φύση, το ποσό, τη χρονική στιγμή και την αβεβαιότητα των εσόδων και των ταμειακών ροών, που προκύπτουν από ένα συμβόλαιο με έναν πελάτη. Το νέο πρότυπο έχει εφαρμογή σε όλες τις συμβάσεις με πελάτες πλην εκείνων που είναι στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων, όπως τα χρηματοοικονομικά μέσα, οι χρηματοδοτικές μισθώσεις και τα ασφαλιστικά συμβόλαια. Σύμφωνα με αυτό, μια εταιρεία αναγνωρίζει έσοδα για να απεικονίσει τη μεταφορά αγαθών ή υπηρεσιών σε πελάτες έναντι αμοιβής ως αντάλλαγμα για τα συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες, όταν πληρείται η υποκείμενη υποχρέωση.

Η προσέγγιση των πέντε βημάτων για την αναγνώριση εσόδων η οποία παρέχεται από το Δ.Π.Χ.Α. 15 είναι η ακόλουθη:

- Προσδιορισμός της σύμβασης με τον πελάτη.
- Προσδιορισμός των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις συμβάσεις.
- Καθορισμός του τιμήματος συναλλαγής.
- Κατανομή του τιμήματος συναλλαγής στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις συμβάσεις.
- Αναγνώριση εσόδου καθώς η οντότητα ικανοποιεί τις υποχρεώσεις της.

Η Τράπεζα υιοθέτησε το Δ.Π.Χ.Α. 15 «Έσοδο από Συμβόλαια με Πελάτες» την 1/1/2018. Η υιοθέτηση του προτύπου και της τροποποίησης αυτού, δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας καθώς τα καθαρά έσοδα από τόκους, τα οποία αποτελούν βασική πηγή εσόδου για την Τράπεζα, δεν επηρεάζονται από την υιοθέτηση του του Δ.Π.Χ.Α. 15.

Επιπροσθέτως, σχετικά με τα έσοδα της Τράπεζας από συμβάσεις με πελάτες, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες, δεν υπήρξε αλλαγή στην λογιστική αντιμετώπιση των υπηρεσιών που παρέχονται σε βάθος χρόνου ή των συναλλαγών που εκτελούνται σε μια δεδομένη χρονική στιγμή, καθώς αυτή ήταν σύμφωνη με τη υφιστάμενη λογιστική πολιτική της Τράπεζας. Η Τράπεζα έχει υιοθετήσει το Δ.Π.Χ.Α. 15 από την 1/1/2018 και η εφαρμογή του προτύπου δεν είχε επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις. Σχετική με τη μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α. 15 είναι η Σημείωση 6.

Τροποποιήσεις και διερμηνείες

- Δ.Π.Χ.Α. 15 (Τροποποίηση) «Έσοδο από Συμβόλαια με Πελάτες»

(εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018). Η τροποποίηση διευκρινίζει και παρέχει συγκεκριμένες οδηγίες σε τρεις περιοχές του προτύπου που σχετίζονται, με τον προσδιορισμό των υποχρεώσεων απόδοσης, την αξιολόγηση της οντότητας ως «εντολέα» ή «εντολοδόχου» και τον λογιστικό χειρισμό των αδειών πνευματικής περιουσίας. Η τροποποίηση παρέχει απαλλαγή κατά την μετάβαση στις τροποποιημένες και ολοκληρωμένες συμβάσεις.

- Δ.Π.Χ.Α. 2 (Τροποποιήσεις) «Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»

(εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018). Η τροποποίηση παρέχει διευκρινίσεις σχετικά με την βάση επιμέτρησης, όσον αφορά παροχές, που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά, καθώς και τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν τον διακανονισμό μίας παροχής από μετρητά σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπρόσθετα εισάγεται εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του Δ.Π.Χ.Α. 2 με βάση την οποία μία παροχή πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να πρόκειται να διακανονιστεί εξ ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές.

- Δ.Π.Χ.Α. 4 (Τροποποιήσεις) «Εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 Χρηματοοικονομικά μέσα στο Δ.Π.Χ.Α. 4 Ασφαλιστήρια συμβόλαια»

(σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018). Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις. Το τροποποιημένο πρότυπο θα παρέχει α) την επιλογή σε όλες τις οντότητες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίζουν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και όχι στην κατάσταση αποτελεσμάτων τις τυχόν αποκλίσεις που θα προκύψουν λόγω της εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9 πριν την έκδοση του νέου προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, και β) στις οντότητες, οι δραστηριότητες των οποίων αφορούν κυρίως τον κλάδο των ασφαλίσεων, την επιλογή για προσωρινή απαλλαγή από την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 έως το 2021. Οι τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν ουσιαστική επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

- ΔΛΠ 40 (Τροποποιήσεις) «Μεταφορές επενδυτικών ακινήτων»

(σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018). Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι προκειμένου να μπορεί να πραγματοποιηθεί μεταφορά προς ή από τα επενδυτικά ακίνητα θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί αλλαγή στη χρήση. Προκειμένου να θεωρηθεί ότι έχει επέλθει αλλαγή στην χρήση ενός ακινήτου, θα πρέπει να αξιολογηθεί κατά πόσο το ακίνητο πληροί τον ορισμό και η αλλαγή στη χρήση να μπορεί να τεκμηριωθεί. Οι τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν ουσιαστική επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 22 «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές»

(σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018). Η Διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση, σχετικά με πως προσδιορίζεται η ημερομηνία της συναλλαγής, όταν εφαρμόζεται το πρότυπο, που αφορά τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, ΔΛΠ 21. Η Διερμηνεία έχει εφαρμογή όταν μία οντότητα είτε καταβάλει, είτε εισπράττει προκαταβολικά τίμημα για συμβάσεις, που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα. Η διερμηνεία αυτή δεν αναμένεται να έχει επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2014 – 2016

- ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε Συγγενείς εταιρείες και Κοινοπραξίες»

(σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019). Η τροποποίηση παρέχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία - όπου η μέθοδος της καθαρής θέσης δεν εφαρμόζεται- με την χρήση του Δ.Π.Χ.Α. 9. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει ουσιαστική επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

- Δ.Π.Χ.Α. 1 «Πρώτη Εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς»

(σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018). Η τροποποίηση διαγράφει τις παραγράφους Ε3-Ε7 σχετικά με τις βραχυπρόθεσμες εξαιρέσεις.

(β) Νέα Δ.Π.Χ.Α., διερμηνείες και τροποποιήσεις που θα τεθούν σε ισχύ μετά το 2018:**- Δ.Π.Χ.Α. 16 «Μισθώσεις»**

(σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2019 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Το Δ.Π.Χ.Α. 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το Δ.Λ.Π. 17. Το Δ.Π.Χ.Α. 16 υιοθετεί ένα ολοκληρωμένο μοντέλο για την αναγνώριση των μισθώσεων και την λογιστική παρακολούθηση αυτών τόσο για τους εκμισθωτές όσο και για τους μισθωτές. Το Δ.Π.Χ.Α. 16 θα αντικαταστήσει το τρέχον λογιστικό πλαίσιο κανόνων και αρχών για τις μισθώσεις όπως αυτό ορίζεται από το Δ.Λ.Π. 17 *Μισθώσεις* καθώς και τις σχετικές Διερμηνείες όταν τεθεί σε ισχύ, δηλαδή για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2019. Το Δ.Π.Χ.Α. 16 απαιτεί για τους μισθωτές να αναγνωρίζουν δικαιώματα χρήσης (RoU) και υποχρεώσεις για όλες τις μέχρι πρότινος λειτουργικές μισθώσεις, εκτός αν αυτές έχουν 12μηνη ή μικρότερη διάρκεια ή το αντικείμενο μίσθωσης είναι χαμηλής αξίας. Σε αντίθεση με τους μισθωτές, οι εκμισθωτές θα συνεχίζουν να διακρίνουν τις μισθώσεις σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές κάνοντας χρήση αντίστοιχων κανόνων με αυτών του Δ.Λ.Π. 17.

Η ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 16 για την Τράπεζα θα είναι η 1η Ιανουαρίου 2019. Η Τράπεζα επέλεξε να εφαρμόσει το Δ.Π.Χ.Α. 16 αναδρομικά κάνοντας χρήση της απλοποιημένης μεθόδου όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο Δ.Π.Χ.Α. 16:Γ5(β), σύμφωνα με την οποία η σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής του εν λόγω προτύπου θα αναγνωριστεί ως προσαρμογή απευθείας στο υπόλοιπο έναρξης των κερδών εις νέον κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής χωρίς να απαιτείται η επαναδιατύπωση της συγκριτικής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Η Τράπεζα θα επιμετρήσει την υποχρέωση από μισθώσεις στην παρούσα αξία των μη καταβληθέντων κατά την ημερομηνία της πρώτης εφαρμογής μισθωμάτων και θα αναγνωρίσει περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσεως κατά ποσό ίσο με αυτό της υποχρέωσης από μισθώσεις. Η Τράπεζα έκανε χρήση της πρακτικής διευκόλυνσης της παραγράφου Δ.Π.Χ.Α. 16:Γ3 και ως εκ τούτου δεν επανεκτίμησε κατά την ημερομηνία της πρώτης εφαρμογής όλες τις εν ισχύ κατά την ημερομηνία αυτή συμβάσεις για το εάν εμπεριέχουν ή όχι μίσθωση. Επιπροσθέτως, η Τράπεζα θα κάνει χρήση της πρακτικής διευκόλυνσης του προτύπου αναφορικά με τον διαχωρισμό των στοιχείων της μίσθωσης και αυτών που δεν αποτελούν μίσθωση και ως εκ τούτου θα αντιμετωπίσει λογιστικά κάθε μισθωτικό και μη μισθωτικό στοιχείο ως μία ενιαία μίσθωση.

Το Δ.Π.Χ.Α. 16 θα αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο η Τράπεζα χειριζόταν λογιστικά τις μισθώσεις που είχαν ταξινομηθεί ως λειτουργικές μισθώσεις σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 17. Στις 31 Δεκεμβρίου 2018, η Τράπεζα έχει μη ακυρωτές δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις ποσού € 630 χιλ. Βάσει προκαταρκτικής εξέτασης που διενεργήθηκε με σκοπό τον προσδιορισμό της επίδρασης του Δ.Π.Χ.Α. 16 με ημερομηνία αναφοράς την 1η Ιανουαρίου 2019, η Τράπεζα εκτιμά ότι θα αναγνωρίσει περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσεως ποσού που θα κυμαίνεται μεταξύ € 540 χιλ. και €590 χιλ. και αντίστοιχα μια ισόποση υποχρέωση από μισθώσεις.

- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 «Αβεβαιότητα ως προς τους φορολογικούς χειρισμούς»

(σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2019 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η Διερμηνεία αποσκοπεί στη μείωση της ποικιλομορφίας του τρόπου με τον οποίο οι εταιρείες αναγνωρίζουν και μετρούν φορολογική υποχρέωση ή φορολογική απαίτηση όταν υπάρχει αβεβαιότητα ως προς τους φορολογικούς χειρισμούς που σχετίζονται με τον καθορισμό του φορολογητέου κέρδους (ή φορολογικής ζημιάς), την φορολογική βάση, τις μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές, τις μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές απαιτήσεις και τους φορολογικούς συντελεστές.

- Δ.Π.Χ.Α. 9 (Τροποποιήσεις) «Προπληρωμές με αρνητική αποζημίωση»

(σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2019 ή μεταγενέστερη ημερομηνία) Η τροποποίηση επιτρέπει την επιμέτρηση συμμετρικών επιλογών που εμπεριέχουν προπληρωμές με αρνητική αποζημίωση είτε στο αποσβέσιμο κόστος είτε στην εύλογη αξία μέσω των κεφαλαίων αντί στην εύλογη αξία μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων.

- ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) «Συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες»

(σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2019 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Οι τροποποιήσεις παρέχουν διευκρινίσεις ως προς το όταν οι οργανισμοί διαχείρισης επενδύσεων κεφαλαίων, τα αμοιβαία κεφάλαια, και οντότητες με παρόμοιες δραστηριότητες επιλέγουν να επιμετρούν τις συμμετοχές σε συγγενείς ή κοινοπραξίες σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αυτή η επιλογή θα πρέπει να γίνει ξεχωριστά για κάθε συγγενή ή κοινοπραξία κατά την αρχική αναγνώριση. Η τροποποίηση αυτή δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

- Δ.Λ.Π. 19 (Τροποποιήσεις) «Παροχές σε εργαζόμενους»

(σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2019 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι σε περίπτωση που συμβεί τροποποίηση του προγράμματος, της περικοπής ή του διακανονισμού είναι υποχρεωτικό το κόστος τρέχουσας προϋπηρεσίας και ο καθαρός τόκος για την περίοδο μετά την επαναμέτρηση να προσδιορίζονται χρησιμοποιώντας τις υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν για την επαναμέτρηση. Επιπρόσθετα, διευκρινίζεται το αποτέλεσμα της τροποποίησης στο πρόγραμμα, την περικοπή ή τον διακανονισμό επί των απαιτήσεων που σχετίζονται με το ανώτατο όριο του περιουσιακού στοιχείου). Οι τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν ουσιαστική επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

Τροποποιήσεις και ερμηνείες σε πρότυπα που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αλλά δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ε.Ε. και ως εκ τούτου δεν εφαρμόζονται από την Τράπεζα:

Εννοιολογικό Πλαίσιο (Τροποποιήσεις) «Τροποποιήσεις των Παραπομπών στο Εννοιολογικό Πλαίσιο των Δ.Π.Χ.Α.»

(σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2020 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Το νέο εννοιολογικό πλαίσιο δεν αποτελεί ουσιαστική αναθεώρηση του εγγράφου. Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων επικεντρώθηκε σε θέματα που δεν καλύπτονταν ακόμη ή που έδειχναν προφανείς ελλείψεις που έπρεπε να αντιμετωπιστούν.

- Δ.Λ.Π. 1 και Δ.Λ.Π. 8 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός του ουσιώδους»

(σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2020 ή μεταγενέστερη ημερομηνία, δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ε.Ε.). Η τροποποίηση παρέχει διευκρινίσεις σχετικά με τον ορισμό του «ουσιώδους» και ευθυγραμμίζει τον ορισμό που χρησιμοποιείται σε εννοιολογικό πλαίσιο και στα πρότυπα καθαυτά.

- **Δ.Π.Χ.Α. 3 (Τροποποίηση) «Συνενώσεις επιχειρήσεων»**

(σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2020 ή μεταγενέστερη ημερομηνία, δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ε.Ε.). Η τροποποίηση αποσκοπεί στην επίλυση των δυσκολιών που προκύπτουν όταν μια οικονομική οντότητα προσδιορίζει εάν έχει αποκτήσει μια επιχείρηση ή μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων.

Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2015 - 2017 (Δεκέμβριος 2017)

- **Δ.Λ.Π. 12 (Τροποποίηση) «Φόροι Εισοδήματος»**

(σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2019 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι όλες οι φορολογικές επιπτώσεις από τα μερίσματα (π.χ. από διανομή κερδών) θα πρέπει να αναγνωρίζονται στην Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων, ανεξάρτητα από τον τρόπο που προκύπτει ο φόρος.

- **Δ.Λ.Π. 23 (Τροποποίηση) «Κόστος Δανεισμού»**

(σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2019 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι αν κάποιος συγκεκριμένος δανεισμός παραμένει εκκρεμής ενώ το αντίστοιχο περιουσιακό στοιχείο είναι έτοιμο για την προβλεπόμενη χρήση ή την πώλησή του, τότε αυτός ο δανεισμός αποτελεί μέρος των κεφαλαίων του γενικού δανεισμού που η οικονομική οντότητα χρησιμοποιεί για να υπολογίζει το ποσοστό κεφαλαιοποίησης.

- **Δ.Π.Χ.Α. 11 (Τροποποίηση) «Σχήματα υπό κοινό έλεγχο»**

(σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2019 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι στην περίπτωση που μια οικονομική οντότητα αποκτά από κοινού έλεγχο σε μια επιχείρηση που είναι από κοινού ελεγχόμενη, τότε η οικονομική οντότητα δεν επιμετρά ξανά τα δικαιώματα που διακρατούσε στην επιχείρηση αυτή.

- **Δ.Π.Χ.Α. 3 (Τροποποίηση) «Συνενώσεις επιχειρήσεων»**

(σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2019 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι στην περίπτωση που μια οικονομική οντότητα αποκτά έλεγχο σε μια επιχείρηση που είναι από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα, τότε επιμετρά ξανά τα δικαιώματα που διακρατούσε στην επιχείρηση αυτή.

Δεν υπάρχουν άλλα Δ.Π.Χ.Α. ή Διερμηνείες που δεν είναι σε ισχύ και αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση επί των οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας.

2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας (going concern), η οποία κρίθηκε ως κατάλληλη από το Διοικητικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη τον εξαιρετικά υψηλό δείκτη Common Equity Tier 1 (CET1) της Τράπεζας που υπερβαίνει το 35% (βλέπε σημείωση 4.7) και τον επίσης υψηλό δείκτη κάλυψης ρευστότητας (Liquidity Coverage Ratio) (LCR) που ανέρχεται στο 181,1% την 31.12.2018.

2.3 Συναλλαγές σε συνάλλαγμα

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις αποτιμώνται και παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το νόμισμα της χώρας στην οποία έχει την έδρα της η Τράπεζα. Οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται σε συνάλλαγμα, μετατρέπονται σε Ευρώ, με την ισοτιμία κλεισίματος της ημερομηνίας των συναλλαγών (Ισοτιμία της Ε.Κ.Τ). Κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων τα νομισματικά στοιχεία σε συνάλλαγμα, του Ενεργητικού και των Υποχρεώσεων, αποτιμώνται με τις τιμές κλεισίματος της ημερομηνίας αυτής. Οι συναλλαγματικές διαφορές, που προκύπτουν, καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Τα μη νομισματικά στοιχεία του Ενεργητικού και των Υποχρεώσεων, αποτιμώνται με τις τιμές συναλλάγματος που ίσχυαν κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισής τους, εκτός από τις κατηγορίες των μη νομισματικών στοιχείων, σε ξένο νόμισμα, που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες.

2.4 Τόκοι έσοδα και έξοδα

Έσοδα και έξοδα τόκων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα για όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος. Η αναγνώρισή τους γίνεται με βάση την αρχή των δεδουλευμένων και ο προσδιορισμός τους με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου είναι μια μέθοδος υπολογισμού του αναπόσβεστου κόστους ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου και επιμερισμού των εσόδων ή εξόδων από τόκους κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου. Πραγματικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί ακριβώς τις αναμενόμενες ροές των μελλοντικών εισπράξεων ή πληρωμών ενός χρηματοοικονομικού μέσου μέχρι την λήξη της ζωής του ή την επόμενη ημερομηνία αναπροσαρμογής του επιτοκίου του, ώστε η αξία προεξόφλησης να ισούται με την λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού μέσου.

Ειδικότερα, σε ότι αφορά στα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού ισχύουν τα ακόλουθα:

- Για τα χρηματοοικονομικά μέσα που έχουν ταξινομηθεί στα Στάδια (Stages) 1 ή 2, ο τόκος έσοδο υπολογίζεται εφαρμόζοντας το πραγματικό επιτόκιο επί της λογιστικής αξίας προ απομείωσης του χρηματοοικονομικού στοιχείου.
- Για τα χρηματοοικονομικά μέσα που ταξινομούνται στο Στάδιο (Stage) 3, τα έσοδα από τόκους υπολογίζονται εφαρμόζοντας το πραγματικό επιτόκιο στο αποσβεσμένο κόστος του χρηματοοικονομικού στοιχείου.

- Για τα χρηματοοικονομικά μέσα που αγοράστηκαν ή δημιουργήθηκαν όντας απομειωμένα (POCI), ο τόκος υπολογίζεται παρόμοια με τα δάνεια του Σταδίου 3 εφαρμόζοντας το προσαρμοσμένο λόγω απομείωσης πραγματικό επιτόκιο (credit adjusted effective interest rate) του χρηματοοικονομικού μέσου.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 η Τράπεζα δεν απέκτησε ή δεν προέκυψαν χρηματοοικονομικά μέσα με απομείωση αξίας.

2.5 Αμοιβές και έσοδα από προμήθειες

Για την αναγνώριση των εσόδων/ προμηθειών σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 15, η Τράπεζα εφαρμόζει το ακόλουθο μοντέλο βάσει πέντε βασικών βημάτων σε όλες τις συμβάσεις με πελάτες πλην εκείνων που είναι στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων, όπως οι χρηματοδοτικές μισθώσεις, τα χρηματοοικονομικά μέσα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9:

- Προσδιορισμός της σύμβασης με τον πελάτη.
- Προσδιορισμός των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις συμβάσεις.
- Καθορισμός του τιμήματος συναλλαγής.
- Κατανομή του τιμήματος συναλλαγής στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις συμβάσεις.
- Αναγνώριση εσόδου καθώς η οντότητα ικανοποιεί τις υποχρεώσεις της.

Αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε δεδουλευμένη βάση για τη χρονική περίοδο που παρασχέθηκαν οι σχετικές υπηρεσίες. Έσοδα συναλλαγής κατά τη δημιουργία ενός χρηματοοικονομικού μέσου που αποτιμάται στο αναπόσβεστο κόστος, όπως είναι τα δάνεια και οι απαιτήσεις, κεφαλαιοποιούνται και αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.6 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ("FVTPL")

A. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού επιμετρούμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ("FVTPL")

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ("FVTPL") είναι όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία δεν πληρούν τα κριτήρια να επιμετρηθούν είτε στο αποσβέσιμο κόστος είτε στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων ("FVTOCI"). Οι μεταβολές στην εύλογη αξία αυτών των χρηματοοικονομικών στοιχείων αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, τα οποία είτε αποκτώνται με σκοπό την επίτευξη κέρδους από βραχυχρόνιες διακυμάνσεις των τιμών τους, είτε χαρακτηρίζονται ως τέτοια από τη Διοίκηση, αναγνωρίζονται την ημέρα συναλλαγής στην οποία η Τράπεζα δεσμεύεται για την αγορά ή πώληση και εντάσσονται στην εν λόγω κατηγορία, η οποία διακρίνεται στις ακόλουθες δύο υποκατηγορίες:

γ1: Χαρτοφυλάκιο συναλλαγών

Το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών περιλαμβάνει τίτλους οι οποίοι, είτε αποκτώνται με σκοπό την επίτευξη κέρδους από βραχυχρόνιες διακυμάνσεις των τιμών τους είτε αποτελούν μέρος ενός χαρτοφυλακίου το οποίο χαρακτηρίζεται από τάση επίτευξης βραχυχρόνιων κερδών. Οι τίτλοι του χαρτοφυλακίου συναλλαγών καταχωρούνται αρχικά στο κόστος κτήσης τους και μεταγενέστερα αποτιμούνται στην εύλογη αξία τους. Τα κέρδη και ζημιές που πραγματοποιούνται από την διάθεση ή την εξαγορά και τα απραγματοποίητα κέρδη και ζημιές από τις μεταβολές στη εύλογη αξία συμπεριλαμβάνονται στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων. Οι τόκοι που αποκτούνται κατά τη διακράτηση των ως άνω τίτλων καταχωρούνται στα έσοδα από τόκους. Δεν επιτρέπεται η μεταφορά τίτλων από το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών σε άλλο χαρτοφυλάκιο καθ' όλη την διάρκεια κατοχής τους. Αντίστοιχα δεν επιτρέπεται η μεταφορά τίτλων από το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών κατά την κατοχή τους.

γ2: Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία προσδιορισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Κατά την αρχική αναγνώριση η Τράπεζα μπορεί να χαρακτηρίσει οποιαδήποτε χρηματοοικονομικά στοιχεία ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων εκτός από τις επενδύσεις σε μετοχικούς τίτλους οι οποίοι δεν διαπραγματεύονται σε μια οργανωμένη αγορά και των οποίων η εύλογη αξία δεν μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα όταν :

- I. Απαλείφει μειώνει σημαντικά μια ανακολουθία στην επιμέτρηση ή την αναγνώριση (ορισμένες φορές αναφερόμενη ως <λογιστική ασυμμετρία>) που θα προέκυπτε από την επιμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων ή την αναγνώριση των κερδών και των απωλειών επί αυτών σε διαφορετικές βάσεις.
- II. Μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων, χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων ή και των δύο τυγχάνει διαχείρισης και η απόδοσή της αξιολογείται με βάση την εύλογη αξία, σύμφωνα με την τεκμηριωμένη στρατηγική επένδυσης ή διαχείρισης κινδύνου, και η πληροφόρηση σχετικά με την ομάδα παρέχεται εσωτερικά σε αυτό το επίπεδο στη διοίκηση της Τράπεζας.
- III. Η κατηγορία αυτή αποτιμάται στην εύλογη αξία. Η εύλογη αξία των Χρηματοοικονομικών στοιχείων αποτιμώμενων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, που διαπραγματεύονται σε οργανωμένες αγορές, προσδιορίζεται κατά περίπτωση από τιμές που παρέχονται από τις συγκεκριμένες αγορές, από διαπραγματευτές αξιολογών ή από μοντέλα προεξόφλησης μελλοντικών ταμειακών ροών. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία καταχωρούνται στον αντίστοιχο λογαριασμό αποτελεσμάτων,

B. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού επιμετρούμενα υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ("FVTPL")

Οι χρεωστικοί τίτλοι οι οποίοι επιμετρούνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ("FVTPL") αποτελούν ανοίγματα για τα οποία οι συμβατικοί όροι δεν δημιουργούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες χρηματοροές που συνίστανται αποκλειστικά σε πληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου (SPPI Fail).

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 η Τράπεζα δεν κατέχει στο ενεργητικό της χρηματοοικονομικά μέσα που να επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού επιμετρούμενα υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ("FVTPL"). (Παρακαλώ ανατρέξτε στη Σημείωση 2.7).

Ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μέσω αποτελεσμάτων βασίζεται στις τιμές αγοράς και στα μοντέλα αξιολόγησης ανάλογα με την περίπτωση. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία συμπεριλαμβάνονται στα καθαρά έσοδα από συναλλαγές.

2.7 Επενδυτικό Χαρτοφυλάκιο επιμετρούμενο σε Εύλογη Αξία μέσω λοιπού Συνολικού Εισοδήματος ("FVTOCI")**Χρεωστικοί τίτλοι επιμετρούμενοι μέσω λοιπού συνολικού εισοδήματος**

Η Τράπεζα επιμετρά ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω του λοιπού Συνολικού Εισοδήματος (FVTOCI) εάν πληρούνται αμφότερες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού διακρατείται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου του οποίου ο στόχος επιτυγχάνεται τόσο με την είσπραξη συμβατικών χρηματοροών όσο και με την πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού (Διακράτησης για Είσπραξη και Πώληση) και
- Οι συμβατικοί όροι που διέπουν το περιουσιακό στοιχείο ενεργητικού δημιουργούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες χρηματοροές που συνίστανται αποκλειστικά σε πληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου.

Ο σκοπός της πώλησης των χρεωστικών τίτλων δεν είναι η βραχυπρόθεσμη επίτευξη κέρδους, για αυτό το λόγο οι πωλήσεις συνήθως έχουν μεγαλύτερη συχνότητα και σημαντικότερη αξία πωλήσεων σε σχέση με το επιχειρηματικό μοντέλο «Διακράτησης για Είσπραξη και Πώληση» (Hold To Collect & Sell).

Η Τράπεζα μπορεί να επιλέξει να ακολουθήσει το επιχειρηματικό μοντέλο «Διακράτησης για Είσπραξη και Πώληση» (Hold To Collect & Sell) για τους εξής λόγους:

- η διαχείριση καθημερινών αναγκών ρευστότητας,
- η διατήρηση συγκεκριμένου προφίλ καμπύλης επιτοκίων, ή
- η αντιστοίχιση της διάρκειας ζωής των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με τη διάρκεια ζωής των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων τις οποίες χρηματοδοτούν τα εν λόγω στοιχεία.
- η διατήρηση της απόδοσης του χαρτοφυλακίου σε ευκαιριακή βάση, επανεπενδύοντας σε περιουσιακά στοιχεία υψηλότερης απόδοσης, χωρίς την σαφή πρόθεση συλλογής των συμβατικών ταμειακών ροών μέσω της απόκτησης των χρηματοοικονομικών στοιχείων (αν και η Τράπεζα ενδέχεται να καταλήξει να κατέχει τα περιουσιακά στοιχεία εάν δεν υπάρχουν άλλες επενδυτικές ευκαιρίες.

Μετά την αρχική επιμέτρηση, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων με τις όποιες μεταβολές από την αποτίμηση στην εύλογη αξία να καταχωρούνται απευθείας στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων η Τράπεζα αναγνωρίζει τα έσοδα από τόκους που υπολογίστηκαν με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, τη ζημιά απομείωσης και τις συναλλαγματικές διαφορές. Την ημερομηνία αποαναγνώρισης ή αναταξινόμησης (όταν και μόνο υπάρχει αλλαγή στο επιχειρηματικό μοντέλο) στην κατηγορία εύλογης αξίας μέσω αποτελεσμάτων, τα σωρευτικά κέρδη/ζημιές από αποτιμήσεις των χρεωστικών τίτλων αναταξινομούνται από τα λοιπά συνολικά έσοδα στα αποτελέσματα.

Αθέτηση υποχρέωσης (Default)

Αντικειμενικές ενδείξεις, για τον προσδιορισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς χρεωστικών τίτλων, αποτελούν οι ακόλουθες:

- Σημαντική οικονομική δυσχέρεια του πιστούχου.
- Αθέτηση των όρων δανειακής σύμβασης (π.χ. παράλειψη ή καθυστέρηση στις πληρωμές τόκου ή κεφαλαίου).
- Συμφωνία με τη Τράπεζα για κάποια ρύθμιση, για οικονομικούς ή νομικούς λόγους, που σχετίζονται με την οικονομική δυσχέρεια του πιστούχου, την οποία η Τράπεζα δεν θα εξέταζε κάτω από διαφορετικές συνθήκες.
- Πιθανότητα πτώχευσης ή οικονομικής αναδιοργάνωσης του πιστούχου.
- Η εξαφάνιση μιας ενεργούς αγοράς για αυτό το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο λόγω οικονομικών δυσχερειών στη συγκεκριμένη αγορά.
- Η αγορά ενός χρεογράφου με μια μεγάλη έκπτωση που αντανάκλα τις πραγματοποιηθείσες πιστωτικές ζημιές.

Απομείωση αξίας χρεογράφων

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Π.Χ.Α. 9, η Τράπεζα στη διαδικασία υπολογισμού της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς ECL, αξιολογεί εάν υπάρχει σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου (SICR) χρεωστικών τίτλων. Ο προσδιορισμός του SICR βασίζεται σε ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια ανάλογα με τη διαθεσιμότητα, την ποιότητα και την ποσότητα των πληροφοριών. Η SICR προσδιορίζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Χρεωστικά μέσα επενδυτικού βαθμού που υποβαθμίζουν το φάσμα των "μη επενδυτικών βαθμών" των σχετικών ECAI.
- Χρεωστικά χρεόγραφα μη επενδυτικού βαθμού που δεν εμπίπτουν στο εύρος διαβάθμισης "αθέτησης" όπως παρέχεται από ECAI και έχουν υποβαθμισμένη πιστοληπτική αξιολόγηση πάνω από 2 βαθμούς.
- Χρεόγραφα όπου η πιθανότητα αθέτησης (PD) σε κάθε ημερομηνία αναφοράς είναι υψηλότερη από την τιμή PD κατά την ημερομηνία έναρξης κατά 200%.
- Εάν δεν υπάρχει ούτε πιστοληπτική ικανότητα ούτε πιθανότητα αθέτησης PD για ένα χρεωστικό μέσο αλλά το μέσο διαπραγματεύεται σε οργανωμένη αγορά, τότε λαμβάνεται υπόψη η SICR όταν υπάρχει σημαντική αύξηση της πιστωτικής διαφοράς κατά περισσότερο από 5% σε απόλυτους όρους κατά την ημερομηνία αναφοράς την ημερομηνία έναρξης.

Η Τράπεζα ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω συνολικού εισοδήματος σε τρία στάδια για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς ECL:

- Στάδιο 1 - Η Τράπεζα ταξινομεί όλα τα χρεόγραφα που έχουν αξιολογηθεί από ECAI που εμπίπτουν στο φάσμα "Επενδυτικού βαθμού / μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα" στο στάδιο 1, υπό την προϋπόθεση ότι εξακολουθεί να εμπίπτει στο εύρος "επενδυτικής ποιότητας" του σχετικού ECAI. Η τράπεζα υπολογίζει αναμενόμενη πιστωτική ζημία ECL 12 μηνών για τα χρεόγραφα στο πρώτο στάδιο.
- Στάδιο 2 - Η Τράπεζα ταξινομεί όλα τα χρεόγραφα που ταξινομούνται στο στάδιο 1 κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης και παρουσιάζουν σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου "SICR" κατά την ημερομηνία αναφοράς. Η Τράπεζα εκτιμά αναμενόμενη πιστωτική ζημία για όλο το χρόνο ζωής των χρεογράφων στο δεύτερο στάδιο.
- Στάδιο 3 - Η Τράπεζα ταξινομεί όλα τα χρεόγραφα που πληρούν τα παρακάτω κριτήρια:
  - (i) υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης κατά την ημερομηνία αναφοράς, ή
  - (ii) ο οφειλέτης συμμορφώνεται με τον ορισμό της αθέτησης όπως ορίζεται ανωτέρω, ή
  - (iii) η πιστοληπτική ικανότητα είναι ισοδύναμη με την "αθέτηση".Η Τράπεζα εκτιμά αναμενόμενη πιστωτική ζημία για όλο το χρόνο ζωής των χρεογράφων στο τρίτο στάδιο.

Η Τράπεζα στον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς ECL λαμβάνει υπόψιν το σταθμισμένο μέσο εκτιμώμενο αποτέλεσμα δύο σεναρίων (Βασικό - δυσμενές). Το βασικό σενάριο αναφέρεται στο σημερινό μακροοικονομικό περιβάλλον και κατά συνέπεια είναι γνωστές όλες οι παράμετροι κινδύνου μακροοικονομικής φύσεως, και συγκεκριμένα οι Πιθανότητα Αθέτησης «PD» και Ζημία σε περίπτωση Αθέτησης «LGD» του χρεογράφου. Το δυσμενές σενάριο αναφέρεται σε χειρότερο από το σημερινό μακροοικονομικό περιβάλλον και χαρακτηρίζεται από ποσοστιαία αύξηση.

Συμμετοχικοί τίτλοι

Οι συμμετοχικοί τίτλοι επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Κατά την αρχική αναγνώριση, η διοίκηση της Τράπεζας δύνανται να επιλέξει αμετάκλητα να παρουσιάσει στα λοιπά συνολικά εισοδήματα μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία μίας επένδυσης σε συμμετοχικούς τίτλους. Σε περίπτωση που η διοίκηση της Τράπεζας επιλέξει αμετάκλητα να παρουσιάσει συμμετοχικούς τίτλους σε FVTOCI, τα συσσωρευμένα κέρδη και ζημίες που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα δεν επαναταξινομούνται στη συνέχεια στην κατάσταση αποτελεσμάτων, αλλά μπορούν να αναταξινομηθούν στα ίδια κεφάλαια (στα κέρδη εις νέον).

Οι συμμετοχικοί τίτλοι σε FVTOCI δεν υπόκεινται σε απομείωση. Αποκλειστικά το έσοδο από μερίσματα από αυτούς τους συμμετοχικούς τίτλους αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, εκτός εάν το μέρισμα ξεκάθαρα αντιπροσωπεύει ανάκτηση μέρους του κόστους της επένδυσης. Όλα τα λοιπά κέρδη και ζημίες (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με συνάλλαγμα) αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα.

2.8 Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων

Η Τράπεζα ανακατατάσσει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο μόνο στην εκχώρηση ενός εναλλακτικού επιχειρηματικού μοντέλου στο χαρτοφυλάκιο της. Η αναταξινόμηση πρέπει να εφαρμοστεί μελλοντικά από την «ημερομηνία αναταξινόμησης», η οποία ορίζεται ως «η πρώτη ημέρα της πρώτης περιόδου αναφοράς μετά την αλλαγή του επιχειρηματικού μοντέλου που έχει ως αποτέλεσμα την αναταξινόμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων από την Τράπεζα». Αυτό δεν προκαλεί σφάλμα προηγούμενης περιόδου στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας (όπως ορίζεται στο ΔΛΠ 8 "Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές στις Λογιστικές Εκτιμήσεις και Λάθη") ούτε αλλάζει την ταξινόμηση των υπολοίπων χρηματοοικονομικών στοιχείων που κατέχονται σε αυτό το επιχειρηματικό μοντέλο (δηλ. χρηματοοικονομικών στοιχεία που η Τράπεζα αναγνώρισε σε προηγούμενες περιόδους και εξακολουθεί να κατέχει), εφόσον η Τράπεζα εξέτασε όλες τις σχετικές πληροφορίες που ήταν διαθέσιμες τη στιγμή που έγινε η αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου. Συνεπώς, τυχόν κέρδη, ζημίες (συμπεριλαμβανομένων ζημιών απομείωσης) ή τόκοι που αναγνωρίστηκαν σε προηγούμενες περιόδους δεν θα αναμορφωθούν.

Οι αλλαγές στο επιχειρηματικό μοντέλο "Διακράτησης για την είσπραξη ταμειακών ροών" (HTC) της Τράπεζας για τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου δανείων αναμένεται να είναι πολύ σπάνιες. Οποιαδήποτε τέτοια αλλαγή θα πρέπει να είναι σημαντική για τις δραστηριότητες της Τράπεζας και πρέπει να εγκρίνεται από την Διοίκηση. Συνεπώς, η αλλαγή του στόχου του Επιχειρηματικού Μοντέλου της Τράπεζας θα συμβεί μόνο όταν αρχίσει ή παύσει να ασκεί μια σημαντική δραστηριότητα για τη λειτουργία τους όπως η απόκτηση ή διαγραφή ενός επιχειρηματικού τομέα.

Κατά την αναταξινόμηση μίας χρηματοοικονομικής απαίτησης από την κατηγορία αποτίμησης στο αναπόσβεστο κόστος στην κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ή στην κατηγορία αποτίμησης εύλογη αξία μέσω λοιπού συνολικού εισοδήματος, η εύλογη αξία της απαίτησης προσδιορίζεται κατά την ημερομηνία της αναταξινόμησης ενώ το ποσό της διαφοράς ανάμεσα στην εύλογη αξία και στο αναπόσβεστο κόστος αναγνωρίζεται απευθείας στα αποτελέσματα ή στο λογαριασμό λοιπών συνολικών εσόδων.

Για την αναταξινόμηση στην κατηγορία αποτίμησης FVTOCI το πραγματικό επιτόκιο του μέσου καθώς και ο υπολογισμός των Αναμενόμενων Ζημιών Απομείωσης δεν επηρεάζονται. Ωστόσο, το ποσό των συσσωρευμένων ζημιών θα αποαναγνωρισθεί και θα μεταφερθεί στη καθαρή θέση ως συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης.

Κατά την αναταξινόμηση μίας χρηματοοικονομικής απαίτησης από την κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων στην κατηγορία αποτίμησης στο αναπόσβεστο κόστος, η εύλογη αξία της απαίτησης κατά την ημερομηνία της αναταξινόμησης καθίσταται η νέα λογιστική αξία, προ απομείωσης. Η ημερομηνία της αναταξινόμησης είναι η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης για σκοπούς υπολογισμού της ζημιάς απομείωσης και του πραγματικού επιτοκίου της απαίτησης.

Κατά την αναταξινόμηση μίας χρηματοοικονομικής απαίτησης από την κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων στην κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω του λοιπού συνολικού εισοδήματος, το μέσο εξακολουθεί να αποτιμάται στην εύλογη αξία. Κατά την ημερομηνία της αναταξινόμησης, υπολογίζεται το πραγματικό επιτόκιο της απαίτησης ενώ επίσης για σκοπούς υπολογισμού απομείωσης, η ημερομηνία αυτή είναι η ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης της χρηματοοικονομικής απαίτησης.

Σε περίπτωση αναταξινόμησης από την κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω του λοιπού συνολικού εισοδήματος στην κατηγορία αποτίμησης στο αναπόσβεστο κόστος, η απαίτηση αναταξινομείται στην εύλογη αξία της κατά την ημερομηνία της αναταξινόμησης. Ωστόσο, το σωρευτικό κέρδος ή ζημία που έχει αναγνωρισθεί στην καθαρή θέση αντιλογίζεται προκειμένου να προσαρμόσει την εύλογη αξία της απαίτησης. Κατά τον τρόπο αυτό η απαίτηση είναι σαν να αποτιμώνταν πάντοτε στο αναπόσβεστο κόστος. Ο αντιλογισμός του ποσού αυτού από την καθαρή θέση δεν επηρεάζει τα αποτελέσματα και κατά συνέπεια δεν αποτελεί ανακύκλωση βάσει του ΔΛΠ 1. Το πραγματικό επιτόκιο της απαίτησης καθώς και ο υπολογισμός των αναμενόμενων ζημιών απομείωσης δεν επηρεάζονται. Οι συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης που είχαν αναγνωρισθεί στην καθαρή θέση μεταφέρονται προσαρμόζοντας τη λογιστική αξία της απαίτησης προ απομείωσης.

Τέλος, σε περίπτωση αναταξινόμησης από την κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω του λοιπού συνολικού εισοδήματος στην κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, η απαίτηση εξακολουθεί να αποτιμάται στην εύλογη αξία. Το σωρευτικό κέρδος ή ζημία που είχε αναγνωρισθεί στην καθαρή θέση μεταφέρεται στα αποτελέσματα ως ανακύκλωση βάσει του ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων».

Οι επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους δεν μπορούν να αναταξινομηθούν σε άλλη κατηγορία.

2.9 Αθέτηση (Default)

Στα απομειωμένα δάνεια ιδιωτικής πίστης ταξινομούνται δάνεια που πληρούν κατά κανόνα τον ορισμό του CRR Default (Capital Requirements Regulation, EU 575/2013), σύμφωνα με τον οποίο πρέπει να συντρέχουν ένα ή και τα δύο ακόλουθα κριτήρια:

- Το άνοιγμα είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών σε οποιαδήποτε ουσιώδη πιστωτική υποχρέωση έναντι της Τράπεζας ή των θυγατρικών της.
- Το άνοιγμα χαρακτηρίζεται σε κατάσταση πιθανής αδυναμίας πληρωμής (Unlikely To Pay - UTP) των υποχρεώσεων του προς την Τράπεζα.

2.10 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος, τα οποία εμπίπτουν και στις δύο ακόλουθες συνθήκες:

- το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού διακρατείται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου του οποίου ο στόχος επιτυγχάνεται με την είσπραξη συμβατικών χρηματοροών και
- οι συμβατικοί όροι που διέπουν το χρηματοοικονομικό στοιχείο δημιουργούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες χρηματοροές που συνίσταται αποκλειστικά σε πληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου (SPPI pass).

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις από πελάτες στο αποσβεσμένο κόστος που εκταμιεύονται από την Τράπεζα καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία, η οποία εμπεριέχει το κόστος συναλλαγής και μεταγενέστερα επιμετρώνται στην αποσβέσιμη αξία τους, εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι τόκοι των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών συμπεριλαμβάνονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων ως «Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα».

Ζημιές απομείωσης δανείων και προκαταβολών σε πελάτες

Σύμφωνα με τις αρχές του Δ.Π.Χ.Α. 9, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ("ECL") ορίζονται ως η εκτίμηση των ζημιών που η Τράπεζα θα περίμενε να πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια της περιόδου που ορίζεται από την κατανομή σε στάδια του χρηματοδοτικού ανοίγματος. Πιστωτική ζημιά είναι η διαφορά μεταξύ των ταμειακών ροών η Τράπεζα αναμένει να εισπράξει από το χρηματοδοτικό άνοιγμα σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους που το διέπουν και των ταμειακών ροών που η Τράπεζα αναμένει να λάβει ως πληρωμή προεξοφλημένες με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο (effective interest rate) του ίδιου χρηματοδοτικού ανοίγματος.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 9, η Τράπεζα για την επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών ("ECL") αξιολογεί κάθε χρηματοδοτικό άνοιγμα χωριστά. Ο χρονικός ορίζοντας για τον οποίο εκτιμάται η αναμενόμενη πιστωτική ζημιά εξαρτάται από το στάδιο κατάταξης του κάθε χρηματοδοτικού ανοίγματος.

Η Τράπεζα εκτιμά τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) για όλα τα χρηματοδοτικά ανοίγματα μέσω ενός μοντέλου προεξοφλημένων ταμειακών ροών, όπου η παρούσα αξία των ταμειακών ροών που η Τράπεζα αναμένει να λάβει για ένα δάνειο (συμπεριλαμβανομένης της παρούσας αξίας της υπολειμματικής αξίας της εξασφάλισης) συγκρίνονται με το άνοιγμα δανεισμού (συμφηφισμένο με οποιαδήποτε εξασφάλιση σε μετρητά). Οι εκτιμήσεις για τα παρούσες αξίες πραγματοποιούνται με βάση το πραγματικό επιτόκιο κάθε μονάδας ως συντελεστή προεξόφλησης (υπολογίζεται εκ νέου κάθε χρόνο σε κάθε δοκιμή απομείωσης, δεδομένου του μεταβλητού επιτοκίου). Ο υπολογισμός ECL βασίστηκε σε πληροφορίες που προέκυψαν από τις υποβληθείσες αιτήσεις πίστωσης, τις αναθεωρήσεις ή τα εσωτερικά ενημερωτικά δελτία, τα δεδομένα και τις πληροφορίες που ελήφθησαν από ή / και επιβεβαιώθηκαν απευθείας από τους αρμόδιους, καθώς και τις διαθέσιμες εκθέσεις και βάσεις δεδομένων της αγοράς.

Για την εκτίμηση των ECLs, όλα τα ανοίγματα δανείων κατατάσσονται σε 3 στάδια, ανάλογα με το εάν είναι απομειωμένα ή παρουσιάζουν σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου («SICR»), ως εξής:

- **Στάδιο 1:** Για τα χρηματοδοτικά ανοίγματα που δεν εμφανίζουν σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, ούτε έχουν ενδείξεις απομείωσης, και συνεπώς ταξινομούνται στο στάδιο 1, η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών μετράται σε ορίζοντα 12 μηνών.
- **Στάδιο 2:** Ανοίγματα που εμφανίζουν σημαντικά αυξημένο πιστωτικό κίνδυνο. Η Τράπεζα σύμφωνα με την πολιτική της, αναγνωρίζει σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου όταν συμβαίνουν τα εξής:
  - (i) υποβάθμιση της πιστοληπτικής διαβάθμισης του δανείου περισσότερο από 2 βαθμούς μεταξύ της ημερομηνίας έναρξης και της ημερομηνίας αναφοράς,
  - (ii) ύπαρξη ανοχής (ανοίγματα εξυπηρετούμενα σε ρυθμιστικό καθεστώς) και η ύπαρξη πρόωρων ληξιπρόθεσμων οφειλών (καθυστέρηση μεταξύ 30 και 90 ημερών, για δάνεια στο στάδιο 2, αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που οφείλονται σε γεγονότα αδυναμίας πληρωμής που είναι πιθανά μέσα στο διάστημα ζωής του δανείου.
- **Στάδιο 3:** Τα απομειωμένα δάνεια (δάνεια που παρουσιάζουν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης ή / και θεωρούνται "αθετήσιμα" βάσει του ορισμού CRR (βλέπε Σημείωση 2.9)

Ο προσδιορισμός του σταδίου και ο υπολογισμός της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς πραγματοποιείται ανά άνοιγμα δανειολήπτη. Η Τράπεζα έχει αναπτύξει δύο σενάρια για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, το βασικό και το δυσμενές. Η Τράπεζα για τον υπολογισμό ECL λαμβάνει υπόψη αρκετές παραδοχές. Αυτές οι παραδοχές βασίζονται σε προσδοκώμενα και ιστορικά δεδομένα διαθέσιμα κατά την ημερομηνία υπολογισμού των εκτιμήσεων.

Η Τράπεζα προσαρμόζει την ζημιά απομείωσης σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, για να υπολογίσει τις περαιτέρω αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ή αναστροφές σε περίπτωση μείωσης του πιστωτικού κινδύνου, αναγνωρίζοντας αντίστοιχα τα κέρδη ή τις ζημιές απομείωσης.

Για τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (MEA) η Τράπεζα εφαρμόζει τον ορισμό της Ομάδας των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών. Τα μέτρα ανεκτικότητας συνίστανται σε παραχωρήσεις έναντι ενός οφειλέτη που αντιμετωπίζει ή πρόκειται να αντιμετωπίσει δυσκολίες στην εκπλήρωση των οικονομικών υποχρεώσεών του («οικονομικές δυσκολίες»).

Τα δάνεια σε ρυθμιστικό καθεστώς ελέγχονται για απομείωση σύμφωνα με την πολιτική της Τράπεζας για την απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβεσμένο κόστος όπως περιγράφεται παραπάνω.

2.11 Χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμούνται στο αποσβέσιμο κόστος.

Στην κατηγορία αυτή η Τράπεζα κατατάσσει τα χρεόγραφα που πληρούν και τα δύο ακόλουθα κριτήρια:

- Το περιουσιακό στοιχείο διακρατάται μέσα σε επιχειρηματικό μοντέλο που έχει στόχο να εισπράξει τις συμβατικές ταμειακές ροές "HTC" και
- Οι συμβατικοί όροι του περιουσιακού στοιχείου δημιουργούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που αποτελούν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων (SPPI) για το οφειλόμενο κεφάλαιο.

Η Τράπεζα μπορεί να επιλέξει να ταξινομήσει τα χρεόγραφα βάσει του επιχειρηματικού μοντέλου "HTC" για τους εξής λόγους:

- διαχείριση των καθημερινών αναγκών ρευστότητας,
- να διατηρεί ένα συγκεκριμένο προφίλ απόδοσης επιτοκίου, ή
- να ταυριάζει τη διάρκεια των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με τη διάρκεια των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που χρηματοδοτούνται από αυτά τα περιουσιακά στοιχεία.
- να διαχειρίζεται την απόδοση του χαρτοφυλακίου σε ευκαιριακή βάση, επανεπενδύοντας σε περιουσιακά στοιχεία υψηλότερης απόδοσης, χωρίς σαφή πρόθεση κατοχής των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για τη συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών (αν και η Τράπεζα ενδέχεται να καταλήξει να κατέχει τα περιουσιακά στοιχεία εάν δεν υπάρχουν άλλες επενδυτικές ευκαιρίες).

Τα χρεόγραφα, μετά την αρχική αναγνώρισή τους, επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος. Η Τράπεζα αναγνωρίζει τα έσοδα από τόκους στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές και οι μεταβολές των συναλλαγματικών ισοτιμιών αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα. Κατά την ημερομηνία διαγραφής, τα σωρευτικά κέρδη / ζημιές εύλογης αξίας των χρεογράφων αναταξινομούνται από τα λοιπά συνολικά έσοδα στα αποτελέσματα (κέρδη και ζημιές).

Ο προσδιορισμός της αθέτησης των χρεωστικών τίτλων που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος παραμένει ο ίδιος με την αναγνώριση της αδυναμίας πληρωμής για χρεωστικούς τίτλους που επιμετρήθηκαν στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, βλέπε Σημείωση 2.7 / Αθέτηση Υποχρέωσης.

Για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για χρεωστικούς τίτλους που επιμετρούνται στο αποσβέσιμο κόστος και για τον προσδιορισμό της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, βλέπε Σημείωση 2.7 / Απομείωση αξίας χρεογράφων.

2.12 Τροποποίηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Η Τράπεζα, κατά τη συνήθη πορεία των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της, τροποποιεί τους συμβατικούς όρους του δανείου, είτε ως μια παραχώρηση που χορηγείται σε έναν πελάτη που αντιμετωπίζει ή που είναι έτοιμος να αντιμετωπίσει οικονομικές δυσκολίες ή οφείλεται σε άλλους εμπορικούς λόγους, όπως αλλαγές στις συνθήκες της αγοράς, του ανταγωνισμού στο πλαίσιο της τραπεζικής βιομηχανίας, της διατήρησης πελατών κ.λπ.

Με την τροποποίηση των συμβατικών όρων ενός δανείου, ακολουθεί μια αξιολόγηση για να καταλήξει στο συμπέρασμα σχετικά με το εάν η ανοχή είναι χαρακτηρισμένη ως σύμβαση παραχώρησης ή για άλλους επιχειρησιακούς λόγους.

Σε κάθε περίπτωση, η τροποποίηση των όρων μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την εκπνοή των αρχικών δικαιωμάτων των ταμειακών ροών του περιουσιακού στοιχείου. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι στις απαιτήσεις για τη μέτρηση των ζημιών απομείωσης εμπεριέχεται σιωπηρά ότι μια τροποποίηση θα θεωρείται μερικές φορές ως συνέχιση του αρχικού, αν και μειωμένου, περιουσιακού στοιχείου. Ως εκ τούτου, η Τράπεζα θα αξιολογήσει τις τροποποιήσεις που έγιναν κατά την «λήξη» των δικαιωμάτων επί των ταμειακών ροών.

Εάν οι συμβατικές ταμειακές ροές επί ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού επαναδιαπραγματευθούν ή τροποποιηθούν, η Τράπεζα αξιολογεί κατά πόσο έχουν εκπνεύσει τα δικαιώματα επί των χρηματοροών και, συνεπώς, θα πρέπει το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού να αποαναγνωρισθεί. Ως εκ τούτου, η Τράπεζα καθορίζει κατά πόσον η αναδιάρθρωση του δανεισμού πρέπει να θεωρείται ως:

- Συνέχιση του αρχικού χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου δανείου, ίσως χωρίς κέρδος ή ζημία τροποποίησης αναγνωρισμένη ως συνέπεια της αναδιάρθρωσης, Το κέρδος ή ζημία μετατροπής είναι η διαφορά μεταξύ των ταμειακών ροών του δανείου μετά την τροποποίηση, προεξοφλημένων με το πραγματικό επιτόκιο του αρχικού δανείου και της λογιστικής αξίας του αρχικού χρηματοοικονομικού στοιχείου · ή
- Νέο δανειακό χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που αντικαθιστά τον αρχικό δανεισμό, ο οποίος επομένως αποαναγνωρίζεται. Στην περίπτωση αυτή, η τράπεζα θα αναγνωρίσει κέρδος ή ζημία με βάση τη διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας του αναδιαρθρωμένου χρέους και της λογιστικής αξίας του αρχικού χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 9 ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού αποαναγνωρίζεται όταν:

- τα συμβατικά δικαιώματα επί των χρηματοροών από το χρηματοοικονομικό στοιχείο έχουν εκπνεύσει, ή
- η Τράπεζα μεταβιβάζει το χρηματοοικονομικό στοιχείο και η μεταβίβαση πληροί τους όρους για αποαναγνώριση.

Ως εκ τούτου, η Τράπεζα καθορίζει ότι τα συμβατικά δικαιώματα επί των χρηματοροών από το αρχικό χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού έχουν εκπνεύσει όταν:

- Η εξασφάλιση της σχετικής έκθεσης έχει μηδενική αξία.
- Απαλλάχθηκαν εν μέρει ή εξ ολοκλήρου οι απαιτήσεις σχετικά με τη σχετική έκθεση.
- Δεν πρέπει να αναμένονται περισσότερες πληρωμές για την εναπομένουσα απαίτηση
- Αλλαγή στο νόμισμα στο οποίο εκφράζεται το άνοιγμα δανεισμού.
- Αλλαγή στον οφειλέτη.
- Τροποποιήσεις στον τύπο επιτοκίου.
- Αλλαγές του τύπου προϊόντος της εγκατάστασης.
- Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μία χρηματοοικονομική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται όταν εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή λήγει.

Στις περιπτώσεις όπου, μία υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο δανειστή με σημαντικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι της υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η σημαντική αλλαγή θεωρείται ως αποαναγνώριση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας, με τη διαφορά μεταξύ των λογιστικών υπολοίπων να αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

2.13 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα καταχωρούνται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης αρχικά στην εύλογη αξία κτήσης τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα εμφανίζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν είναι προς όφελος της Τράπεζας ή ως υποχρεώσεις όταν είναι προς όφελος των αντισυμβαλλομένων.

Τα παράγωγα χρησιμοποιούνται είτε για σκοπούς αντιστάθμισης, είτε για σκοπούς εμπορικούς. Όλα τα παράγωγα ανεξάρτητα του σκοπού για τον οποίο προορίζονται, αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Οι διαφορές αποτιμήσεως που προκύπτουν από τα ανωτέρω παράγωγα προϊόντα καταχωρούνται στα αποτελέσματα από παράγωγα και τίτλους επενδυτικού χαρτοφυλακίου. Η Τράπεζα χρησιμοποιεί κυρίως παράγωγα όπως συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος ("FX Swaps") και συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (FUTURES). Τα FX swaps και τα Futures χρησιμοποιούνται με βασικό σκοπό την αντιστάθμιση του συναλλαγματικού κινδύνου, ο οποίος προέρχεται από καταθέσεις και δάνεια των πελατών.

Η Τράπεζα δεν χρησιμοποιεί λογιστική αντιστάθμισης και ως εκ τούτου τα κέρδη και οι ζημίες από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα από παράγωγα και τίτλους επενδυτικού χαρτοφυλακίου. Ωστόσο οι ανωτέρω πράξεις αποτελούν πραγματική οικονομική αντιστάθμιση κινδύνων.

2.14 Άυλα πάγια στοιχεία

Στην κατηγορία αυτή η Τράπεζα, έχει εντάξει τα προγράμματα λογισμικού, τα οποία παρακολουθούνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις τους. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους, την οποία η Τράπεζα έχει καθορίσει σε 3 έτη. Έξοδα που αφορούν τη συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσεως που πραγματοποιούνται.

2.15 Ενσώματα πάγια στοιχεία

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται, τα γήπεδα και τα κτίρια, οι δαπάνες προσηκόντων και βελτιώσεων σε μισθωμένα ακίνητα, και κινητός εξοπλισμός. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος. Μετά την αρχική τους αναγνώριση, παρουσιάζονται στο ιστορικό κόστος μειωμένο κατά τις συσσωρευμένες αποσβέσεις.

Μεταγενέστερες δαπάνες επαυξάνουν την αξία του παγίου ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο όταν είναι πολύ πιθανόν να προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη. Δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων επιβαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσεως που πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των ενσώματων παγίων στοιχείων διενεργούνται στο κόστος κτήσεως και υπολογίζονται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο λαμβάνοντας υπόψη τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους.

Η ωφέλιμη ζωή ανά κατηγορία παγίων έχει καθορισθεί ως εξής:

• Γήπεδα:	Δεν αποσβένονται
• Κτίρια:	έως 50 έτη
• Σημαντικά μέρη του κτιρίου	έως 10 έτη
• Προσθήκες και βελτιώσεις σε κτίρια μισθωμένα:	η διάρκεια της μισθώσεως.
• Εξοπλισμός και μεταφορικά μέσα:	από 3 έως 5 χρόνια.

Κέρδη και ζημίες από διαθέσιμα παγίων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

Η Τράπεζα εξετάζει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν υπάρχει ένδειξη ότι κάποιο ενσώματο πάγιο στοιχείο έχει υποστεί απομείωση της αξίας του. Αν υπάρχει μια τέτοια ένδειξη, υπολογίζει το ανακτήσιμο ποσό του ενσώματου παγίου στοιχείου. Όταν η λογιστική αξία ενός ενσώματου παγίου στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, τότε η Τράπεζα σχηματίζει ανάλογη πρόβλεψη απομείωσης προκειμένου η λογιστική αξία του παγίου να απεικονίζει την ανακτήσιμη αξία του.

2.16 Αναβαλλόμενος φόρος και φόρος εισοδήματος

Αναβαλλόμενος Φόρος

Αναβαλλόμενος φόρος είναι ο φόρος που θα πληρωθεί ή θα ανακτηθεί στο μέλλον και σχετίζεται με λογιστικές πράξεις που έγιναν κατά τη διάρκεια της κλειόμενης χρήσης αλλά θεωρούνται φορολογητέα έσοδα ή εκπεστέα έξοδα μελλοντικών χρήσεων. Υπολογίζεται στις προσωρινές διαφορές μεταξύ της φορολογικής βάσης των απαιτήσεων και υποχρεώσεων και της αντίστοιχης λογιστικής τους αξίας.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και νόμους) που έχουν θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο όταν πιθανολογούνται μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, από τα οποία παρέχεται η δυνατότητα να εκπέσουν οι αντίστοιχες προσωρινές διαφορές. Ο τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος καταχωρείται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως, ή απευθείας στην καθαρή θέση αν αφορά στοιχεία που έχουν αναγνωρισθεί απευθείας στην καθαρή θέση.

Η Τράπεζα έχει συμψηφίσει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις βασιζόμενη στο νομικά ισχυρό δικαίωμα του συμψηφισμού των τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων με τις τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις εφόσον οι αναβαλλόμενοι φόροι αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

Φόρος εισοδήματος

Η βάση υπολογισμού του πληρωτέου φόρου εισοδήματος είναι τα φορολογητέα κέρδη της χρήσης. Τα φορολογητέα κέρδη διαφέρουν από τα κέρδη προ φόρων που εμφανίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων λόγω της εξαιρέσης εσόδων ή δαπανών τα οποία θα φορολογηθούν ή θα εκπέσουν φορολογικά σε επόμενες χρήσεις. Επίσης εξαιρούνται τα αφορολόγητα έσοδα και οι δαπάνες οι οποίες δεν αναγνωρίζονται φορολογικά προς έκπτωση. Ο πληρωτέος φόρος εισοδήματος της Τράπεζας υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τους φορολογικούς συντελεστές που είναι σε ισχύ ή ουσιαδώς σε ισχύ κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

2.17 Προβλέψεις για κινδύνους και λοιπές υποχρεώσεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν υπάρχει παρούσα ηθική ή συμβατική υποχρέωση, που έχει προκληθεί από γεγονότα που έχουν ήδη συμβεί και είναι βέβαιο ότι η τακτοποίησή της θα δημιουργήσει μία εκροή, το ύψος της οποίας μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Η αναγνώριση των προβλέψεων γίνεται στην παρούσα αξία των κεφαλαίων που αναμένεται να απαιτηθούν για να τακτοποιήσουν την συγκεκριμένη υποχρέωση. Ο υπολογισμός της παρούσας αξίας στηρίζεται σε προεξοφλητικά επιτόκια που αντανακλούν τις σημερινές εκτιμήσεις για την χρονική αξία του χρήματος. Το ποσό της σχηματισμένης προβλέψεως επανεκτιμάται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.

2.18 Παροχές προς τους εργαζόμενους

Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών η Τράπεζα καταβάλλει εισφορές, σε φορείς ασφάλισης δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου καθώς και σε ασφαλιστικές εταιρείες και ειδικούς λογαριασμούς, σε υποχρεωτική ή προαιρετική βάση. Η υποχρέωση εξαντλείται στην καταβολή συγκεκριμένης εισφοράς κατά περίπτωση. Οι υποχρεώσεις για εισφορές σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών αναγνωρίζονται ως έξοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου που αφορούν.

Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Η καθαρή υποχρέωση της Τράπεζας σχετικά με τα προγράμματα καθορισμένων παροχών συνταξιοδότησης υπολογίζεται ξεχωριστά για κάθε πρόγραμμα μέσω υπολογισμού του ποσού της μελλοντικής παροχής που οι εργαζόμενοι δικαιούνται έναντι της τωρινής και προηγούμενης υπηρεσίας τους. Η παροχή προεξοφλείται για να προσδιοριστεί η παρούσα αξία και η σχετική υποχρέωση αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

Η υποχρέωση των καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη μέθοδο «προβλεβημένης πιστωτικής μονάδας υποχρέωσης» (projected unit credit method). Τα αναλογιστικά κέρδη/ζημιές αναγνωρίζονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας κατά τη χρονική περίοδο που αυτά πραγματοποιούνται. Η ανακύκλωση των εν λόγω κερδών/ζημιών στα αποτελέσματα δεν είναι δυνατή. Το κόστος προϋπηρεσίας είναι η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών, που προκύπτει από τροποποίηση ή περικοπή προγραμμάτων. Το εν λόγω κόστος αναγνωρίζεται απευθείας στα αποτελέσματα κατά την περίοδο, που τροποποιείται το πρόγραμμα.

2.19 Συμψηφισμός

Η απεικόνιση στις οικονομικές καταστάσεις του καθαρού ποσού που προκύπτει από συμψηφισμό χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων επιτρέπεται, μόνο εφόσον υφίσταται συμβατικό δικαίωμα που επιτρέπει το συμψηφισμό των ποσών που έχουν καταχωρηθεί και παράλληλα υπάρχει πρόθεση είτε για ταυτόχρονο διακανονισμό του συνολικού ποσού τόσο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου όσο και της υποχρέωσης αντίστοιχα είτε για διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει μετά το συμψηφισμό.

2.20 Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου

Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου.

Τα έξοδα που πραγματοποιούνται για τις εκάστοτε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου εμφανίζονται αποφορολογημένα, αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων.

Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.

Η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας των μετοχών που εκδίδονται και της τιμής διάθεσης πιστώνεται στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

2.21 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν:

- (α) την οικονομική οντότητα που ασκεί έλεγχο πάνω στην Τράπεζα και τις οικονομικές οντότητες που ελέγχονται, ελέγχονται από κοινού ή επηρεάζονται σημαντικά από αυτή την οικονομική οντότητα, καθώς και τα βασικά μέλη της Διοίκησης αυτής και τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα,
- (β) τα βασικά μέλη της Διοίκησης, τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα, και τις οικονομικές οντότητες που ελέγχονται ή ελέγχονται από κοινού από τα παραπάνω πρόσωπα,
- (γ) τις συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες της Τραπεζής, και
- (δ) τις συνδεδεμένες εταιρείες.

Οι συναλλαγές παρόμοιας φύσης παρουσιάζονται σε συνολική βάση. Όλες οι τραπεζικές συναλλαγές που διενεργούνται με συνδεδεμένα μέρη, είναι μέσα στα συνήθη πλαίσια των εργασιών και γίνονται με καθαρά εμπορικούς όρους.

2.22 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

Ταμειακά ισοδύναμα θεωρούνται το ταμείο, οι μη δεσμευμένες καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα, οι απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων και άμεσα ρευστοποιήσιμα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με αρχική διάρκεια μικρότερη των τριών μηνών.

2.23 Μισθώσεις

Οι μισθώσεις ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις όταν ουσιαστικά οι όροι της μίσθωσης μεταφέρουν όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας στον μισθωτή. Όλες οι άλλες μισθώσεις ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Η Τράπεζα συμμετέχει μόνο σε λειτουργικές μισθώσεις και ενεργεί μόνο ως μισθωτής.

Οι μισθώσεις που καταβάλλονται βάσει λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζονται στα έσοδα με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της σχετικής μίσθωσης. Τα ενδεχόμενα μισθώματα που προκύπτουν από λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται ως έξοδο κατά την περίοδο στην οποία πραγματοποιήθηκαν. Σε περίπτωση που ληφθούν κίνητρα μίσθωσης για τη σύναψη λειτουργικών μισθώσεων, τα κίνητρα αυτά αναγνωρίζονται ως υποχρέωση. Το συνολικό όφελος από τα κίνητρα αναγνωρίζεται ως μείωση των εξόδων μίσθωσης σε σταθερή βάση κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.24 Λογιστικές αρχές βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι συγκριτικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2017.

Η Τράπεζα για σκοπούς αποτίμησης διακρίνει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού της στις ακόλουθες κατηγορίες:

α. Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Στην κατηγορία αυτή η Τράπεζα εντάσσει, τις χορηγήσεις που κάνει σε πελάτες της και τις πάσης φύσεως απαιτήσεις έναντι πελατών της, Τραπεζών κ.λπ. Τα δάνεια και απαιτήσεις καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, που είναι το καθαρό ποσό της εκταμίευσης ή αγοράς του δανείου και περιλαμβάνει τα πρόσθετα έξοδα που αφορούν άμεσα στην έκδοση του δανείου και στη συνέχεια επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

β. Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διακρατούμενα μέχρι την λήξη τους (Held to maturity)

Περιλαμβάνει τα χρεόγραφα που η Διοίκηση της Τράπεζας έχει την δυνατότητα και την πρόθεση να τα κρατήσει μέχρι την λήξη τους. Τα χρεόγραφα που διακρατούνται μέχρι την λήξη τους αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με την μέθοδο του καθαρού επιτοκίου. Αναγνωρίζονται την ημέρα συναλλαγής στην οποία η Τράπεζα δεσμεύεται για την αγορά ή πώλησή τους.

γ. Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, τα οποία είτε αποκτώνται με σκοπό την επίτευξη κέρδους από βραχυχρόνιες διακυμάνσεις των τιμών τους, είτε χαρακτηρίζονται ως τέτοια από τη Διοίκηση, αναγνωρίζονται την ημέρα συναλλαγής στην οποία η Τράπεζα δεσμεύεται για την αγορά ή πώληση και εντάσσονται στην εν λόγω κατηγορία, η οποία διακρίνεται στις ακόλουθες δύο υποκατηγορίες:

γ1.Χαρτοφυλάκιο συναλλαγών:

Το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών περιλαμβάνει τίτλους οι οποίοι, είτε αποκτώνται με σκοπό την επίτευξη κέρδους από βραχυχρόνιες διακυμάνσεις των τιμών τους είτε αποτελούν μέρος ενός χαρτοφυλακίου το οποίο χαρακτηρίζεται από τάση επίτευξης βραχυχρόνιων κερδών. Οι τίτλοι του χαρτοφυλακίου συναλλαγών καταχωρούνται αρχικά στο κόστος κτήσης τους και μεταγενέστερα αποτιμούνται στην εύλογη αξία τους. Τα κέρδη και ζημιές που πραγματοποιούνται από την διάθεση ή την εξαγορά και τα απραγματοποίητα κέρδη και ζημιές από τις μεταβολές στη εύλογη αξία συμπεριλαμβάνονται στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων. Οι τόκοι που αποκτούνται κατά τη διακράτηση των ως άνω τίτλων καταχωρούνται στα έσοδα από τόκους. Δεν επιτρέπεται η μεταφορά τίτλων από το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών σε άλλο χαρτοφυλάκιο καθ' όλη την διάρκεια κατοχής τους. Αντίστοιχα δεν επιτρέπεται η μεταφορά τίτλων από το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών κατά την κατοχή τους.

γ2. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία προσδιορισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων:

Κατά την αρχική αναγνώριση η Τράπεζα μπορεί να χαρακτηρίσει οποιαδήποτε χρηματοοικονομικά στοιχεία ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων εκτός από τις επενδύσεις σε μετοχικούς τίτλους οι οποίοι δεν διαπραγματεύονται σε μια οργανωμένη αγορά και των οποίων η εύλογη αξία δεν μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα όταν :

Απαλείφει μειώνει σημαντικά μια ανακολουθία στην επιμέτρηση ή την αναγνώριση (ορισμένες φορές αναφερόμενη ως <λογιστική ασυμμετρία>) που θα προέκυπε από την επιμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων ή την αναγνώριση των κερδών και των απωλειών επί αυτών σε διαφορετικές βάσεις.

Μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων, χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων ή και των δύο τυγχάνει διαχείρισης και η απόδοσή της αξιολογείται με βάση την εύλογη αξία, σύμφωνα με την τεκμηριωμένη στρατηγική επένδυσης ή διαχείρισης κινδύνου, και η πληροφόρηση σχετικά με την ομάδα παρέχεται εσωτερικά σε αυτό το επίπεδο στη διοίκηση της Τράπεζας.

Η κατηγορία αυτή αποτιμάται στην εύλογη αξία. Η εύλογη αξία των Χρηματοοικονομικών στοιχείων αποτιμώμενων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, που διαπραγματεύονται σε οργανωμένες αγορές, προσδιορίζεται κατά περίπτωση από τιμές που παρέχονται από τις συγκεκριμένες αγορές, από διαπραγματευτές αξιογράφων ή από μοντέλα προεξόφλησης μελλοντικών ταμειακών ροών. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία καταχωρούνται στον αντίστοιχο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

δ.Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται χρηματοοικονομικά στοιχεία που δεν έχουν ενταχθεί σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες. Η Τράπεζα έχει εντάξει στην κατηγορία αυτή τα ομόλογα μεταβλητού επιτοκίου και ομόλογα σταθερού επιτοκίου λοιπών εκδοτών για τα οποία έχει ληφθεί συγκεκριμένη απόφαση. Οι διαθέσιμοι προς πώληση τίτλοι αναγνωρίζονται την ημέρα συναλλαγής στην οποία η Τράπεζα δεσμεύεται για την αγορά ή πώληση και καταχωρούνται αρχικά στην αξία κτήσης, στην οποία περιλαμβάνονται και οι δαπάνες συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Η εύλογη αξία των διαθέσιμων προς πώληση τίτλων, που διαπραγματεύονται σε οργανωμένες αγορές, προσδιορίζεται κατά περίπτωση από τιμές που παρέχονται από τις συγκεκριμένες αγορές, από διαπραγματευτές αξιογράφων ή από μοντέλα προεξόφλησης μελλοντικών ταμειακών ροών. Η εύλογη αξία των τίτλων που δεν διαπραγματεύονται σε οργανωμένη αγορά καθορίζεται μέσω αποδεκτών τεχνικών αποτίμησης (δείκτης τιμής/κέρδος ή δείκτης τιμής/χρηματορρέας), προσαρμοσμένες έτσι ώστε να αντιπροσωπεύουν τις ειδικές συνθήκες του εκδότη. Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από μεταβολές της εύλογης αξίας των διαθέσιμων προς πώληση τίτλων καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια, έως ότου οι συγκεκριμένοι τίτλοι πωληθούν, εισπραχθούν ή διατεθούν με οποιοδήποτε άλλο τρόπο ή έως ότου διαπιστωθεί ότι υπάρχει απομείωση της αξίας τους, όπου τα συσσωρευμένα κέρδη και ζημιές που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρονται στα αποτελέσματα.

ε.Απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (σύμφωνα με ΔΛΠ 39)

Η τράπεζα εξετάζει κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα δάνειο έχει υποστεί απομείωση. Ένα δάνειο έχει υποστεί απομείωση και αναγνωρίζονται προβλέψεις απομείωσης εάν και μόνο εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ως αποτέλεσμα ενός ή περισσοτέρων γεγονότων που έχουν συμβεί μετά την αρχική αναγνώριση του δανείου («ζημιόγONO γεγονός») και το ζημιόγONO γεγονός επηρεάζει τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές του δανείου και η επίδραση μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Τέτοιου είδους αντικειμενικές ενδείξεις είναι οι εξής:

- α) σημαντική οικονομική δυσχέρεια του εκδότη ή του υπόχρεου,
- β) αθέτηση όρων συμβολαίου, όπως στάση ή πλημμέλεια στις καταβολές τόκου ή κεφαλαίου,
- γ) η αύξηση του ενδεχομένου ότι ο οφειλέτης θα πτωχεύσει ή θα προβεί σε άλλη οικονομική αναδιοργάνωση,
- δ) εθνικές ή τοπικές οικονομικές συνθήκες που συσχετίζονται με τις αθετήσεις πληρωμών σε συγκεκριμένη ομάδα δανείων (πχ. δάνεια για τα οποία έχει ληφθεί ως εγγύηση συγκεκριμένος τύπος πλοίου).

Οι προβλέψεις απομείωσης απεικονίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης μέσω λογαριασμού προβλέψεων. Πρόσθετες προβλέψεις απομείωσης αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών.

Σε περιπτώσεις ύπαρξης βάσιμων ενδείξεων απομείωσης της αξίας των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών που καταχωρούνται στο αποσβεσμένο κόστος, το ποσό της ζημίας υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της απαίτησης και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών.

Η επάρκεια των προβλέψεων για κάλυψη του μη ανακτήσιμου ποσού των δανείων επανεξετάζεται κάθε φορά που συντάσσονται και δημοσιεύονται οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, τα δάνεια και οι απαιτήσεις ομαδοποιούνται ανάλογα με τον όμιλο που ανήκουν, τον κλάδο δραστηριότητας κάθε πιστούχου και το είδος των χρηματοδοτήσεων και οι προβλέψεις για την εκτίμηση του ύψους της επισφάλειας υπολογίζονται σε επίπεδο γραμμής χρηματοδότησης.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και υποκειμενικές κρίσεις

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) προϋποθέτει τη διενέργεια υποκειμενικών κρίσεων, εκτιμήσεων και παραδοχών από τη διοίκηση, οι οποίες επηρεάζουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και το ύψος των εσόδων και εξόδων που αναγνωρίστηκαν στις οικονομικές καταστάσεις καθώς και στις σημειώσεις, που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών. Η Διοίκηση της Τράπεζας πιστεύει ότι οι υποκειμενικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές που έχουν διενεργηθεί για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων είναι οι κατάλληλες δεδομένου των γεγονότων που ίσχυαν κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017. Οι λογιστικές αρχές, εκτιμήσεις και υποκειμενικές κρίσεις, οι οποίες είναι σημαντικές για την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων και ακολουθήθηκαν από την Τράπεζα είναι οι εξής:

3.1 Υπολογισμός αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς ("ECL")

Προσδιορισμός αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς ("ECL") δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών

Για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς ("ECL"), απαιτείται από τη Διοίκηση να εφαρμόζει υψηλό βαθμό κρίσης για τον προσδιορισμό της ζημιάς απομείωσης και για την εκτίμηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου ("SICR").

Η ζημιά απομείωσης από δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες, προκύπτει από τη συνεχή αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου του πελάτη για αναμενόμενες ζημιές. Η αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου του πελάτη εκτελείται από υπαλλήλους υπεύθυνους για κάθε πιστωτική κατηγορία, χρησιμοποιώντας συγκεκριμένη μεθοδολογία και καθοδήγηση σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 9, οι οποίες επανεξετάζονται συνεχώς. Η διοίκηση της Τράπεζας εκτελεί μεμονωμένες και συλλογικές αξιολογήσεις των πελατών.

Οι μεμονωμένες προβλέψεις αφορούν δάνεια και προκαταβολές που εξετάζονται ξεχωριστά για απομείωση βάσει την καλύτερη εκτίμηση της διοίκησης για την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών. Εκτιμώντας την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών, η διοίκηση αξιολογεί την οικονομική θέση κάθε πελάτη και το ανακτήσιμο ποσό των εξασφαλισμένων περιουσιακών στοιχείων (π.χ. προσημειωμένα πλοία και ακίνητα). Κάθε περίπτωση αξιολογείται ξεχωριστά, ενώ η ακολουθούμενη μεθοδολογία επανεξετάζεται περιοδικά.

Για τους πελάτες της Τράπεζας που οι απομειώσεις δεν υπολογίζονται μεμονωμένα, η Τράπεζα εκτελεί συλλογική αξιολόγηση. Στη συλλογική αξιολόγηση, η Τράπεζα χρησιμοποιεί τα δεδομένα και τις προηγούμενες γνώσεις της για το χαρτοφυλάκιο που αξιολόγησε καθώς και τα στοιχεία που αφορούν το μέλλον και τα οποία είναι διαθέσιμα κατά την ημερομηνία αποτίμησης.

Προσδιορισμός αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς ("ECL") χρηματοοικονομικών μέσων.

Η εκτίμηση της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς της Τράπεζας για τα χρηματοοικονομικά μέσα είναι η παραγωγή ενός σταθμισμένου με πιθανότητες μοντέλου για κάθε σενάριο με ορισμένες υποκείμενες υποθέσεις σχετικά με την επιλογή μεταβλητών εισροών και τις αλληλεξαρτήσεις τους.

Για τους σκοπούς της μέτρησης της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς, η Τράπεζα εκτελεί την απαραίτητη παραμετροποίηση μοντέλου με βάση τα παρατηρούμενα δεδομένα σε χρονική στιγμή. Οι υπολογισμοί ECL βασίζονται σε παραμέτρους εισόδου, δηλαδή Άνοιγμα σε Αθέτηση ("EAD"), Πιθανότητα Αθέτησης ("PDs"), Ζημιά σε περίπτωση Αθέτησης ("LGD") κλπ. μακροπρόθεσμων παραμέτρων κινδύνου και των αντίστοιχων επιτοκίων χειρότερων από το σημερινό μακροοικονομικό περιβάλλον και χαρακτηρίζεται από μια ποσοστιαία αύξηση του δείκτη PD και LGD του χρεωστικού μέσου. Οι ακριβείς τιμές της ποσοστιαίας αύξησης δεν είναι σταθερές και υπόκεινται στη μακροοικονομική κατάσταση κατά την ημερομηνία της άσκησης.

Προσδιορισμός σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου (SICR)

Ο στόχος της απομείωσης των απαιτήσεων είναι η αναγνώριση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία υπήρξε σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου ("SICR") από την αρχική αναγνώριση, είτε εκτιμήθηκε μεμονωμένα είτε σε συλλογική βάση λαμβάνοντας υπόψη όλες τις ποιοτικές, ποσοτικές, βάσιμες και επαρκώς υποστηρίξιμες πληροφορίες για τις μελλοντικές συνθήκες.

Η εκτίμηση εκτελείται σε κάθε περίοδο αναφοράς λαμβάνοντας υπόψη κυρίως την μεταβολή του κινδύνου αθέτησης που προκύπτει κατά τη διάρκεια της εναπομένουσας διάρκειας ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου και απαιτεί από τη Διοίκηση να εφαρμόσει υψηλό βαθμό κρίσης για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για απομείωση της αξίας.

Ο προσδιορισμός της αύξησης του πιστωτικού κινδύνου βασίζεται σε ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια ανάλογα με τη διαθεσιμότητα, την ποιότητα και την ποσότητα των πληροφοριών.

Προσδιορισμός σεναρίων, βάσεων σεναρίων και μακροοικονομικών παραγόντων δανείων και προκαταβολών σε πελάτες

Για να επιτευχθεί ο στόχος της μέτρησης της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς (ECL), η Τράπεζα αξιολογεί μια σειρά πιθανών αποτελεσμάτων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 9 με την εφαρμογή μακροοικονομικών σεναρίων δηλαδή το βασικό και το δυσμενές, με τρόπο που εξασφαλίζει ένα αμερόληπτο και σταθμισμένο βάσει πιθανοτήτων αποτέλεσμα. Κάθε ένα από τα προαναφερθέντα σενάρια βασίζεται στις παραδοχές της Διοίκησης σχετικά με τις μελλοντικές οικονομικές συνθήκες, όπως αυτές αποτυπώνονται στους μακροοικονομικούς παράγοντες, τους παράγοντες που σχετίζονται με τις συνθήκες της αγοράς καθώς και με τυχόν άλλους παράγοντες. Τυχόν μεταβολές στα σενάρια και τις σταθμίσεις αυτών, μεταβολές στο σύνολο μακροοικονομικών μεταβλητών αλλά και στις παραδοχές των συγκεκριμένων μεταβλητών, θα είχαν επίδραση στο ποσό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς.

3.2 Εύλογη αξία δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών που επιμετρώνται υποχρεωτικά σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών που δεν πληρούν τα κριτήρια ταξινόμησης στο αποσβεσμένο κόστος, καθώς οι συμβατικοί τους όροι δε δημιουργούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες χρηματοροές που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου (π.χ. αυτές που οδηγούν σε αποτυχία το SPPI test), επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (FVTPL).

Η εύλογη αξία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών έχει προσδιοριστεί με μοντέλο προεξόφλησης χρηματοροών (discounted cash flow model), στο οποίο χρησιμοποιούνται κατάλληλες καμπύλες επιτοκίων προεξόφλησης και λαμβάνονται υπόψη τυχόν απαραίτητες προσαρμογές για τα στοιχεία του πιστωτικού κινδύνου.

3.3 Καθαρό κόστος προγραμμάτων εξόδου από την υπηρεσία

Το καθαρό κόστος των προγραμμάτων εξόδου από την υπηρεσία εκτιμάται με αναλογιστικές μεθόδους με τη χρήση παραδοχών για το επιτόκιο προεξόφλησης και τα μελλοντικά επίπεδα των μισθών. Οι παραδοχές αυτές διαμορφώνονται ουσιαστικά από την ετήσια αναπροσαρμογή των μισθών με βάση την μισθολογική πολιτική της Τράπεζας.

3.4 Φόροι εισοδήματος

Η Τράπεζα υπόκειται σε φόρο εισοδήματος με βάση την Ελληνική Φορολογική Νομοθεσία. Ο υπολογισμός της πρόβλεψης για φόρους εισοδήματος προϋποθέτει την άσκηση σημαντικής υποκειμενικής κρίσης. Στο πλαίσιο της συνήθους δραστηριότητας της Τράπεζας, υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους είναι αβέβαιος ο τελικός προσδιορισμός του φόρου. Η Διοίκηση της Τράπεζας αναγνωρίζει υποχρεώσεις για φόρο εισοδήματος από αναμενόμενο φορολογικό έλεγχο βασιζόμενη σε εκτιμήσεις. Σε περίπτωση που το τελικό ύψος του φόρου εισοδήματος που θα προκύψει είναι διαφορετικό από τα ποσά που είχαν αρχικά καταχωρηθεί, οι διαφορές αυτές θα επηρεάσουν τις προβλέψεις για φόρο εισοδήματος και για αναβαλλόμενους φόρους της περιόδου στην οποία γίνεται ο προσδιορισμός του φόρου.

3.5 Αναβαλλόμενοι φόροι

Η Τράπεζα αναγνωρίζει αναβαλλόμενους φόρους επί των προσωρινών φορολογικών διαφορών, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τα εισοδήματα, που αποτελούν αντικείμενο του φόρου, διαχωρίζοντάς τα από αυτά που απαλλάσσονται και συνεκτιμώντας παράλληλα τα μελλοντικά οφέλη αλλά και τις υποχρεώσεις από φόρους. Κατά τη διαδικασία υπολογισμού και αξιολόγησης της ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, λαμβάνονται υπόψη οι κατάλληλες εκτιμήσεις της Διοίκησης για την εξέλιξη των φορολογικών αποτελεσμάτων της Τραπεζής στο ορατό μέλλον. Συνεξετάζεται επίσης η φύση των προσωρινών διαφορών και των φορολογικών ζημιών και η δυνατότητα ανάκτησής τους, σε σχέση με το εκάστοτε ισχύον φορολογικό καθεστώς για τον συμψηφισμό τους με κέρδη επόμενων χρήσεων (π.χ. πενταετία).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων

4.1 Εισαγωγή και επισκόπηση

Η Τράπεζα εκτίθεται στους ακόλουθους κινδύνους:

- Πιστωτικός κίνδυνος
- Κίνδυνος ρευστότητας
- Κίνδυνος αγοράς
- Λειτουργικός κίνδυνος

Η παρούσα σημείωση παρουσιάζει την έκθεση της Τράπεζας σε κάθε έναν από τους ανωτέρω κινδύνους, τους στόχους, τις πολιτικές και διαδικασίες για τη μέτρηση και τη διαχείριση των κινδύνων και των κεφαλαίων.

Η Τράπεζα, ως εξειδικευμένος και σύγχρονος τραπεζικός οργανισμός που δραστηριοποιείται σε ένα ταχύτατα μεταβαλλόμενο περιβάλλον, αναγνωρίζει την έκθεσή της σε τραπεζικούς κινδύνους. Αναγνωρίζει επίσης την ανάγκη ελέγχου και αποτελεσματικής διαχείρισης αυτών των κινδύνων με σκοπό την επίτευξη σταθερών και υψηλής ποιότητας αποδόσεων για τους μετόχους της.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, έχει τη συνολική ευθύνη για την ανάπτυξη και την επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων. Η συνετή εφαρμογή και διαρκής εξέλιξη του πλαισίου Διαχείρισης Κινδύνων αποτελεί προτεραιότητα και συνηγορείται στην χάραξη των ετήσιων επιχειρηματικών σχεδίων.

Την ευθύνη για το σχεδιασμό, την εξειδίκευση και την υλοποίηση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, έχει η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων. Ο επικεφαλής της μονάδας αναφέρεται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο. Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων συνίσταται από τους παρακάτω τομείς: α) Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου και β) Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς, Ρευστότητας και Λειτουργικού Κινδύνου.

4.2 Πιστωτικός κίνδυνος

4.2.1 Στρατηγικές και διαδικασίες για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου

Η ABBank πραγματοποιεί συναλλαγές που εμπεριέχουν πιστωτικό κίνδυνο. Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος πραγματοποίησης χρηματοοικονομικής ζημιάς για την Τράπεζα, ο οποίος απορρέει από το ενδεχόμενο αδυναμίας των αντισυμβαλλομένων να εκπληρώσουν τις συμβατικές/συναλλακτικές τους υποχρεώσεις. Ο πιστωτικός κίνδυνος αποτελεί τον πιο σημαντικό κίνδυνο για την Τράπεζα και για τον λόγο αυτό η αποτελεσματική παρακολούθηση και διαχείρισή του αποτελεί πρωταρχικό μέλημα της Διοίκησης.

Η βασική έκθεση της Τράπεζας σε πιστωτικό κίνδυνο πηγάζει από τα δάνεια και τις απαιτήσεις κατά πελατών και πιστωτικών ιδρυμάτων. Η Διοίκηση της Τράπεζας δίδει ιδιαίτερη σημασία στην κατάλληλη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου, έχοντας θέσει τις κατάλληλες υποδομές και διαδικασίες.

Η εφαρμογή της πιστωτικής πολιτικής, η οποία περιγράφει τις αρχές διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου της Τράπεζας, διασφαλίζει την ενιαία και αποτελεσματική αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου.

Στη μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας λειτουργεί ξεχωριστός τομέας Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου με αντικείμενο τη διαρκή παρακολούθηση, τον έλεγχο και τη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου των ανοιγμάτων έναντι επιχειρήσεων.

4.2.2 Μέτρηση και συστήματα αναφοράς του πιστωτικού κινδύνου

Δεδομένου ότι το χαρτοφυλάκιο Δανείων και Απαιτήσεων Πελατείας της Τράπεζας αποτελείται από εξωτερικώς αδιαβάθμητους (από οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης) οφειλέτες του ναυτιλιακού κλάδου, η AB Bank έχει θεσπίσει και ακολουθεί δικό της, δεκάβαθμο, σύστημα πιστοληπτικής κατάταξης πιστούχων.

Επίσης, η Τράπεζα έχει αναπτύξει, για εσωτερικούς σκοπούς, υπόδειγμα ναυτιλιακής πιστοληπτικής διαβάθμισης που αντιστοιχίζει το δικό της δεκάβαθμο σύστημα πιστοληπτικής αξιολόγησης με τη μεθοδολογία της Θεμελιώδους Προσέγγισης των Εσωτερικών Διαβαθμίσεων για τα ανοίγματα Ειδικού Δανεισμού (object finance slotting criteria, IRB-Basic approach) του ρυθμιστικού πλαισίου της Βασιλείας II. Επί του παρόντος, το συγκεκριμένο υπόδειγμα χρησιμοποιείται από τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας για σκοπούς διασταύρωσης, τεκμηρίωσης και ελέγχου της αξιολόγησης των πιστοληπτικών διαβαθμίσεων που διενεργούνται εσωτερικά με την δεκάβαθμη μεθοδολογία αξιολόγησης καθώς και για σκοπούς ασκήσεων προσομοίωσης σε συνθήκες κρίσης του πιστωτικού κινδύνου του χαρτοφυλακίου ναυτιλιακών χορηγήσεων.

Κάθε κατηγορία πιστοληπτικής διαβάθμισης αντιπροσωπεύει διαφορετική πολιτική συνεργασίας της Τράπεζας με τις επιχειρήσεις-πιστούχους. Η κλίμακα διαβάθμισης αποτελείται συνολικά από 10 βαθμίδες από τις οποίες 5 βαθμίδες αντιστοιχούν σε πιστούχους, οι οποίοι δεν έχουν παρουσιάσει αθέτηση υποχρέωσης, 1 βαθμίδα που αντιστοιχεί σε πιστούχους, οι οποίοι δεν έχουν παρουσιάσει αθέτηση υποχρέωσης αλλά μπορεί να έχουν υποστεί ήπια αναδιάρθρωση, 1 βαθμίδα αντιστοιχεί σε πιστούχους που έχουν καταγράψει ή αναμένεται να καταγράψουν σποραδικές καθυστερήσεις ή έχουν υποστεί μια αναδιάρθρωση, 1 βαθμίδα αντιστοιχεί σε πιστούχους που έχουν καταγράψει συνεχόμενες καθυστερήσεις, έχουν υποστεί μια σημαντική αναδιάρθρωση και οι τελευταίες 2 βαθμίδες αντιστοιχούν σε πιστούχους που έχουν παρουσιάσει αθέτηση στις υποχρεώσεις τους και η Τράπεζα έχει εκκινήσει νομικές ενέργειες εναντίον τους.

Rating	Πιστοληπτική Ικανότητα	Πολιτική
1	Εξαιρετική	Ανάπτυξη συνεργασίας
2	Ισχυρή	Ανάπτυξη συνεργασίας
3	Πολύ Καλή	Ανάπτυξη συνεργασίας
4	Καλή	Ανάπτυξη συνεργασίας
5	Ικανοποιητική	Ανάπτυξη συνεργασίας κατά περίπτωση (χαμηλότερο ποσοστό χρηματοδότησης, ισχυρές εξασφαλίσεις) / Διατήρηση συνεργασίας
6	Αποδεκτή	Διατήρηση συνεργασίας / Ανάπτυξη συνεργασίας σε πολύ ειδικές περιπτώσεις. Ισχυροποίηση εξασφαλίσεων. Ήπια αναδιάρθρωση.
7	Οριακή	Περιορισμός συνεργασίας / Διατήρηση συνεργασίας με την προϋπόθεση πολύ ισχυρών εξασφαλίσεων. Βελτίωση μέσω ήπιας (κατά προτίμηση) η εκτεταμένης αναδιάρθρωσης (ρύθμισης) για πλήρη αποπληρωμή
8	Ανησυχητική	Περιορισμός συνεργασίας / Εκτεταμένη αναδιάρθρωση με την προϋπόθεση πολύ ισχυρών εξασφαλίσεων ή/και σημαντικά βελτιωμένων προοπτικών πλήρους αποπληρωμής
9	Επισφαλής	Αναδιάρθρωση / Διακοπή συνεργασίας μέσω ρευστοποίησης εξασφαλίσεων. Χρήση δικαστικών διαδικασιών προκειμένου να αποφευχθεί πιθανή ζημία.
10	Απώλεια	Διακοπή συνεργασίας μέσω ρευστοποίησης εξασφαλίσεων. Χρήση δικαστικών διαδικασιών ή εκτεταμένη αναδιάρθρωση προκειμένου να περιοριστεί η ζημία.

Αυτές οι πηγές πληροφοριών (πιστωτικό επιτόκιο) χρησιμοποιούνται αρχικά για τον προσδιορισμό του κατάλληλου σταδίου Δ.Π.Χ.Α. 9 των ναυτιλιακών ανοιγμάτων και αξιολογούν εάν έχει συμβεί ένα γεγονός με σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου ("SICR").

Όταν η Τράπεζα θεωρήσει ότι ο δανειολήπτης ενέχει κίνδυνο, λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε να περιορίσει την έκθεση της Τράπεζας στον κίνδυνο αυτό και επιπλέον να μειώσει όλες τις παρεχόμενες χρηματοδοτικές διευκολύνσεις προς το δανειολήπτη. Η Τράπεζα πριν από κάθε δανειοδότηση αλλά και κατά την διάρκειά της, τουλάχιστον ετησίως κατά την ημερομηνία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, προσμετρά τόσο την πιστοληπτική ικανότητα του αντισυμβαλλομένου όσο και την ποιότητα και την επάρκεια των εξασφαλίσεων. Κατά την εκτίμηση της πιστοληπτικής ικανότητας κάθε αντισυμβαλλομένου, την κατάταξη του σε κατηγορίες και τον καθορισμό του πιστωτικού του ορίου, εξετάζονται ποσοτικά και ποιοτικά τα οικονομικά του στοιχεία.

Η πρακτική που χρησιμοποιείται από την Τράπεζα για να μετριάσει τον πιστωτικό κίνδυνο είναι η λήψη εξασφαλίσεων για τα δάνεια και τις απαιτήσεις. Οι σημαντικότεροι τύποι εξασφαλίσεων είναι πλοία, ακίνητα, δεσμευμένοι λογαριασμοί καταθέσεων και εταιρικές ή προσωπικές εγγυήσεις.

Η αποτίμηση των συνδεδεμένων καλυμμάτων ή/και εξασφαλίσεων πραγματοποιείται αρχικά κατά τη στιγμή της έγκρισης της πιστοδότησης με βάση την τρέχουσα ή την εύλογη αξία τους, και επανεκτιμάται σε τακτά χρονικά διαστήματα τουλάχιστον ετησίως.

Σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου

Η αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου (significant increase in credit risk) είναι ουσιώδης για τον εντοπισμό του σημείου μετάβασης του υπολογισμού των προβλέψεων από την 12μηνη περίοδο στο σύνολο της διάρκειας ζωής του δανείου. Εάν, κατόπιν της αξιολόγησης αυτής, επέλθει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, η Τράπεζα αναγνωρίζει ποσό πρόβλεψης ζημίας ίσο με το ποσό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του δεδομένου χρηματοοικονομικού μέσου.

Σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 9, η αξιολόγηση της σημαντικής υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας του δανειολήπτη πρέπει να θεωρείται παράγοντας ίσης σημασίας για την απόλυτη πιστοληπτική του ικανότητα. Σύμφωνα με το πλαίσιο και για σκοπούς κατανομής σταδίων, η Τράπεζα χρησιμοποιεί έναν συνδυασμό των ακόλουθων κριτηρίων για τον προσδιορισμό της Σημαντικής Αύξησης του Πιστωτικού Κινδύνου (SICR):

- α) **Όριο σχετικού ποσοστού.** Η Τράπεζα αναγνωρίζει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου για ανοίγματα έναντι δανειοληπτών που έχουν υποβαθμιστεί κατά δύο (2) ή περισσότερες θέσεις από την αρχική αναγνώριση και ως αποτέλεσμα αυτής της υποβάθμισης εμπίπτουν στην κατηγορία πέντε (5) και επτά (7). Ουσιαστικά, τα ανοίγματα για τα οποία η Τράπεζα αναγνωρίζει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου ταξινομούνται στο στάδιο 2.
- β) **Ύπαρξη ρύθμισης.** Όλα τα forbore εξυπηρετούμενα ανοίγματα (FPE) ταξινομούνται ως έχοντα σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου.
- γ) **Τελικό κριτήριο (backstop).** Τα χρηματοδοτικά ανοίγματα που καθυστερούν πέραν των 30 ημερών θεωρούνται ως ανοίγματα με σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου και ταξινομούνται στο στάδιο 2.

Εκτίμηση Αναμενόμενης Πιστωτικής Ζημίας

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Η τράπεζα αξιολογεί τις ζημίες απομείωσης σε μεμονωμένο επίπεδο. Λόγω του μικρού μεγέθους και της ποικιλομορφίας του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας, η μεμονωμένη προσέγγιση υπολογισμού θεωρείται ως η πλέον ακριβής και αποτελεσματική για τις ανάγκες της Τράπεζας. Ως εκ τούτου, η κατανομή του σταδίου και ο υπολογισμός της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας πραγματοποιούνται ανά έκθεση δανειολήπτη. Σημαντικές εξαιρέσεις είναι περιπτώσεις κατά τις οποίες ορισμένες εκθέσεις σε μια συγκεκριμένες ομάδες δεσμεύονται νομικά ή εμπορικά.

Η αναμενόμενη πιστωτική ζημία ορίζεται ως η διαφορά μεταξύ όλων των συμβατικών ταμιακών ρών που οφείλονται σύμφωνα με τη σύμβαση και όλων των ταμιακών ρών που αναμένεται να εισπραχθούν, προεξοφλημένες στο αρχικό πραγματικό επιτόκιο EIR (ή πιστωτικό EIR προσαρμοσμένο για αγορασθέντα ή προερχόμενα πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία). Όλες οι συμβατικές ταμιακές ροές του δανείου και οι ταμιακές ροές που προκύπτουν από την πώληση εξασφαλίσεων ή άλλων πιστωτικών βελτιώσεων λαμβάνονται υπόψη.

Η Τράπεζα μετρά τον αναμενόμενο πιστωτικό κίνδυνο αφού ταξινομήσει τις εταιρείες στο πλαίσιο του "Going Concern" ή "Gone Concern", ανάλογα με τη δυνατότητα εξυπηρέτησης και την οικονομική τους ικανότητα, λόγω της φύσης της επιχείρησης και των χαρακτηριστικών των ναυτιλιακών δανείων (τα οποία συνήθως περιλαμβάνουν υποθηκευμένα πλοία και balloon payments που οφείλονται στη λήξη), η εκκαθάριση της επιχειρησιακής εξασφάλισης (πλοίων) θεωρείται και στις δύο περιπτώσεις ως πηγή αποπληρωμής του δανείου και ιδίως της τελικής πληρωμής (balloon payment).

Ο υπολογισμός των αναμενόμενων μελλοντικών ταμιακών ρών πραγματοποιείται σύμφωνα με δύο προσεγγίσεις προσέγγιση Συνεχιζόμενης Δραστηριότητας (Going Concern) και η προσέγγιση της Εκκαθάρισης (Gone Concern).

Συνεχιζόμενη Δραστηριότητα

Η αρχή της "Συνεχιζόμενης Δραστηριότητας" εφαρμόζεται σε περιπτώσεις δανειοληπτών των οποίων οι επιχειρήσεις συνεχίζουν να λειτουργούν και αναμένεται να παραμείνουν επιχειρησιακές στο προσεχές μέλλον. Σε τέτοιες περιπτώσεις, οι μελλοντικές ταμιακές τους ροές μαζί με πιθανές ταμιακές ροές από την εκκαθάριση ή την αναχρηματοδότηση εξασφαλίσεων λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας, καθώς η Τράπεζα λογικά αναμένει να έχει νομική απαίτηση για τις ταμιακές ροές σε περίπτωση αθέτησης.

Η Τράπεζα υπολογίζει την καλύτερη δυνατή εκτίμηση της παρούσας αξίας της ανακτήσιμης αξίας, με βάση τα ακόλουθα:

- Υπολογισμός των καθαρών ταμειακών ρών του οφειλέτη μέχρι τη συμβατική λήξη της σύμβασης (απομείωση της διάρκειας ζωής).
- Εκτίμηση της υπολειμματικής αγοραστικής αξίας της εξασφάλισης. Συγκεκριμένα, η εξασφάλιση περιλαμβάνει ένα ή περισσότερα σκάφη και η υπολειμματική αξία υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως η τρέχουσα αγοραία αξία του παγίου, το scarp value και ο ιστορικός συσχετισμός μεταξύ των τιμών των περιουσιακών στοιχείων και των επιπέδων κερδοφορίας πλοίων, καθώς και με την εφαρμογή γραμμικών παρεμβολών όταν είναι απαραίτητο. Στη συνέχεια εφαρμόζεται κούρεμα στην υπολογιζόμενη υπολειμματική αξία, ώστε να αντανaka πιθανή αναχρηματοδότηση ή αναγκαστική πώληση του περιουσιακού στοιχείου.

Κατά τον υπολογισμό των παραγόντων που αναφέρονται παραπάνω, χρησιμοποιούνται ορισμένες παραδοχές από την Τράπεζα σχετικά με το μελλοντικό εισόδημα και τη σημερινή αγοραστική αξία των υποκείμενων στοιχείων του ενεργητικού, τα διάφορα λειτουργικά έξοδα, τα επιτόκια, scarp values κλπ. Οι υποθέσεις αυτές βασίζονται γενικά προοπτικές και ιστορικά στοιχεία διαθέσιμα κατά την ημερομηνία κατά την οποία έγιναν οι εκτιμήσεις.

Πρόσθετοι παράγοντες, οι οποίοι θεωρούνται σημαντικοί για την επίπτωση του αποτελέσματος της εξυπηρέτησης του χρέους (όπως απαίτηση ελάχιστης εξασφάλισης ρευστότητας / εξασφαλίσεις σε μετρητά, άλλες εξασφαλίσεις, προβλέψεις ταμειακών διαθεσίμων, συμβάσεις σταθερής απασχόλησης, συμβάσεις πώλησης περιουσιακών στοιχείων, προχωρημένες διαπραγματεύσεις για την αναδιάρθρωση των όρων αποπληρωμής, από τους μετόχους κ.λπ.) ενσωματώνονται επίσης στο προαναφερθέν πλαίσιο.

Σε περίπτωση που η συμβατική λήξη της σχετικής διευκόλυνσης έχει λήξει, ο ορίζοντας δοκιμής απομείωσης ορίζεται συνήθως δώδεκα (12) μήνες από την ημερομηνία αναφοράς της δοκιμής ή σε προγενέστερη ή μεταγενέστερη ημερομηνία που αντιπροσωπεύει εύλογο χρονικό διάστημα για την εκκαθάριση της εξασφάλισης ανάλογα με την περίπτωση και το επικρατούμενο σενάριο ρευστοποίησης.

Η προσέγγιση της Επιχείρησης σε Εκκαθάριση (Gone Concern)

Η αρχή "Gone Concern" εφαρμόζεται σε επιχειρήσεις οι οποίες είτε έχουν παύσει τις δραστηριότητές τους είτε οι ταμειακές τους ροές έχουν μειωθεί σημαντικά σε βαθμό που δεν μπορούν πλέον να εξυπηρετήσουν οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις τους.

Σε τέτοιες περιπτώσεις, η Διεύθυνση Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου δεν λαμβάνει υπόψη τις μελλοντικές ταμειακές ροές στους υπολογισμούς του. Το εκτιμώμενο ποσό ανάκτησης βασίζεται αποκλειστικά στην παρούσα αξία των αναμενόμενων ταμειακών ρών που προκύπτουν από την εκκαθάριση των συνδεδεμένων εξασφαλίσεων λαμβάνοντας υπόψη το χρόνο και το κόστος εκκαθάρισης.

Παρόμοια με τις παραπάνω εξελίξεις, ο ορίζοντας δοκιμής απομείωσης σύμφωνα με τη μεθοδολογία "Gone Concern" ορίζεται συνήθως δώδεκα (12) μήνες από την ημερομηνία αναφοράς της δοκιμής ή σε προγενέστερη ή μεταγενέστερη ημερομηνία που αντιπροσωπεύει ένα εύλογο χρονικό πλαίσιο για την εκκαθάριση της εξασφαλίσεων ανάλογα με την περίπτωση και το επικρατούμενο σενάριο ρευστοποίησης.

Ο χρονικός ορίζοντας κατά τον οποίο αξιολογείται ο αναμενόμενος πιστωτικός κίνδυνος των χορηγήσεων των δανείων προς πελάτες εξαρτάται από το στάδιο στο οποίο κάθε άνοιγμα δανεισμού έχει καταμετρηθεί:

- Τα ανοίγματα που δεν παρουσιάζουν σημαντικές αυξήσεις του πιστωτικού κινδύνου ούτε ενδείξεις απομείωσης και κατά συνέπεια ταξινομούνται στο Στάδιο 1, έχουν εκτιμηθεί οι αναμενόμενες πιστωτικές τους απώλειες μέσα σε μια δωδεκάμηνη χρονική περίοδο.
- Τα ανοίγματα που εμφανίζουν σημαντικά αυξημένο πιστωτικό κίνδυνο (SICR), δεν έχουν όμως ενδείξεις απομείωσης, ταξινομούνται στο Στάδιο 2 και υπολογίζονται οι αναμενόμενες ζημιές.
- Τα ανοίγματα που παρουσιάζουν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης έχουν επιμετρηθεί τις ζημιές απομείωσης τους μέσω του υπολογισμού του Lifetime ECL.

Για τα ανοίγματα εκτός ισολογισμού, η Τράπεζα υπολογίζει το ποσό ανοίγματος υπολογιζόμενο με τον κατάλληλο συντελεστή μετατροπής πιστώσεων (CCF) και στη συνέχεια μετρά την αναμενόμενη πιστωτική ζημία με τις προαναφερθείσες μεθόδους.

Προσδιορισμός σεναρίων μακροοικονομικών παραγόντων

Σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 9, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα πρέπει να ενσωματώσουν διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τις μελλοντικές οικονομικές εξελίξεις στον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας. Ως εκ τούτου, η Τράπεζα βασίζει τις εκτιμήσεις της για τις μελλοντικές ταμειακές ροές βάσει του σταθμισμένου μέσου όρου των δύο σεναρίων (βασικό - αρνητικό), τα οποία εκφράζουν πιθανές μελλοντικές εξελίξεις στην Ναυτιλιακή Βιομηχανία.

Η Τράπεζα ενσωματώνει τις μελλοντικές οικονομικές εξελίξεις χρησιμοποιώντας τα αναμενόμενους ναύλους για να εκτιμήσει τον αντίκτυπο στις αναμενόμενες ταμειακές ροές και τις τιμές ρευστοποίησης των ασφαλειών. Η αγοραία αξία της εξασφάλισης αξιολογείται είτε με σταθερή απόσβεση αφού ληφθεί υπόψη η τρέχουσα αξία της αγοράς και του scarp value του πλοίου είτε με βάση τη μέθοδο του εισοδήματος, αφού ληφθούν υπόψη τα επιτόκια και οι προθεσμιακές τιμές ναύλων και ο συσχετισμός τους με τις αγοραίες αξίες. Για υπολογισμούς ECL καθ' όλη τη διάρκεια ζωής, η Τράπεζα εκτιμά τις ταμειακές ροές βάσει προθεσμιακών ναύλων (1 έτους και 3 ετών) χρησιμοποιώντας μεθόδους παρεμβολής για περίοδο έως έξι (6) ετών. Για περιόδους που ξεπερνούν τα έξι (6) χρόνια, οι εκτιμήσεις βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα της αγοράς, καθώς η Τράπεζα θεωρεί ότι η αγορά εμπορευματικών μεταφορών θα επανέλθει στους ιστορικούς μέσους όρους για μεγάλα χρονικά διαστήματα.

Χρεωστικοί τίτλοι

Σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 9 και την απαίτηση απομείωσης, η Τράπεζα εκτιμά τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για κάθε ένα από τα χρεόγραφα. Ο χρονικός ορίζοντας κατά τον οποίο αξιολογείται το ECL εξαρτάται από το στάδιο στο οποίο έχει κατηγοριοποιηθεί κάθε άνοιγμα σε χρεόγραφο.

Το ποσό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (ECL) που αναγνωρίζονται ως ζημιά απομείωσης εξαρτάται από την έκταση της υποβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας από την αρχική αναγνώριση. Η εκτίμηση της σημαντικότητας της υποβάθμισης είναι καθοριστικής σημασίας για τον προσδιορισμό του σημείου αλλαγής μεταξύ της απαίτησης για μέτρηση μιας αποζημίωσης βασισμένης σε ECL 12 μηνών και μιας που βασίζεται σε ECL καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής.

Τα χρεόγραφα που δεν παρουσιάζουν σημαντικές αυξήσεις του πιστωτικού κινδύνου ούτε ενδείξεις απομείωσης και κατά συνέπεια ταξινομούνται στο Στάδιο 1, υπολογίζουν τις αναμενόμενες πιστωτικές τους απώλειες μέσα σε δωδεκάμηνη χρονική περίοδο.

Τα χρεόγραφα που εμφανίζουν σημαντικά αυξημένο πιστωτικό κίνδυνο (SICR), αλλά δεν έχουν ενδείξεις απομείωσης, ταξινομούνται στο Στάδιο 2.

Τα χρεόγραφα που παρουσιάζουν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης έχουν μετρήσει τις ζημιές απομείωσης τους μέσω του υπολογισμού του Lifetime ECL.

Οι παράμετροι κινδύνου που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της ECL για τα αντίστοιχα χρηματοπιστωτικά μέσα είναι:

- **Άνοιγμα σε Αθέτηση (EAD):** αντιπροσωπεύει το ποσό της λογιστικής αξίας ή της λογιστικής αξίας σε κάθε περίοδο αναφοράς.
- **Ζημία σε περίπτωση Αθέτησης (LGD):** αντιπροσωπεύει την εκτίμηση της ζημίας έναντι του ανοίγματος σε αθέτηση EAD την προκαθορισμένη ημερομηνία. Το LGD για κρατικούς και χρεωστικούς τίτλους λαμβάνεται από αντίστοιχους πίνακες αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας που παρέχονται από ECAI, το Bloomberg, έρευνες ή βάσει ιστορικών δεδομένων της Τράπεζας.
- **Πιθανότητα αθέτησης (PD):** αντιπροσωπεύει την πιθανότητα αδυναμίας ενός χρεωστικού τίτλου για χρονικό διάστημα από την ημερομηνία της εκτίμησης (ημερομηνία αναφοράς). Υπάρχουν δύο τύποι PD που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας, όπως φαίνεται παρακάτω:
  - **Πιθανότητα Αθέτησης 12 μηνών:** η πιθανότητα Αθέτησης της συντομότερης περιόδου μεταξύ μιας περιόδου δώδεκα μηνών και της λήξης (εάν λήξει νωρίτερα από δώδεκα μήνες) του χρεωστικού τίτλου. Το δωδεκάμηνο PD χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του ECL 12 μηνών στο στάδιο 1.
  - **Πιθανότητα Αθέτησης πλήρους διάρκειας ζωής:** η πιθανότητα Αθέτησης κατά τη διάρκεια της εναπομένουσας διάρκειας ζωής του χρεωστικού τίτλου. Η διάρκεια ζωής της πιθανότητας Αθέτησης χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της ECL διάρκειας ζωής στο στάδιο 2. Η διάρκεια ζωής PD είναι το άθροισμα των περιθωριακών PD, με το τελευταίο να είναι η επαυξητική πιθανότητα αθέτησης σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Αποκτηθέντα ή δημιουργημένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία απομειωμένης πιστωτικής αξίας (POCI)

Τα αποκτηθέντα ή δημιουργημένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία απομειωμένης πιστωτικής αξίας ("στοιχεία ενεργητικού POCI") είναι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είναι απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση. Η αντίστοιχη αξιολόγηση για τα περιουσιακά στοιχεία της POCI εκτελείται κατά την αρχική αναγνώριση αντί για μεταγενέστερες περιόδους.

Τα στοιχεία ενεργητικού POCI δεν υπόκεινται σε κατηγοριοποίηση σταδίων και μετριοούνται πάντοτε με βάση τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές κατά τη διάρκεια της ζωής τους.

Διαγραφή χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου

- Όταν η Τράπεζα δεν έχει εύλογες προσδοκίες για την ανάκτηση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου είτε στο σύνολό του είτε σε ένα τμήμα του, η μεικτή λογιστική αξία αυτού του μέσου μειώνεται άμεσα, εν μέρει ή πλήρως, έναντι του απομειωμένου ποσού. Αφού ολοκληρωθούν όλες οι σχετικές έρευνες και οι νομικές απαιτούμενες ενέργειες, το δάνειο διαγράφεται με τη χρήση του λογαριασμού απομείωσης.
- Οι διαγραφές εγκρίνονται από τα αρμόδια μέλη της Επιτροπής Πιστώσεων και το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας.

4.2.3 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες και για τα πιστωτικά ανοίγματα εκτός ισολογισμού

Οι ακόλουθοι πίνακες απεικονίζουν την αναμενόμενη πιστωτική ζημιά ανά κατηγορία δανείου, χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και μη δεσμευμένη υποχρέωση του υπολοίπου κλεισίματος 31.12.2018 και του υπολοίπου έναρξης την 01.01.2018, με βάση τη σταθμισμένη πιθανότητα δύο διαφορετικών μακροοικονομικών σεναρίων, όπως περιγράφεται παραπάνω:

	31.12.2018 (€' 000)			
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
Χορηγήσεις σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις	(335)	(360)	(7,055)	(7,750)
Χορηγήσεις στον επιχειρηματικό τομέα	(15)	-	-	(15)
Λοιπές χορηγήσεις και χορηγήσεις προσωπικού	-	(4)	-	(4)
Πιστωτική ζημιά στοιχείων ενεργητικού	(350)	(364)	(7,055)	(7,769)
Εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές	-	-	-	-
Μη χρησιμοποιηθείσες πιστωτικές ευχέρειες	-	-	-	-
Πιστωτική ζημιά στοιχείων εκτός κατάστασης οικονομικής θέσης	-	-	-	-
Σύνολο πιστωτικής ζημιάς	(350)	(364)	(7,055)	(7,769)

	01.01.2018 (€' 000)			
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
Χορηγήσεις σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις	(974)	(429)	(8,426)	(9,829)
Χορηγήσεις στον επιχειρηματικό τομέα	-	-	-	-
Λοιπές χορηγήσεις και χορηγήσεις προσωπικού	-	-	-	-
Πιστωτική ζημιά στοιχείων ενεργητικού	(974)	(429)	(8,426)	(9,829)
Εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές	-	-	-	-
Μη χρησιμοποιηθείσες πιστωτικές ευχέρειες	(3)	-	-	(3)
Πιστωτική ζημιά στοιχείων εκτός κατάστασης οικονομικής θέσης	(3)	-	-	(3)
Σύνολο πιστωτικής ζημιάς	(977)	(429)	(8,426)	(9,832)

4.2.4 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και μέγιστη έκθεση από στοιχεία εκτός κατάστασης οικονομικής θέσης

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα ακαθάριστα ποσά μέγιστης έκθεσης της Τράπεζας για χρηματοοικονομικά στοιχεία στο αποσβέσιμο κόστος καθώς και τα ποσά μέγιστης έκθεσης εκτός ισολογισμού κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 01 Ιανουαρίου 2018.

	31.12.2018 (€' 000)			
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
Χορηγήσεις σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις	106,977	23,679	26,511	157,167
Χορηγήσεις στον επιχειρηματικό τομέα	5,010	-	-	5,010
Λοιπές χορηγήσεις και χορηγήσεις προσωπικού	481	1,400	-	1,882
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μέγιστη έκθεση από στοιχεία Ενεργητικού)	112,469	25,079	26,511	164,059
Εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές	1,451	-	-	1,451
Μη χρησιμοποιηθείσες πιστωτικές ευχέρειες	11,328	1,100	-	12,428
Μέγιστη έκθεση από στοιχεία εκτός κατάστασης οικονομικής θέσης	12,779	1,100	-	13,879
Σύνολο έκθεσης (στοιχεία ενεργητικού και στοιχεία εκτός κατάστασης οικονομικής θέσης)	125,248	26,179	26,511	177,938

	01.01.2018 (€' 000)			
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
Χορηγήσεις σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις	88,667	24,064	32,803	145,534
Χορηγήσεις στον επιχειρηματικό τομέα	-	-	-	-
Λοιπές χορηγήσεις και χορηγήσεις προσωπικού	369	-	-	369
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μέγιστη έκθεση από στοιχεία Ενεργητικού)	89,036	24,064	32,803	145,903
Εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές	892	-	-	892
Μη χρησιμοποιηθείσες πιστωτικές ευχέρειες	1,563	-	-	1,563
Μέγιστη έκθεση από στοιχεία εκτός κατάστασης οικονομικής θέσης	2,455	-	-	2,455
Σύνολο έκθεσης (στοιχεία ενεργητικού και στοιχεία εκτός κατάστασης οικονομικής θέσης)	91,491	24,064	32,803	148,358

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την μέγιστη έκθεση της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο για την 31 Δεκεμβρίου 2018 και την 31 Δεκεμβρίου 2017 χωρίς να συμπεριλαμβάνει εξασφαλίσεις ή λοιπές βελτιώσεις πιστωτικών όρων. Για τα στοιχεία εντός κατάστασης οικονομικής θέσης, τα πιστωτικά ανοίγματα, βασίζονται στα ποσά που αναφέρονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

	2018 €' 000	2017 €' 000
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	61,653	50,439
Δάνεια και Απαιτήσεις κατά πελατών	156,290	137,671
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διαθέσιμο προς πώληση	-	3,602
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	13,667	-
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	14,553	21,719
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	224	889
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	7,828	8,264
Μέγιστη έκθεση από στοιχεία Ενεργητικού	254,215	222,584
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΤΟΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ		
Μη χρησιμοποιηθείσες πιστωτικές ευχέρειες	12,428	1,563
Εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές	1,451	892
Μέγιστη έκθεση από στοιχεία εκτός κατάστασης οικονομικής θέσης	13,879	2,456

4.2.5 Ληφθείσες εξασφαλίσεις και εγγυήσεις

Στις κάτωθι σημειώσεις, η αξία των εξασφαλίσεων αντικατοπτρίζει την εύλογη αξία αυτών. Στις περιπτώσεις που η αξία των εξασφαλίσεων υπερβαίνει την αξία του δανείου, τότε η αξία της εξασφάλισης περιορίζεται στην αξία του δανείου προ προβλέψεων.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν ανάλυση του υπολοίπου κλεισίματος την 31.12.2018 και του υπολοίπου έναρξης την 01.01.2018 των εξασφαλίσεων που τηρούνται για όλα τα στάδια των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος και τον περιορισμό της έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο.

Εξασφαλίσεις και εγγυήσεις	31.12.2018 (€' 000)			
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
Χορηγήσεις σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις	107,822	20,172	24,023	151,967
Χορηγήσεις στον επιχειρηματικό τομέα	-	1,400	-	1,400
Λοιπές χορηγήσεις και χορηγήσεις προσωπικού	50	-	-	50
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	107,872	21,572	24,023	153,417

Εξασφαλίσεις και εγγυήσεις	01.01.2018 (€' 000)			
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
Χορηγήσεις σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις	83,303	24,064	29,668	137,034
Χορηγήσεις στον επιχειρηματικό τομέα	-	-	-	-
Λοιπές χορηγήσεις και χορηγήσεις προσωπικού	1,087	-	-	1,087
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	84,389	24,064	29,668	138,121

Κατανομή εξασφαλίσεων και εγγυήσεων κατά την 31.12.2018

	31.12.2018 (€' 000)			
	Ακίνητα	Χρημ/κές Εξασφαλίσεις	Λοιπές Εξασφαλίσεις /Πλοία	Συνολική Αξία εξασφαλίσεων
Εξασφαλίσεις και εγγυήσεις δανείων και απαιτήσεων	8,414	41,861	103,142	153,417
Σύνολο	8,414	41,861	103,142	153,417

Κατανομή εξασφαλίσεων και εγγυήσεων κατά την 31.12.2017

	31.12.2017 (€' 000)			
	Ακίνητα	Χρημ/κές Εξασφαλίσεις	Λοιπές Εξασφαλίσεις /Πλοία	Συνολική Αξία εξασφαλίσεων
Εξασφαλίσεις και εγγυήσεις δανείων και απαιτήσεων	8,400	34,837	94,884	138,121
Σύνολο	8,400	34,837	94,884	138,121

4.2.6 Διαχείριση σημαντικής συγκέντρωσης κινδύνου

Η συγκέντρωση έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο μπορεί να προέλθει από δύο τύπους διαφοροποίησης των κινδύνων μέσα σε ένα χαρτοφυλάκιο: (α) τη συγκέντρωση σε μεγάλους οφειλέτες και (β) την κλαδική συγκέντρωση. Η συγκέντρωση σε μεγάλους οφειλέτες σχετίζεται με την διαφοροποίηση του κινδύνου που απορρέει από την υψηλή έκθεση σε μεμονωμένους αντισυμβαλλόμενους ή ομάδες συνδεδεμένων αντισυμβαλλόμενων. Η κλαδική συγκέντρωση πηγάζει από υψηλή έκθεση σε ομάδες πελατών, που επηρεάζονται από κοινούς παράγοντες όπως το μακροοικονομικό περιβάλλον, ο κλάδος δραστηριότητας, το νόμισμα κ.α.

Με σκοπό την συμμόρφωση με τα εποπτικά όρια η Τράπεζα έχει θέσει όρια για τον κίνδυνο συγκέντρωσης κυρίως σε μεγάλους οφειλέτες. Τα όρια θέτονται σε απόλυτους όρους (μέγιστο άνοιγμα).

Ο πιστωτικός κίνδυνος συγκέντρωσης που απορρέει από σημαντική έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο έναντι ενός αντισυμβαλλομένου ή ομάδας αντισυμβαλλομένων κοινού επιχειρηματικού ενδιαφέροντος, των οποίων η πιθανότητα αθέτησης εξαρτάται από κοινούς παράγοντες κινδύνου, παρακολουθείται μέσω των αναφορών των Μεγάλων Χρηματοδοτικών Ανοιγμάτων (ΜΧΑ) και Μεγάλων Οφειλετών (ΜΟ).

Τέλος, στα πλαίσια της Διαδικασίας Αξιολόγησης της Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου, η Τράπεζα έχει υιοθετήσει μεθοδολογία για τον υπολογισμό του κινδύνου που προκύπτει από τη συγκέντρωση πιστοδοτικών ανοιγμάτων σε κλάδους οικονομικής δραστηριότητας (κλαδικός κίνδυνος συγκέντρωσης), όσο και από αυτή σε μεμονωμένους οφειλέτες. Πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις υπολογίζονται, εφόσον είναι απαραίτητο, με σκοπό την προσαρμογή της κεφαλαιακής επάρκειας, για την ουσιαστικότερη αντιμετώπιση του εκτιμώμενου κινδύνου συγκέντρωσης.

4.2.7 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

4.2.7.1 Πιστωτική ποιότητα των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν το υπόλοιπο κλεισίματος την 31.12.2018 και το υπόλοιπο έναρξης κατά την 01.01.2018 της ποιοτικής ανάλυσης σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 9 των απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε αποσβέσιμο κόστος:

	31.12.2018 (€' 000)			
	Αποδεκτού επιπέδου	Υπό παρακολούθηση ή αυξημένου κινδύνου	Χωρίς αξιολόγηση	Σύνολο
Στάδιο 1				
Χορηγήσεις σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις	106,978	-	-	106,978
Χορηγήσεις στον επιχειρηματικό τομέα	5,010	-	-	5,010
Λοιπές χορηγήσεις και χορηγήσεις προσωπικού	50	-	431	481
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, στάδιο 1	112,038	-	431	112,469
Στάδιο 2				
Χορηγήσεις σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις	10,504	13,175	-	23,679
Χορηγήσεις στον επιχειρηματικό τομέα	-	-	-	-
Λοιπές χορηγήσεις και χορηγήσεις προσωπικού	-	1,400	-	1,400
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, στάδιο 2	10,504	14,575	-	25,079
Στάδιο 3				
Χορηγήσεις σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις	-	26,511	-	26,511
Χορηγήσεις στον επιχειρηματικό τομέα	-	-	-	-
Λοιπές χορηγήσεις και χορηγήσεις προσωπικού	-	-	-	-
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, στάδιο 3	-	26,511	-	26,511
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	122,542	41,086	431	164,059

	01.01.2018 (€' 000)			
	Αποδεκτού επιπέδου	Υπό παρακολούθηση ή αυξημένου κινδύνου	Χωρίς αξιολόγηση	Σύνολο
Στάδιο 1				
Χορηγήσεις σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις	87,580	-	-	87,580
Χορηγήσεις στον επιχειρηματικό τομέα	-	-	-	-
Λοιπές χορηγήσεις και χορηγήσεις προσωπικού	1,087	-	369	1,456
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, στάδιο 1	88,667	-	369	89,036
Στάδιο 2				
Χορηγήσεις σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις	12,044	12,020	-	24,064
Χορηγήσεις στον επιχειρηματικό τομέα	-	-	-	-
Λοιπές χορηγήσεις και χορηγήσεις προσωπικού	-	-	-	-
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, στάδιο 2	12,044	12,020	-	24,064
Στάδιο 3				
Χορηγήσεις σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις	-	32,803	-	32,803
Χορηγήσεις στον επιχειρηματικό τομέα	-	-	-	-
Λοιπές χορηγήσεις και χορηγήσεις προσωπικού	-	-	-	-
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, στάδιο 3	-	32,803	-	32,803
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	100,711	44,823	369	145,903

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ποιοτική ανάλυση των απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελάτων στο αποσβέσιμο κόστος σε μεμονωμένη ή συλλογική βάση:

	31.12.2018 (€' 000)					
	Στάδιο 1		Στάδιο 2		Στάδιο 3	
	Μεμονωμένα	Συλλογικά	Μεμονωμένα	Συλλογικά	Μεμονωμένα	Σύνολο
Χορηγήσεις σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις	10,367	96,611	13,175	10,504	26,511	157,167
Χορηγήσεις στον επιχειρηματικό τομέα	5,010	-	-	-	-	5,010
Λοιπές χορηγήσεις και χορηγήσεις προσωπικού	481	-	-	1,400	-	1,882
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	15,858	96,611	13,175	11,905	26,511	164,059

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τα συγκριτικά στοιχεία της πιστωτικής ποιότητας των δανείων και απαιτήσεων σε απομειωμένων και μη απομειωμένων σε πελάτες κατά την 31.12.2017 βάσει του ΔΛΠ 39:

	31.12.2017 (€' 000)					
	Μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	Απομειωμένα	Σύνολο προ προβλέψεων απομείωσης	Προβλέψεις απομείωσης	Σύνολο μετά από προβλέψεις	Αξία εξασφάλισης
Χορηγήσεις σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις	115,490	28,956	144,446	(8,232)	136,215	138,121
Χορηγήσεις στον επιχειρηματικό τομέα	-	-	-	-	-	-
Λοιπές χορηγήσεις και χορηγήσεις προσωπικού	1,456	-	1,456	-	1,456	-
Σύνολο	116,946	28,956	145,902	(8,232)	137,671	138,121

	31.12.2017 (€' 000)			
	Αποδεκτού επιπέδου κινδύνου	Υπό παρακολούθηση ή αυξημένου κινδύνου	Σύνολο μη ληξιπρόθεσμων και μη απομειωμένων δανείων	Αξία εξασφάλισης
Χορηγήσεις σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις	99,594	15,896	115,490	112,330
Χορηγήσεις στον επιχειρηματικό τομέα	-	-	-	-
Λοιπές χορηγήσεις και χορηγήσεις προσωπικού	250	1,205	1,456	-
Σύνολο	99,844	17,102	116,946	112,330

4.2.7.2 Πιστωτική ποιότητα δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε καθεστώς ρύθμισης στο αποσβέσιμο κόστος

	31.12.2018 (€' 000)		
	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε καθεστώς ρύθμισης στο αποσβέσιμο κόστος	% Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε καθεστώς ρύθμισης στο αποσβέσιμο κόστος
Στάδιο 1	112,469	-	0%
Στάδιο 2	25,079	10,744	43%
Στάδιο 3	26,511	9,853	37%
Σύνολο έκθεσης (ακαθάριστο ποσό)	164,059	20,597	13%
Στάδιο 1 απομείωση αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας	(350)	-	0%
Στάδιο 2 απομείωση αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας	(364)	(208)	57%
Στάδιο 3 απομείωση αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας	(7,055)	(614)	9%
Σύνολο Αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας	(7,769)	(823)	11%
Στάδιο 1	112,119	-	0%
Στάδιο 2	24,715	10,536	43%
Στάδιο 3	19,456	9,238	47%
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος (καθαρό ποσό)	156,290	19,774	13%
Ποσό εξασφαλίσεων	153,391	20,618	13%

	31.12.2017 (€' 000)		
	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε καθεστώς ρύθμισης	% Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε καθεστώς ρύθμισης
Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	116,947	-	0%
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	-	-	-
Απομειωμένα	28,956	17,166	59%
Συνολική μκτική αξία	145,903	17,166	12%
Πρόβλεψη απομείωσης	(8,232)	(729)	9%
Σύνολο προβλέψεων απομείωσης	(8,232)	(729)	9%
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (καθαρό ποσό)	137,670	16,437	12%
Ποσό εξασφαλίσεων	138,121	17,146	12%

	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος 31/12/2018	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε καθεστώς ρύθμισης 31/12/2017
Υπόλοιπο έναρξης βάσει ΔΛΠ 39 (καθαρό ποσό)	16,437	24,395
Αναταξινόμηση της επίπτωσης της πρώτης εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9	-	-
Επανεπιμέτρηση της επίπτωσης της πρώτης εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9	(167)	-
Υπόλοιπο έναρξης βάσει ΔΛΠ 39 (καθαρό ποσό)	16,270	24,395
Μέτρα ρύθμισης κατά τη διάρκεια της χρήσης	5,051	17,029
Αποπληρωμή δανείων και απαιτήσεων (μερική/ολική)	(1,307)	(11,991)
Δάνεια και απαιτήσεις που εξήλθαν από τη ρύθμιση	-	(12,404)
Αναμενόμενη πιστωτική ζημία / Ζημία απομείωσης	73	(729)
Συναλλαγματικές διαφορές και λουιτές κινήσεις	(313)	137
Υπόλοιπο λήξης (καθαρή αξία)	19,774	16,437

	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε καθεστώς ρύθμισης στο αποσβέσιμο κόστος 31/12/2018	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε καθεστώς ρύθμισης 31/12/2017
Δάνεια και χορηγήσεις στο ναυτιλικό τομέα	18,378	16,437
Λουπά δάνεια και δάνεια προσωπικού	1,396	-
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (καθαρό ποσό)	19,774	16,437

4.2.7.3 Ανάλυση ενηλικίωσης χορηγήσεων και απαιτήσεων κατά Ναυτιλιακών επιχειρήσεων

Ναυτιλιακές επιχειρήσεις	31.12.2018 (€' 000)			
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
Ενήμερα	106,977	23,679	9,853	140,509
1-30 Ημέρες	-	-	9	9
31-60 Ημέρες	-	-	8	8
61-90 Ημέρες	-	-	42	42
91-180 Ημέρες	-	-	28	28
Σε καθυστέρηση μεγ. 180 ημ.	-	-	16,572	16,572
Σύνολο	106,977	23,679	26,511	157,167

Το ακαθάριστο ποσό χορηγήσεων και απαιτήσεων στον επιχειρηματικό τομέα ανήλθε σε € 5,010 χιλ. και το ακαθάριστο ποσό λουπών χορηγήσεων και χορηγήσεων προσωπικού ανήλθε € 1,882 χιλ. και είναι εξυπηρετούμενα.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ανάλυση γήρανσης των απομειωμένων δανείων και προκαταβολών σε πελάτες σε ναυτιλιακές εταιρείες την 31 Δεκεμβρίου 2017.

	31/12/2017 (€' 000)
	Σύνολο απομειωμένων δανείων σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις
Ενήμερα	10,994
1-30 Ημέρες	1,577
31-60 Ημέρες	14
61-90 Ημέρες	-
91-180 Ημέρες	31
Σε καθυστέρηση μεγ. 180 ημ.	16,340
Σύνολο	28,956

Δεν υπάρχουν ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα δάνεια στο τέλος της περιόδου αναφοράς.

4.2.7.4 Ανάλυση εσόδων από τόκους, με βάση την ποιότητα των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών

	31.12.2018 (€' 000)			
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
Χορηγήσεις σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις	6,920	1,473	1,691	10,084
Χορηγήσεις στον επιχειρηματικό τομέα	9	-	-	9
Λοιπές χορηγήσεις και χορηγήσεις προσωπικού	9	54	-	63
Σύνολο εσόδων από τόκους δανείων	6,937	1,527	1,691	10,156

	31.12.2017 (€'000)		
	Τόκοι – έσοδα από μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα δάνεια	Τόκοι – έσοδα από απομειωμένα δάνεια	Τόκοι – έσοδα σύνολο
Χορηγήσεις σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις	8,596	704	9,300
Χορηγήσεις στον επιχειρηματικό τομέα	-	-	-
Λοιπές χορηγήσεις και χορηγήσεις προσωπικού	73	-	73
Σύνολο εσόδων από τόκους δανείων	8,669	704	9,373

4.2.7.5 Κίνηση υπολοίπου δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τη σταδιακή μεταβολή των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (μικτό ποσό) για το έτος:

Κίνηση δανείων στάδιο 1	31.12.2018 (€'000)
Στάδιο 1 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μικτό ποσό) 31.12.2017	89,036
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (ποσό 01.01.2018, Δ.Π.Χ.Α. 9)	89,036
Αποπληρωμές	(40,456)
Νέα δάνεια / προσθήκες	61,635
Μεταφορά από στάδιο 1 σε στάδιο 2 (μικτό ποσό δανείων)	(4,480)
Μεταφορά από στάδιο 1 σε στάδιο 3 (μικτό ποσό δανείων)	-
Μεταφορά από στάδιο 2 σε στάδιο 1 (μικτό ποσό δανείων)	-
Μεταφορά από στάδιο 3 σε στάδιο 1 (μικτό ποσό δανείων)	-
Διαγραφές	-
Έσοδα από τόκους	6,937
Συναλλαγματική διαφορά	(203)
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (μικτό ποσό) 31.12.2018, Στάδιο 1	112,469

	31.12.2018 (€'000)
Κίνηση δανείων στάδιο 2	
Στάδιο 2 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μικτό ποσό) 31.12.2017	24,064
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (καθαρό ποσό 01.01.2018, Δ.Π.Χ.Α. 9)	24,064
Αποπληρωμές	(5,401)
Νέα δάνεια / προσθήκες	493
Μεταφορά από στάδιο 1 σε στάδιο 2 (μικτό ποσό δανείων)	4,480
Μεταφορά από στάδιο 3 σε στάδιο 2 (μικτό ποσό δανείων)	-
Μεταφορά από στάδιο 2 σε στάδιο 1 (μικτό ποσό δανείων)	-
Μεταφορά από στάδιο 2 σε στάδιο 3 (μικτό ποσό δανείων)	-
Διαγραφές	-
Έσοδα από τόκους	1,527
Συναλλαγματική διαφορά	(84)
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (μικτό ποσό) 31.12.2018, Στάδιο 2	25,079

	31.12.2018 (€'000)
Κίνηση δανείων στάδιο 3	
Στάδιο 3 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μικτό ποσό) 31.12.2017	32,803
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (καθαρό ποσό 01.01.2018, Δ.Π.Χ.Α. 9)	32,803
Αποπληρωμές	(10,199)
Νέα δάνεια / προσθήκες	3,754
Μεταφορά από στάδιο 1 σε στάδιο 3 (μικτό ποσό δανείων)	-
Μεταφορά από στάδιο 2 σε στάδιο 3 (μικτό ποσό δανείων)	-
Μεταφορά από στάδιο 3 σε στάδιο 1 (μικτό ποσό δανείων)	-
Μεταφορά από στάδιο 3 σε στάδιο 2 (μικτό ποσό δανείων)	-
Διαγραφές	(1,466)
Έσοδα από τόκους	1,691
Συναλλαγματική διαφορά	(72)
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (μικτό ποσό) 31.12.2018, Στάδιο 3	26,511

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τη σταδιακή μεταβολή των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (καθαρό ποσό) για το έτος:

	31.12.2018 (€'000)
Κίνηση αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας, στάδιο 1	
Ποσό απομείωσης σύμφωνα με ΔΛΠ 39	-
Επιμέτρηση απομείωσης αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας (Δ.Π.Χ.Α. 9)	(974)
Αναμενόμενη πιστωτική ζημία δανείων (01.01.2018, Δ.Π.Χ.Α. 9)	(974)
Μεταφορά από στάδιο 1 σε στάδιο 2	483
Μεταφορά από στάδιο 1 σε στάδιο 3	-
Μεταφορά από στάδιο 2 σε στάδιο 1	-
Μεταφορά από στάδιο 3 σε στάδιο 1	-
Μείωση προβλεψεων	385
Νέες προβλέψεις	(243)
Διαγραφές δανείων	-
Συναλλαγματική διαφορά	(42)
Αναμενόμενη πιστωτική ζημία δανείων 31.12.2018, Στάδιο 1	(392)

	31.12.2018 (€'000)
Κίνηση αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας, στάδιο 2	
Ποσό απομείωσης σύμφωνα με ΔΛΠ 39	-
Επιμέτρηση απομείωσης αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας (Δ.Π.Χ.Α. 9)	(429)
Αναμενόμενη πιστωτική ζημία δανείων (01.01.2018, Δ.Π.Χ.Α. 9)	(429)
Μεταφορά από στάδιο 1 σε στάδιο 2	(483)
Μεταφορά από στάδιο 3 σε στάδιο 2	-
Μεταφορά από στάδιο 2 σε στάδιο 1	-
Μεταφορά από στάδιο 2 σε στάδιο 3	-
Μείωση προβλεψεων	759
Νέες προβλέψεις	(145)
Διαγραφές δανείων	-
Συναλλαγματική διαφορά	(24)
Αναμενόμενη πιστωτική ζημία δανείων 31.12.2018, Στάδιο 2	(322)

	31.12.2018 (€'000)
Κίνηση αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας, στάδιο 3	
Ποσό απομείωσης σύμφωνα με ΔΛΠ 39	(8,232)
Επιμέτρηση απομείωσης αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας (Δ.Π.Χ.Α. 9)	(194)
Αναμενόμενη πιστωτική ζημία δανείων (01.01.2018, Δ.Π.Χ.Α. 9)	(8,426)
Μεταφορά από στάδιο 1 σε στάδιο 3	-
Μεταφορά από στάδιο 2 σε στάδιο 3	-
Μεταφορά από στάδιο 3 σε στάδιο 1	-
Μεταφορά από στάδιο 3 σε στάδιο 2	-
Μείωση προβλεψεων	1,722
Νέες προβλέψεις	(1,589)
Διαγραφές δανείων	1,466
Συναλλαγματική διαφορά	(228)
Αναμενόμενη πιστωτική ζημία δανείων 31.12.2018, Στάδιο 3	(7,055)

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την κίνηση των απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών την 31.12.2017

	2017 (€'000)
	Χορηγήσεις σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις
Υπόλοιπο έναρξης 1.1	28,480
Αξία δανείων που χαρακτηρίστηκαν ως απομειωμένα	7,348
Αποπληρωμές	(156)
Μεταφορές σε μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	(4,127)
Διαγραφές απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(347)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(2,241)
Σύνολο απομειωμένων την 31.12	28,956
Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(8,232)
Επίπτωση της πρώτης εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9	(1,600)
Υπόλοιπο απομειωμένων δανείων την 31.12 μετά από προβλέψεις	19,124

4.2.8 Χρεωστικοί τίτλοι

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει μία ανάλυση των χρεωστικών τίτλων της Τράπεζας ανά συντελεστή διαβάθμισης των τίτλων της 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017, βάσει της μεγαλύτερης εκ των δύο χαμηλότερων αξιολογήσεων της Moody's, της Standard & Poor's και της Fitch:

Χρεωστικοί τίτλοι την

	31.12.2018 (€' 000)		
	Χαρακτηρισμένα σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	Χαρακτηρισμένα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Σύνολο
A- till AAA	10,300	14,254	24,554
B- till BBB+	704	-	704
C- till CCC+	758	-	758
Μη διαβαθμισμένα	1,905	299	2,204
Σύνολο	13,667	14,553	28,220

	31.12.2017 (€' 000)		
	Διαθέσιμα προς πώληση	Χαρακτηρισμένα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Σύνολο
A- till AAA	-	21,719	21,719
B- till BBB+	602	-	602
C- till CCC+	1,081	-	1,081
Μη διαβαθμισμένα	1,919	-	1,919
Σύνολο	3,602	21,719	25,321

4.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας που αντιμετωπίζει ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα αφορά τον κίνδυνο αδυναμίας εκπλήρωσης των χρηματοοικονομικών του υποχρεώσεων, όταν αυτές γίνουν απαιτητές, λόγω έλλειψης απαραίτητης ρευστότητας.

Η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού (ALCO) παρακολουθεί τη διαφορά της ληκτότητας μεταξύ στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού, καθώς και των χρηματοδοτικών αναγκών, βασιζόμενη σε διάφορες υποθέσεις, που συμπεριλαμβάνουν την εκτίμηση των συνθηκών που θα μπορούσαν να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην ικανότητα της Τράπεζας να προβεί σε ρευστοποίηση των επενδύσεών της, καθώς και την ικανότητα της πρόσβασής της σε αγορές κεφαλαίων.

Γενικά, ο κίνδυνος ρευστότητας αφορά τις χρηματοδοτικές, λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες της Τράπεζας. Ο κίνδυνος ρευστότητας περιλαμβάνει τόσο τον κίνδυνο από τη μη αναμενόμενη αύξηση του κόστους χρηματοδότησης του χαρτοφυλακίου των περιουσιακών στοιχείων με τους κατάλληλους όρους επιτοκίων και διάρκειας πίστωσης, όσο και τον κίνδυνο της αδυναμίας ρευστοποίησης της θέσης την κατάλληλη χρονική στιγμή και με τους ευνοϊκότερους όρους.

Κύριες πηγές ενίσχυσης της ρευστότητας της Τράπεζας αποτελούν οι πελατειακές καταθέσεις, ο διατραπεζικός δανεισμός και η χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Η αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας συμβάλλει ουσιαστικά, στην ικανότητα της Τράπεζας να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των πελατών της, και στην εκπλήρωση όλων των χρηματοοικονομικών της υποχρεώσεων.

Οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

Συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές για 31.12.2018

(€'000)	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 μήνες έως 12 μήνες	1 έτος έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	16,743	5,480	10,326	-	-	32,549
Υποχρεώσεις προς πελάτες	80,916	52,565	8,029	3,435	-	144,945
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	120	-	-	-	-	120
Σύνολο εντός κατάστασης οικονομικής θέσης	97,779	58,045	18,355	3,435	-	177,614
Στοιχεία εκτός κατάστασης οικονομικής θέσης (μη χρησιμοποιηθείσες πιστωτικές ευχέρειες)	7,945	4,483	-	-	-	12,428
Σύνολο (εντός και εκτός κατάστασης οικονομικής θέσης)	105,724	62,528	18,355	3,435	-	190,043

Συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές την 31.12.2017

(€'000)	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 μήνες έως 12 μήνες	1 έτος έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	14,195	-	-	-	-	14,195
Υποχρεώσεις προς πελάτες	85,140	34,020	7,463	4,307	-	130,931
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	38	-	-	-	-	38
Σύνολο εντός κατάστασης οικονομικής θέσης	99,373	34,020	7,463	4,307	-	145,164
Στοιχεία εκτός κατάστασης οικονομικής θέσης (μη χρησιμοποιηθείσες πιστωτικές ευχέρειες)	1,563	-	-	-	-	1,563
Σύνολο (εντός και εκτός κατάστασης οικονομικής θέσης)	100,936	34,020	7,463	4,307	-	146,727

4.4 Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος ύπαρξης δυσμενών μεταβολών στις τιμές αγοράς, όπως στις τιμές χρεογράφων, επιτοκίων, συναλλαγματικών ισοτιμιών και πιστωτικών περιθωρίων (δεν σχετίζεται με την πιστοληπτική ικανότητα του οφειλέτη) και ενδέχεται να επηρεάσει τα έσοδα της Τράπεζας και την αξία των χρηματοπιστωτικών της μέσων.

Συγκεκριμένα, για την Τράπεζα, ο κίνδυνος αγοράς αναλύεται στους παρακάτω επιμέρους κινδύνους:

- Τον κίνδυνο από μεταβολή της τιμής των χρεογράφων του χαρτοφυλακίου επιμετρούμενο στην εύλογη αξία μέσω λουπών συνολικών εισοδημάτων.
- Τον επιτοκιακό κίνδυνο που προκύπτει από τις συναλλαγές σε χρεόγραφα του χαρτοφυλακίου επιμετρούμενο στην εύλογη αξία μέσω λουπών συνολικών εισοδημάτων.
- Τον επιτοκιακό κίνδυνο που προκύπτει από τις διατραπεζικές συναλλαγές σε συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps).
- Το συναλλαγματικό κίνδυνο από τις συναλλαγές σε προθεσμιακές τιμές συναλλάγματος.

4.4.1 Κίνδυνος επιτοκίου

Κίνδυνος επιτοκίου είναι ο τρέχων ή ενδεχόμενος κίνδυνος απώλειας εισοδήματος και κεφαλαίου που προέρχεται από τις δυσμενείς μεταβολές των επιτοκίων και έχουν επιπτώσεις στο Τραπεζικό χαρτοφυλάκιο.

Στον παρακάτω πίνακα αναλύονται τα στοιχεία του Ενεργητικού-Παθητικού ανάλογα με σχέση με τον κίνδυνο επιτοκίου (ανάλυση διαφοράς επιτοκίου). Ταξινομούνται στις χρονικές περιόδους ανάλογα με τον επαναπροσδιορισμό του επιτοκίου τους, εφόσον πρόκειται για στοιχεία με κυμαινόμενο επιτόκιο, ή εφόσον πρόκειται για στοιχεία με σταθερό επιτόκιο, ανάλογα με τη λήξη τους.

Κίνδυνος επιτοκίου την 31.12.2018 (€'000)	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 μήνες έως 12 μήνες	1 έτος έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Άτοκα	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ							
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	8,465	-	-	-	-	-	8,465
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	61,653	-	-	-	-	-	61,653
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	61,001	103,444	12	419	7	(8,593)	156,290
Χαρτοφυλάκιο μέσω λοιπού συνολικού εισοδήματος	608	5,248	7,811	-	-	-	13,667
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	14,254	-	-	299	-	14,553
Εναπομείναντα στοιχεία Ενεργητικού	-	-	-	-	-	16,489	16,489
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	131,727	122,946	7,823	419	306	7,896	271,116
ΠΑΘΗΤΙΚΟ							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	16,733	5,478	10,125	-	-	-	32,336
Υποχρεώσεις προς πελάτες	81,325	54,765	7,887	-	-	1,870	145,847
Εναπομείναντα στοιχεία Παθητικού	-	-	-	-	-	3,553	3,553
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	98,058	60,243	18,012	-	-	5,423	181,736
Ανάλυση συνολικής διαφοράς επιτοκίων	33,669	62,703	(10,189)	419	306	2,473	89,380

Η ανάλυση ευαισθησίας του επιτοκιακού κινδύνου από την παράλληλη μετατόπιση της καμπύλης επιτοκίων κατά 100 μονάδες βάσης, δεν δείχνει σημαντική επίδραση στην καθαρή θέση της Τράπεζας επειδή τα περισσότερα από τα έντοκα στοιχεία του ενεργητικού ή παθητικού είναι κυμαινόμενου επιτοκίου με συμβατικό επαναπροσδιορισμό του επιτοκίου σε λιγότερο από 12 μήνες.

Κίνδυνος επιτοκίου την 31.12.2017 (€'000)	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 μήνες έως 12 μήνες	1 έτος έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Άτοκα	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ							
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	8,404	-	-	-	-	-	8,404
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	50,439	-	-	-	-	-	50,439
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	64,227	81,690	8	382	-	(8,635)	137,671
Χαρτοφυλάκιο Διαθέσιμο προς πώληση	42	454	-	2,504	602	-	3,602
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία	-	-	-	-	21,719	-	21,719
Εναπομείναντα στοιχεία Ενεργητικού	-	-	-	-	-	16,061	16,061
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	123,112	82,143	8	2,886	22,321	7,426	237,896
ΠΑΘΗΤΙΚΟ							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	14,194	-	-	-	-	-	14,194
Υποχρεώσεις προς πελάτες	87,862	37,536	4,909	-	-	284	130,592
Εναπομείναντα στοιχεία Παθητικού	-	-	-	-	-	2,995	2,995
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	102,056	37,536	4,909	-	-	3,279	147,781
Ανάλυση συνολικής διαφοράς επιτοκίων	21,056	44,607	(4,901)	2,886	22,321	4,147	90,115

4.4.2 Κίνδυνος συναλλάγματος

Η Διοίκηση της Τράπεζας έχει θέσει χαμηλά όρια για την έκθεση της στον κίνδυνο από την μεταβολή των τιμών του συναλλάγματος, τα οποία και παρακολουθούνται καθημερινά. Η Τράπεζα σε τακτά χρονικά διαστήματα υποβάλλει στην Τράπεζα της Ελλάδος τις εποπτικές αναφορές για την συναλλαγματική της θέση, έτσι ώστε η τελευταία να παρακολουθεί τις μεταβολές του συναλλαγματικού κινδύνου. Η ανοιχτή συναλλαγματική θέση της Τράπεζας είναι κατά κύριο λόγο σε δολάρια ΗΠΑ λόγω της εξειδικευμένης της δραστηριότητας.

Η ανοιχτή συναλλαγματική θέση της Τράπεζας την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 31η Δεκεμβρίου 2017 έχει ως ακολούθως:

Συναλλαγματική θέση την 31.12.2018

(€' 000)

	USD	EURO	Λοιπά	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	231	8,120	114	8,465
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	3,211	55,741	2,701	61,653
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	146,486	9,804	-	156,290
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – μέσω λοιπού συνολικού εισοδήματος	-	13,667	-	13,667
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	733	13,820	-	14,553
Εναπομείναντα στοιχεία Ενεργητικού	109	16,379	-	16,489
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	150,770	117,531	2,815	271,116
ΠΑΘΗΤΙΚΟ				
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	7,871	24,465	-	32,336
Υποχρεώσεις προς πελάτες	86,412	57,450	1,985	145,847
Εναπομείναντα στοιχεία Παθητικού	14	3,540	-	3,554
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	94,297	85,455	1,985	181,736
Συναλλαγματική θέση από στοιχεία κατάστασης οικονομικής θέσης	56,473	32,076	830	89,380
Συναλλαγματική θέση από στοιχεία εκτός κατάστασης οικονομικής θέσης	(41,974)	42,193	(219)	-
Συνολική συναλλαγματική θέση	14,499	74,269	611	89,380

Η ανάλυση ευαισθησίας του συναλλαγματικού κινδύνου σε σχέση με την παράλληλη μετατόπιση 1% των συναλλαγματικών ισοτιμιών, δεν δείχνει σημαντική επίδραση στην καθαρή θέση της Τράπεζας.

Συναλλαγματική θέση την 31.12.2017

(€' 000)

	USD	EURO	Λοιπά	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	269	8,110	25	8,404
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	12,894	35,093	2,452	50,439
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	133,149	4,522	-	137,671
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διαθέσιμο προς πώληση	-	3,602	-	3,602
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	21,719	-	21,719
Εναπομείναντα στοιχεία Ενεργητικού	498	15,563	-	16,061
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	146,810	88,609	2,477	237,896
ΠΑΘΗΤΙΚΟ				
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	4,194	10,000	-	14,194
Υποχρεώσεις προς πελάτες	81,717	46,866	2,009	130,592
Εναπομείναντα στοιχεία Παθητικού	34	2,961	-	2,995
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	85,945	59,827	2,009	147,781
Συναλλαγματική θέση από στοιχεία κατάστασης οικονομικής θέσης	60,865	28,782	468	90,115
Συναλλαγματική θέση από στοιχεία εκτός κατάστασης οικονομικής θέσης	(60,907)	60,962	(55)	-
Συνολική συναλλαγματική θέση	(42)	89,744	413	90,115

4.5 Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία

Οι ακόλουθες μέθοδοι και παραδοχές χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση των εύλογων αξιών των χρηματοοικονομικών μέσων της Τράπεζας στις 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017:

Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα & Απαιτήσεις κατά /υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα : Τα λογιστικά υπόλοιπα του ταμείου, των λογαριασμών με την Κεντρική Τράπεζα και των καταθέσεων από και προς πιστωτικά ιδρύματα προσεγγίζουν την εύλογη αξία τους.

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών: Σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., η εύλογη αξία των δανείων εκτιμάται χρησιμοποιώντας μοντέλα προεξόφλησης χρηματοροών. Τα προεξοφλητικά επιτόκια βασίζονται στα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς που προσφέρονται για δάνεια με παρόμοιους όρους σε δανειολήπτες με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου. Τα δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών της Τράπεζας φέρουν εξ'ολοκλήρου κυμαινόμενα επιτόκια που ανατιμολογούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Πολλά δε από αυτά φέρουν σημαντικό αναπόσβεστο υπόλοιπο υποαξίας. Συνεπώς η Τράπεζα δεν έχει σημαντική έκθεση σε διακυμάνσεις στην εύλογη αξία και η λογιστική αξία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

Υποχρεώσεις προς πελάτες: Η εύλογη αξία καταθέσεων άμεσης ζήτησης και χωρίς προσδιορισμένη ημερομηνία λήξης προσδιορίζεται ως το πληρωτέο ποσό κατά την ημερομηνία αναφοράς. Η εύλογη αξία προθεσμιακών καταθέσεων υπολογίζεται με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης ταμειακών ροών βάσει επιτοκίων αγοράς για τα αντίστοιχα προϊόντα και παρόμοιες ημερομηνίες λήξης. Τα λογιστικά υπόλοιπα προσεγγίζουν την εύλογη αξία τους διότι η ημερομηνία ανατιμολόγησης των επιτοκίων των προθεσμιακών καταθέσεων είναι σύντομη και αντικατοπτρίζει τα τρέχοντα επιτόκια που ισχύουν στην αγορά .

4.6 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία

Καθορισμός της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων

Η Τράπεζα, υπολογίζει την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων στηριζόμενη σε σχετικό πλαίσιο που κατατάσσει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία σε μια ιεραρχία τριών επιπέδων με βάση τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την αποτίμηση τους, όπως περιγράφεται κατωτέρω:

Επίπεδο 1: Μη αναπροσαρμοσμένες τιμές σε ενεργές αγορές για ταυτόσημα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις. Το επίπεδο 1 περιλαμβάνει ομόλογα, μετοχές και παράγωγα που διαπραγματεύονται σε ενεργή χρηματιστηριακή αγορά. Ενεργή αγορά είναι η αγορά στην οποία συναλλαγές για τις απαιτήσεις ή/και τις υποχρεώσεις πραγματοποιούνται με επαρκή συχνότητα και όγκο, παρέχοντας πληροφορίες αναφορικά με τις τιμές σε διαρκή βάση και χαρακτηρίζονται από περιορισμένο εύρος απόκλισης μεταξύ των τιμών ζήτησης και προσφοράς.

Επίπεδο 2: Παρατηρήσιμα δεδομένα για το αποτιμώμενο στοιχείο ενεργητικού και παθητικού πέραν των τιμών του επιπέδου 1, όπως τιμές διαπραγμάτευσης για παρόμοια προϊόντα, τιμές διαπραγμάτευσης σε μη ενεργές αγορές ή λοιπά στοιχεία που είτε είναι παρατηρήσιμα ή μπορούν να υποστηριχθούν από παρατηρήσιμα στοιχεία (για παράδειγμα τιμές που προκύπτουν από παρατηρήσιμα δεδομένα), ουσιαστικά σχεδόν για τη συνολική διάρκεια των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων. Το επίπεδο 2 περιλαμβάνει ομόλογα με τιμές σε μη ενεργές αγορές, ομόλογα χωρίς τιμή από κάποια αγορά και συγκεκριμένα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα, η αξία των οποίων προσδιορίζεται με μοντέλα αποτίμησης, προεξόφληση ταμειακών ροών και παρόμοιες τεχνικές, με χρήση δεδομένων που είναι παρατηρήσιμα στην αγορά ή που μπορούν να εξαχθούν ή να υποστηριχθούν από παρατηρήσιμα δεδομένα. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται ομόλογα, κρατικά και εταιρικά, με τιμές από μη ενεργή αγορά και εξωχρηματιστηριακά παράγωγα προϊόντα.

Επίπεδο 3: Στοιχεία για το αποτιμώμενο στοιχείο ενεργητικού και παθητικού που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα αγοράς (μη παρατηρήσιμα δεδομένα). Αν για τον υπολογισμό εύλογης αξίας χρησιμοποιούνται παρατηρήσιμα δεδομένα τα οποία απαιτούν σημαντικές προσαρμογές οι οποίες βασίζονται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα, τότε ο υπολογισμός ανήκει στο επίπεδο 3. Το επίπεδο 3 περιλαμβάνει χρηματοοικονομικά μέσα, η αξία των οποίων προσδιορίζεται με μοντέλα αποτίμησης, προεξόφληση ταμειακών ροών και παρόμοιες τεχνικές, καθώς και προϊόντα για τα οποία ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας απαιτεί σημαντική κρίση ή εκτίμηση από την Διοίκηση.

Το επίπεδο στην ιεραρχία εύλογης αξίας στο οποίο κατατάσσεται ένας υπολογισμός εύλογης αξίας, προσδιορίζεται με βάση το χαμηλότερο επίπεδο δεδομένων που είναι σημαντικά για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας στο σύνολό της. Για τον παραπάνω λόγο, η σημαντικότητα ενός δεδομένου καθορίζεται σε σχέση με τον υπολογισμό της συνολικής εύλογης αξίας.

31 Δεκεμβρίου 2018

(€'000)	Επίπεδο-1	Επίπεδο-2	Επίπεδο-3	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – μέσω λοιπού συνολικού εισοδήματος	13,667	-	-	13,667
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	14,553	-	-	14,553
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	90	134	-	224
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	28,310	134	-	28,444
ΠΑΘΗΤΙΚΟ				
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	111	9	-	120
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	111	9	-	120

31 Δεκεμβρίου 2017

(€'000)	Επίπεδο-1	Επίπεδο-2	Επίπεδο-3	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διαθέσιμο προς πώληση	3,602	-	-	3,602
Χρηματοοικονομικά μέσα – εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	21,719	-	-	21,719
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	614	275	-	889
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	25,935	275	-	26,210
ΠΑΘΗΤΙΚΟ				
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	38	-	38
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	-	38	-	38

4.7 Κεφαλαιακή επάρκεια

Η Τράπεζα, ακολουθεί το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο "CRD IV" (εφαρμογή της Βασιλείας III από την Ε.Ε.), όπως αυτή αποτυπώθηκε στην οδηγία 2013/36/ΕΕ (CRD) και στον Κανονισμό 575/2013 (CRR).

Το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο, απαιτεί από κάθε Πιστωτικό Ίδρυμα να διαθέτει ένα ελάχιστο επίπεδο εποπτικών ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με το ύψος των αναλαμβανόμενων κινδύνων. Οι ελάχιστοι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, βάσει του άρθρου 92 του CRR στην πλήρη εφαρμογή, διαμορφώνονται ως εξής:

- Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET1 ratio): 4.5%
- Δείκτης Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 (Tier 1 ratio): 6%
- Συνολικός Δείκτης κεφαλαίου (CAD ratio): 8%

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1024/2013 του Συμβουλίου, η Κεντρική Τράπεζα διενεργεί σε ετήσια βάση την Διαδικασία Εποπτικής Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process - SREP), ώστε να καθορίσει τις εποπτικές απαιτήσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων που βρίσκονται υπό την εποπτεία της καθορίζοντας τις ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις «SREP». Με την ολοκλήρωση της SREP για το 2016, η Κεντρική Τράπεζα γνωστοποίησε στην ABBank τη συνολική κεφαλαιακή της απαίτηση, η οποία ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2017. Σύμφωνα με τη σχετική απόφαση η Τράπεζα οφείλει να διατηρεί από την 1η Ιανουαρίου 2017 δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1 ratio) τουλάχιστον 8% και Συνολικό δείκτη κεφαλαίου (CAD ratio) τουλάχιστον 11,19%.

Η Τράπεζα διαχειρίζεται ενεργά την κεφαλαιακή της βάση αξιοποιώντας τις σύγχρονες μεθόδους άντλησης κεφαλαίων, με στόχο τόσο τη διατήρηση επιπέδων κεφαλαιακής επάρκειας σημαντικά υψηλότερων των ελαχίστων εποπτικών όσο και την μείωση του μεσοσταθμικού κόστους κεφαλαίων προς όφελος των μετόχων της. Σε αυτό το πλαίσιο, τόσο ο υπολογισμός των κεφαλαιακών απαιτήσεων όσο και η δυναμική διαχείριση της κεφαλαιακής βάσης είναι ενσωματωμένα στην διαδικασία επιχειρηματικού προγραμματισμού και προϋπολογισμού. Το σταθμισμένο ενεργητικό προκύπτει από τον πιστωτικό κίνδυνο του επενδυτικού χαρτοφυλακίου, τον κίνδυνο αγοράς του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, καθώς και τον λειτουργικό κίνδυνο.

Οι δείκτες κεφαλαίων της Τράπεζας (Δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων <Tier I ratio> και δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας) είναι πολύ υψηλότεροι από τα κανονιστικά όρια που καθορίζονται από τις κανονιστικές οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος και η κεφαλαιακή βάση της Τράπεζας είναι σε θέση να στηρίξει την επιχειρηματική ανάπτυξή της σε όλους τους τομείς για τα επόμενα χρόνια.

Για να υπολογιστούν τα εποπτικά κεφάλαια, τα ίδια κεφάλαια υπόκεινται σε εποπτικές προσαρμογές, όπως η αφαίρεση των άυλων πάγιων στοιχείων. Τα εποπτικά κεφάλαια της Τράπεζας, όπως ορίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος διακρίνονται σε Βασικά (Tier I) και συμπληρωματικά κεφάλαια (Tier II). Η ABBank διαθέτει μόνο Βασικά ίδια κεφάλαια.

Ακολουθούν οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, για το τέλος έτους 2018 και 2017 σύμφωνα με τους κανόνες του ρυθμιστικού πλαισίου CRD IV.

	2018 €' 000	2017 €' 000
Βασικά ίδια κεφάλαια (Tier I)		
Μετοχικό κεφάλαιο	37,980	37,980
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	50,207	50,207
Αποτελέσματα εις νέον	852	1,599
Τακτικό αποθεματικό	623	623
Αποθεματικό επαναπροσδιορισμού των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών	(270)	(252)
Αποθεματικό αναπροσαρμογής τίτλων χαρτ/κίου διαθεσίμων προς πώληση	-	(42)
Αποθεματικό αναπροσαρμογής τίτλων χαρτ/κίου μέσω λοιπού συνολικού εισοδήματος	(13)	-
	89,380	90,115
Εποπτικές προσαρμογές των Βασικών ιδίων κεφαλαίων		
Μείον: Άυλα πάγια στοιχεία	(1,117)	(915)
Μείον: Λοιπές προσαρμογές	(1,415)	(1,087)
Σύνολο εποπτικών προσαρμογών των Βασικών ιδίων κεφαλαίων	(2,532)	(2,002)
Συνολικά Βασικά ίδια κεφάλαια (Tier I)	86,848	88,113
Σταθμισμένο ενεργητικό		
Σταθμισμένο ενεργητικό (πιστωτικός κίνδυνος)	200,382	182,135
Σταθμισμένο ενεργητικό (κίνδυνος αγοράς)	9,877	11,178
Σταθμισμένο ενεργητικό (λειτουργικός κίνδυνος)	17,318	18,407
Συνολικό σταθμισμένο ενεργητικό	227,577	211,720
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET1 ratio)	38.16%	41.62%
Δείκτης Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 (Tier 1 ratio)	38.16%	41.62%
Συνολικός Δείκτης κεφαλαίου (CAD ratio)	38.16%	41.62%

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι αναλυτικές δημοσιοποιήσεις όσον αφορά την κεφαλαιακή επάρκεια και τις πληροφορίες σχετικά με την διαχείριση του ρίσκου, όπως απαιτείται σύμφωνα με την ΠΔΤΕ.2655/16.3.2012, θα βρίσκονται διαθέσιμες στο διαδίκτυο και στην διεύθυνση www.aegeanbalticbank.com με την ολοκλήρωσή τους.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: Καθαρά έσοδα από τόκους

	2018 €' 000	2017 €' 000
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		
Από χαρτοφυλάκιο επενδύσεων μέσω λοιπού συνολικού εισοδήματος και μετοχών διακρατούμενες για εμπορία	258	79
Από απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	773	84
Από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	10,156	9,373
Λοιπά	31	85
Σύνολο τόκων και εξομοιούμενων εσόδων	11,218	9,621
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		
Από υποχρεώσεις προς πελάτες	(1,612)	(1,189)
Από υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	(347)	(222)
Σύνολο τόκων και εξομοιούμενων εξόδων	(1,959)	(1,411)
Καθαρά έσοδα από τόκους	9,259	8,211

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες

Ο παρακάτω πίνακας περιλαμβάνει τα καθαρά έσοδα από προμήθειες από συμβάσεις με πελάτες στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 15 κατανεμημένα κατά κύριο επιχειρηματικό τομέα

	2018 €' 000		
	Ναυτιλιακός τομέας	Λοιπά	Σύνολο
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες			
Αμοιβές και προμήθειες από δάνεια	1,090	52	1,142
Προμήθειες μεταφοράς κεφαλαίων	998	25	1,023
Λοιπά	69	16	85
Σύνολο εσόδων από αμοιβές και προμήθειες	2,157	93	2,250
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες			
Πιστωτικά Ιδρύματα	-	(164)	(164)
Λοιπά	11	(127)	(116)
Σύνολο εξόδων από αμοιβές και προμήθειες	11	(292)	(280)
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	2,168	(198)	1,970

	2017 €' 000		
	Ναυτιλιακός τομέας	Λοιπά	Σύνολο
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες			
Αμοιβές και προμήθειες από δάνεια	1,220	4	1,224
Προμήθειες μεταφοράς κεφαλαίων	937	16	953
Λοιπά	-	62	62
Σύνολο εσόδων από αμοιβές και προμήθειες	2,157	82	2,238
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες			
Πιστωτικά Ιδρύματα	-	(121)	(121)
Λοιπά	-	(74)	(74)
Σύνολο εξόδων από αμοιβές και προμήθειες	-	(195)	(195)
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	2,157	(113)	2,043

Η κύρια δραστηριότητα της Τράπεζας είναι η σύναψη και διαχείριση κοινοπρακτικών δανείων προς ναυτιλιακές επιχειρήσεις στα οποία συμμετέχει κατά ένα ποσοστό και η ίδια. Συνέπεια της κύριας δραστηριότητάς της είναι η είσπραξη προμηθειών και για τη σύναψη των κοινοπρακτικών δανείων ως διοργανώτρια, ως διαχειρίστρια, αλλά και ως συμμετέχουσα.

Οι προμήθειες που εισπράττει η Τράπεζα ως συμμετέχουσα στα κοινοπρακτικά δάνεια κεφαλαιοποιούνται, αποσβένονται κατά τη διάρκεια ζωής του δανείου με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και συμπεριλαμβάνονται στους τόκους- έσοδα από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών.

Οι προμήθειες που ελήφθησαν από την Τράπεζα και αποσβένονται κατά τη διάρκεια ζωής του δανείου με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου είναι για το έτος 2018 € 739 χιλιάδες (€ 246 χιλιάδες για το 2017).

Οι προμήθειες που εισπράττει η Τράπεζα ως διαχειρίστρια και ως διοργανώτρια αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά τον χρόνο είσπραξής τους.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: Αποτελέσματα από παράγωγα και τίτλους επενδυτικού χαρτοφυλακίου

	2018	2017
	€' 000	€' 000
Αποτελέσματα πράξεων σε συνάλλαγμα και παραγώγων	(1,534)	(1,416)
Αποτελέσματα από πώληση χρεογράφων διαθεσίμων προς πώληση	-	79
Αποτελέσματα από πώληση χρεογράφων μέσω λουπού συνολικού εισοδήματος	27	-
Αποτελέσματα από πώληση Χρημ/κών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	37	-
Αποτελέσματα Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	(71)	(38)
Αποτελέσματα από παράγωγα και τίτλους επενδυτικού χαρτοφυλακίου	(1,541)	(1,375)

Στα αποτελέσματα πράξεων σε συνάλλαγμα και παραγώγων συμπεριλαμβάνονται τα κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (FX swap) που πραγματοποιούνται για σκοπούς οικονομικής αντιστάθμισης.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

	2018 €' 000	2017 €' 000
Αποδοχές προσωπικού	(4,411)	(4,525)
Εργοδοτικές εισφορές σε οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης	(880)	(839)
Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών	(137)	(124)
Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών (βλέπε σημείωση 29)	(115)	(105)
Λοιπά	(360)	(352)
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(5,903)	(5,945)

Ο αριθμός του προσωπικού της Τράπεζας στις 31 Δεκεμβρίου 2018 ήταν 82 (81 στις 31 Δεκεμβρίου 2017). Ο μέσος αριθμός του προσωπικού για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου 2018 έως 31 Δεκεμβρίου 2018 ήταν 81 (78 για το έτος 2017).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: Γενικά διοικητικά έξοδα

	2018 €' 000	2017 €' 000
Ενοίκια κτιρίων	(92)	(86)
Μισθώματα αυτοκινήτων	(90)	(72)
Αμοιβές τρίτων	(984)	(842)
Δαπάνες μηχανογραφήσεως	(556)	(459)
Τηλεφωνικά – ταχυδρομικά	(125)	(112)
Έξοδα προβολής και διαφημίσεως	(86)	(21)
Υλικά γραφείου	(28)	(43)
Δαπάνες ηλεκτρικής ενέργειας	(93)	(103)
Φόροι (ΦΠΑ, κ.λπ.)	(385)	(312)
Συντηρήσεις ακινήτων και εξοπλισμού	(89)	(72)
Συνδρομές	(37)	(42)
Εισφορές	(174)	(164)
Ασφάλιστρα	(97)	(106)
Λοιπά διοικητικά έξοδα	(289)	(221)
Γενικά διοικητικά έξοδα	(3,125)	(2,655)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: Αποσβέσεις

	2018 €' 000	2017 €' 000
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων στοιχείων	(372)	(362)
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	(297)	(217)
Αποσβέσεις	(669)	(579)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: Πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
Κίνηση Προβλέψεων απομείωσης:

	2018 €' 000	2017 €' 000
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου	(8,232)	(7,409)
Αναταξινόμηση λόγω πρώτης εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9	(1,600)	-
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου μετά την αναταξινόμηση	(9,832)	(7,409)
Πρόβλεψη απομείωσης για τη χρήση	(2,003)	(1,776)
Ανακτήσεις	2,894	215
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών	(294)	505
Πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	597	(1,056)
Διαγραφές Δανείων	1,466	233
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου	(7,769)	(8,232)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Φόρος εισοδήματος

	2018 €' 000	2017 €' 000
Φόρος εισοδήματος της τρέχουσας χρήσης	-	-
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	(197)	384
Φόρος εισοδήματος	(197)	384
Ο υπολογισμός του φόρου εισοδήματος προκύπτει ως εξής:		
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων	(587)	(1,342)
Υπολογισμοί φόρου με φορολογικό συντελεστή 29%	(170)	389
Δαπάνες μη εκπιπτόμενες φορολογικά	(9)	(15)
Επιπτώσεις της αλλαγής του φορολογικού συντελεστή	-	-
Λοιπά	(18)	10
Φόρος εισοδήματος	(197)	384

Ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων είναι 29% για το έτος 2018 και 2017.

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τον φόρο εισοδήματος περιλαμβάνονται στη Σημείωση 32.

Σύμφωνα με τον ελληνικό φορολογικό νόμο οι ζημιές που προκύπτουν σε ένα οικονομικό έτος μπορούν να συμψηφισθούν με κέρδη μέσα στα επόμενα (5) οικονομικά έτη. Οι φορολογικές ζημιές μεταφερόμενες προς συμψηφισμό για τα επόμενα έτη την 31.12.2018 είναι € 370 χιλιάδες (€ 1,364 χιλιάδες στις 31.12.2017).

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος περιλαμβάνονται στη Σημείωση 22.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: Ταμείο και διαθέσιμα στη Κεντρική Τράπεζα

	2018 €' 000	2017 €' 000
Ταμείο	615	743
Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	7,850	7,661
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	8,465	8,404

Η Τράπεζα είναι υποχρεωμένη να διατηρεί τρεχούμενο λογαριασμό στην Κεντρική Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), με σκοπό τη διευκόλυνση των ενδοτραπεζικών συναλλαγών με τη Κεντρική Τράπεζα, τις τράπεζες μέλη της, και τα άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα μέσω του συστήματος TARGET (Trans-European Automated Real-Time Gross Settlement Express Transfer system).

Η ΤτΕ απαιτεί από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα να διατηρούν καταθέσεις στη ΤτΕ που αντιστοιχούν στο 1% των συνολικών καταθέσεων των πελατών τους, όπως προβλέπεται και από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Από την 1η Ιανουαρίου του 2001 οι καταθέσεις αυτές τοκίζονται με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ (0,00% την 31.12.2018). Είναι στην ευχέρεια της Τράπεζας να εκταμιεύσει το συνολικό ποσό των καταθέσεων στην Κεντρική Τράπεζα με την προϋπόθεση ότι ο μέσος όρος του υπολοίπου κατά την διάρκεια της περιόδου (μήνας) δεν θα είναι μικρότερος των ελάχιστων απαιτούμενων αποθεματικών. Την 31.12.2018 το ελάχιστο απαιτούμενο ποσό της Τράπεζας ανέρχεται σε €1,373 χιλιάδες (31.12.2017: € 1,170 χιλιάδες).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

Για σκοπούς σύνταξης της κατάστασης Ταμειακών Ροών, ως ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα νοούνται τα ακόλουθα υπόλοιπα την 31.12.2018 και 31.12.2017:

	2018 €' 000	2017 €' 000
Ταμείο	615	743
Μη δεσμευμένες καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα	7,850	7,661
Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από πιστωτικά ιδρύματα	61,654	50,439
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	70,119	58,843

Όλες οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από πιστωτικά ιδρύματα ταξινομούνται στο στάδιο 1. Η αναμενόμενη πιστωτική ζημία (ECL) είναι κάτω από €1 χιλ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

	2018 €' 000	2017 €' 000
Καταθέσεις όψεως	11,633	13,432
Καταθέσεις προθεσμίας σε πιστωτικά ιδρύματα	50,020	37,007
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	61,653	50,439

Στο λογαριασμό Καταθέσεις όψεως περιλαμβάνονται δεσμευμένες τοποθετήσεις ύψους €5,683 χιλιάδες (31.12.2017: €6,227 χιλιάδες) σε Πιστωτικά Ιδρύματα που έχουν δοθεί για εγγύηση swaps.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

	2018 €' 000	2017 €' 000
Χορηγήσεις σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις στο αποσβεσμένο κόστος	149,418	136,215
Χορηγήσεις στον επιχειρηματικό τομέα	4,995	-
Λοιπές Χορηγήσεις και χορηγήσεις προσωπικού	1,877	1,456
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	156,290	137,671

Δεν υπάρχουν δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που έχουν δοθεί ως εγγύηση.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών αναλύονται:

	2018 €'000		
	Μεικτό ποσό	Αναμενόμενη Πιστωτική Ζημία	Καθαρό ποσό
Χορηγήσεις σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις στο αποσβεσμένο κόστος	157,169	(7,750)	149,418
Χορηγήσεις στον επιχειρηματικό τομέα	5,010	(15)	4,995
Λοιπές Χορηγήσεις και χορηγήσεις προσωπικού	1,881	(4)	1,877
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	164,059	(7,769)	156,290

	2017 €'000		
	Μεικτό ποσό	Πρόβλεψη απομείωσης	Καθαρό ποσό
Χορηγήσεις σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις στο αποσβεσμένο κόστος	144,447	(8,232)	136,215
Λοιπές Χορηγήσεις και χορηγήσεις προσωπικού	1,456	-	1,456
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	145,903	(8,232)	137,671

Κατά το 2018, η Τράπεζα προέβη σε αναδιάρθρωση του χρέους του δανείου της Danaos Shipping Company. Η αναδιάρθρωση του δανείου περιλάμβανε συναλλαγή χρέους προς ίδια κεφάλαια. Κατά τη διάρκεια της μείωσης του δανείου υπήρξε παράλληλη έκδοση του μετοχικού κεφαλαίου του δανειστή προς την Τράπεζα. Η συναλλαγή είχε ως αποτέλεσμα τη μειοψηφική συμμετοχή της Τράπεζας στον δανειολήπτη.

Ο παρακάτω πίνακας αντιπροσωπεύει τη συναλλαγή χρέους προς μετοχές μεταξύ της AB-Bank και της ναυτιλιακής εταιρείας Danaos κατά την ημερομηνία συμφωνίας:

Επωνυμία εταιρίας	2018 €'000		
	% Συμμετοχής	Ημερομηνία συναλλαγής	Κόστος συναλλαγής
Danaos Corporation	1%	10/8/2018	736

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – μέσω λοιπού συνολικού εισοδήματος
Ανάλυση ανά εκδότη

Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων μέσω λοιπού συνολικού εισοδήματος	2018 €'000			
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
Ομόλογα εγχώριων εταιρικών οντοτήτων	3,325	42	-	3,367
Ξένα κρατικά ομόλογα	10,300	-	-	10,300
Σύνολο χαρτοφυλακίου επενδύσεων μέσω λοιπού συνολικού εισοδήματος	13,625	42	-	13,667

Κίνηση χαρτοφυλακίου επενδύσεων

Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων μέσω λοιπού συνολικού εισοδήματος	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
Υπόλοιπο 31.12.2017	-	-	-	-
Αναξινόμηση από διαθέσιμα προς πώληση σε αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	3,560	42	-	3,602
Υπόλοιπο 01.01.2018	3,560	42	-	3,602
Αγορές	17,726	-	-	17,725
Πωλήσεις και λήξεις	(7,689)	-	-	(7,689)
Κέρδος / (Ζημία) από μεταβολές στην εύλογη αξία	41	-	-	41
Αναμενόμενη πιστωτική ζημία ECL για το έτος	(13)	-	-	(13)
Υπόλοιπο την 31.12.2018	13,624	42	-	13,667

Κίνηση Αναμενόμενου πιστωτικού κινδύνου (ECL)	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
ECL χαρτοφυλακίου επενδύσεων μέσω λοιπού συνολικού εισοδήματος				
Υπόλοιπο 31.12.2017	-	-	-	-
Επίπτωση της πρώτης εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9	-	-	-	-
Υπόλοιπο 01.01.2018	-	-	-	-
Ομόλογα εγχώριων εταιρικών οντοτήτων	13	-	-	-
Ξένα κρατικά ομόλογα	-	-	-	-
ECL απομείωση για το έτος	13	-	-	13
ECL 31.12.2018	13	-	-	13

Ανάλυση ανά εκδότη για τη χρήση που έληξε 31.12.2017	2017
	€' 000
Τράπεζες – Χρηματοοικονομικά ιδρύματα	454
Εταιρικά	3,148
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διαθέσιμο προς πώληση	3,602

Κινήσεις του έτους:	
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	358
Αγορές	8,289
Πωλήσεις και λήξεις	(5,200)
Κέρδος / (Ζημία) από μεταβολές στην εύλογη αξία	155
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	3,602

Όλα τα χρεόγραφα του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου είναι διαπραγματεύσιμα σε οργανωμένες αγορές.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Ανάλυση ανά εκδότη	2018	2017
	€' 000	€' 000
Κρατικά-Ευρωπαϊκών Χωρών	14,254	21,719
Μετοχές	299	-
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	14,553	21,719

Κίνηση υπολοίπου μέσα στη χρήση:		
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	21,719	-
Αγορές	1,769	21,757
Πωλήσεις και λήξεις	(8,876)	-
Κέρδος / (Ζημία) από μεταβολές στην εύλογη αξία	(71)	(38)
Συναλλαγματικές διαφορές	12	-
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	14,553	21,719

Τα ομόλογα της ΕΚΤ που περιλαμβάνονται στα χαρτοφυλάκια των τραπεζών (επιμετρούμενα στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων και στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων) ανήλθαν σε €24 εκατ. έναντι €22 εκατ. στο τέλος του προηγούμενου έτους. Μέσω των προαναφερόμενων ομολόγων της ΕΚΤ, στις 31.12.2018 η Τράπεζα συμμετείχε σε μεσοπρόθεσμες πράξεις αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ με €5 εκατ. (€10 εκατ. στις 31.12.2017). Επιπλέον, μέρος των ανωτέρω ομολόγων που χρησιμοποιήθηκαν ως εξασφάλιση για συναλλαγές γερο με άλλες τράπεζες, ανερχόταν στις 31.12.2018 σε € 4,9 εκατ. Και τα δύο ποσά περιλαμβάνονται στο υπόλοιπο υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

	31.12.2018 (€' 000)			31.12.2017 (€' 000)		
	Ονομαστική αξία	Εύλογη αξία	Υποχρεώσεις	Ονομαστική αξία	Εύλογη αξία	Υποχρεώσεις
Προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος	41,931	126	9	17,048	261	38
Warrant βασισμένο στο Ελληνικό ΑΕΠ	2,835	8	-	2,835	14	-
ΣΜΕ επί συναλλάγματος	14,000	90	-	27,250	401	-
ΣΜΕ επί κρατικών ομολόγων	13,626	-	111	21,761	213	-
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	72,392	224	120	68,894	889	38

Η Τράπεζα δεν χρησιμοποιεί τη λογιστική αντιστάθμιση παρότι οι παραπάνω πράξεις γίνονται για σκοπούς οικονομικής αντιστάθμισης. Τα κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα από παράγωγα και τίτλους επενδυτικού χαρτοφυλακίου. Οι προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος που αναφέρονται ανωτέρω αποτελούν συναλλαγές με σκοπό την οικονομική αντιστάθμιση.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: Άυλα πάγια στοιχεία

	2018	2017
	€' 000	€' 000
Αξία κτήσης:		
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	3,022	2,765
Προσθήκες	499	257
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	3,521	3,022
Συσσωρευμένες αποσβέσεις:		
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	2,108	1,891
Αποσβέσεις χρήσης	297	217
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	2,405	2,108
Αναπόσβεστη αξία:		
Αναπόσβεστη αξία 1 Ιανουαρίου	915	875
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου	1,117	915

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν μόνο λογισμικά προγράμματα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: Ενσώματα πάγια στοιχεία
Ενσώματα πάγια στοιχεία την 31.12.2018

	Οικόπεδα	Κτίρια	Εγκαταστάσεις - Βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Εξοπλισμός μηχανογράφησης	Σύνολο
Αξία κτήσης:							
Υπόλοιπο την 1.1.2018	1,051	4,853	341	15	934	1,140	8,334
Προσθήκες	-	57	-	-	20	80	157
Πωλήσεις-καταστροφές	-	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο την 31.12.2018	1,051	4,910	341	15	954	1,220	8,491
Συσσωρευμένες αποσβέσεις:							
Υπόλοιπο την 1.1.2018	-	654	113	15	613	946	2,341
Αποσβέσεις χρήσης	-	213	27	-	46	84	370
Πωλήσεις - καταστροφές	-	-	-	-	-	1	1
Υπόλοιπο την 31.12.2018	-	867	140	15	659	1,031	2,712
Αναπόσβεστη αξία:							
Αναπόσβεστη αξία την 31.12.2018	1,051	4,043	201	-	295	189	5,779

Ενσώματα πάγια στοιχεία την 31.12.2017

	Οικόπεδα	Κτίρια	Εγκαταστάσεις - Βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Εξοπλισμός μηχανογράφησης	Σύνολο
Αξία κτήσης:							
Υπόλοιπο την 1.1.2017	1,051	4,853	341	15	877	1,115	8,252
Προσθήκες	-	-	-	-	57	25	82
Πωλήσεις-καταστροφές	-	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο την 31.12.2017	1,051	4,853	341	15	934	1,140	8,334
Συσσωρευμένες αποσβέσεις:							
Υπόλοιπο την 1.1.2017	-	440	86	15	567	870	1,978
Αποσβέσεις χρήσης	-	214	27	-	46	76	363
Πωλήσεις - καταστροφές	-	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο την 31.12.2017	-	654	113	15	613	946	2,341
Αναπόσβεστη αξία:							
Αναπόσβεστη αξία την 31.12.2017	1,051	4,199	228	-	321	194	5,993

Δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη επί των παγίων περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: Απαιτήσεις / Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους

	2018 €' 000	2017 €' 000
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	239	117
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	442	403
Παράγωγα και χρηματοοικονομικά μέσα	11	(100)
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου (PSI)	1,485	1,549
Λοιπές προσωρινές διαφορές	350	587
Σύνολο απαιτήσεων από αναβαλλόμενους φόρους	2,527	2,556
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	2,498	2,788
Σύνολο υποχρεώσεων από αναβαλλόμενους φόρους	2,498	2,788
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική (Υποχρέωση)	29	(233)

Η κίνηση των προσωρινών διαφορών αναλύεται ως εξής:

Κίνηση χρήσης 2018 (€'000)	Αναβαλλόμενος Φόρος στην Κατάσταση		Αναβαλλόμενος Φόρος μέσω της Καθαρής Θέσης 2018	
	Υπόλοιπο 1.1.2018	Αποτελεσμάτων 2018	Υπόλοιπο 31.12.2018	Υπόλοιπο 31.12.2018
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	(2,671)	413	-	(2,258)
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	403	33	7	443
Παράγωγα και χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	(100)	135	(12)	23
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου (PSI)	1,549	(65)	-	1,484
Λοιπές προσωρινές διαφορές	586	(714)	464	336
Σύνολο	(233)	(197)	459	29

Κίνηση χρήσης 2017 (€'000)	Αναβαλλόμενος Φόρος στην Κατάσταση		Αναβαλλόμενος Φόρος μέσω της Καθαρής Θέσης 2017	
	Υπόλοιπο 1.1.2017	Αποτελεσμάτων 2017	Υπόλοιπο 31.12.2017	Υπόλοιπο 31.12.2017
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	(2,920)	249	-	(2,671)
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	434	(35)	4	403
Παράγωγα και Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	85	(140)	(45)	(100)
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου (PSI)	1,613	(65)	-	1,549
Λοιπές προσωρινές διαφορές	213	374	-	586
Σύνολο	(575)	384	(41)	(233)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

	2018 €' 000	2017 €' 000
Δεδουλευμένα έσοδα	1	1
Προπληρωμένα έξοδα	227	230
Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων	6,781	6,757
Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις από φόρους	111	532
Λοιπές απαιτήσεις	708	744
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	7,828	8,264

Τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν το κονδύλι «Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων» που αφορά στη συμμετοχή της Τραπέζης στο ενεργητικό του Σκέλους Κάλυψης Καταθέσεων και του Σκέλους Κάλυψης Επενδύσεων.

Το εν λόγω κονδύλι διαμορφώνεται από:

- 1) το ποσό της εισφοράς στο Σκέλος Κάλυψης Επενδύσεων και
- 2) το ποσό της διαφοράς της ετήσιας τακτικής εισφοράς των Πιστωτικών Ιδρυμάτων, που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 6 του Ν.3714/2008 «Προστασία δανειοληπτών και άλλες διατάξεις» που αύξησε το ποσό των καταθέσεων που καλύπτονται από το σύστημα εγγυήσεως καταθέσεων από € 20 χιλ. σε € 100 χιλ., ανά καταθέτη.

Η εν λόγω διαφορά περιλαμβάνεται σύμφωνα με το Ν.4370/7.3.2016 με θέμα «Συστήματα Εγγυήσεων καταθέσεων (ενσωμάτωση Οδηγίας 2014/49/ΕΕ), Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» σε ειδική ομάδα περιουσίας, της οποίας τα επιμέρους στοιχεία ανήκουν εξ αδιαίρετου, κατά το ποσοστό συμμετοχής εκάστου, στα συμμετέχοντα Πιστωτικά Ιδρύματα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία διακρατούμενα προς πώληση

Στις 29 Αυγούστου 2018, η Τράπεζα αγόρασε το πλοίο ΑΛΚΥΟΝΗ μέσω δημόσιου πλειστηριασμού, ένα φορτηγό-επιβατηγό πλοίο καταμαράν του 1994, με κόστος κτήσης περίπου €1,5 εκ. (συμπεριλαμβανομένων των κεφαλαιοποιημένων εξόδων ύψους €12 χιλιάδων). Το πλοίο βρίσκεται σε διαδικασία πώλησης που αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός ενός έτους.

Κατά την ταξινόμηση ως "Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία διακρατούμενα προς πώληση", σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 5 η αξία του επιμετρήθηκε στην χαμηλότερη μεταξύ της λογιστικής αξίας και της εύλογης αξίας μείον το κόστος πώλησης.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα

	2018 €' 000	2017 €' 000
Υποχρεώσεις προς την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα	5,000	10,000
Υποχρεώσεις προς λοιπά πιστωτικά ιδρύματα	27,336	4,194
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	32,336	14,194

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: Υποχρεώσεις προς πελάτες

	2018 €' 000	2017 €' 000
Καταθέσεις όψεως	56,965	63,561
Καταθέσεις προθεσμίας	87,272	66,747
Λοιπά	1,610	284
Υποχρεώσεις προς πελάτες	145,847	130,592

Από τις παραπάνω καταθέσεις δεσμευμένες είναι οι εξής:

	2018 €' 000	2017 €' 000
Δεσμευμένες καταθέσεις για έκδοση εγγυητικών επιστολών	1,342	866
Δεσμευμένες καταθέσεις για χορήγηση δανείων	31,480	19,990
Σύνολο	32,822	20,856

Η μόνη σημαντική συγκέντρωση αφορά τις καταθέσεις πέντε (5) πελατών που αντιπροσωπεύουν 30% περίπου των υποχρεώσεων προς πελάτες (€44 εκ. από € 146 εκ.). Το 2017 οι καταθέσεις πέντε (5) πελατών αντιπροσώπευαν το 37% περίπου των υποχρεώσεων προς πελάτες (€ 48 εκ. από € 130 εκ.).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: Λοιπά στοιχεία παθητικού

	2018 €' 000	2017 €' 000
Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη (εκτός φόρου εισοδήματος)	305	294
Υποχρεώσεις προς ταμεία κύριας ασφάλισης	213	205
Έξοδα πληρωτέα και έσοδα επομένων χρήσεων	515	404
Προμηθευτές	504	261
Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων	79	53
Λοιπές υποχρεώσεις	291	121
Λοιπά στοιχεία παθητικού	1,907	1,338

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό
Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Σύμφωνα με το Ελληνικό εργατικό δίκαιο, οι υπάλληλοι δικαιούνται πληρωμή ενός εφάπαξ ποσού κατά τη συνταξιοδότησή τους.

Το ποσό ποικίλει ανάλογα με το μισθό των υπαλλήλων και τα έτη προϋπηρεσίας τους κατά την ημερομηνία συνταξιοδότησής τους. Σε περίπτωση που ένας υπάλληλος αποχωρεί οικειοθελώς δεν υπάρχει παρόμοια υποχρέωση. Η πληρωμή του εφάπαξ ποσού πληρεί το κριτήριο του ορισμού ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών, που δεν χρηματοδοτείται, και κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 η παρούσα αξία της υποχρέωσης ανερχόταν σε χιλ. € 1,526 (€1,386 χιλ. το 2017).

Η πρόβλεψη για την εφάπαξ αποζημίωση προσωπικού κατά την συνταξιοδότηση υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2112/20. Με το Ν. 4093/2012 μειώθηκε το ύψος της ελάχιστης εφάπαξ αποζημίωσης κατά την συνταξιοδότηση. Η Τράπεζα έχει αποφασίσει να διατηρήσει το ύψος εφάπαξ αποζημίωσης κατά την συνταξιοδότηση στα επίπεδα που ίσχυαν πριν τον Ν.4093/2012.

Η πρόβλεψη η οποία πραγματοποιείται, βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη από ανεξάρτητο αναλογιστή με βάση τη μέθοδο “προβλεπόμενη πιστωτική μονάδα υποχρέωσης”, σύμφωνα με την οποία το κόστος για αποζημιώσεις λόγω συνταξιοδότησης προσωπικού επιβαρύνει την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Η αντίστοιχη υποχρέωση υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των ταμειακών ροών με βάση το επιτόκιο των εταιρικών ομολόγων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης που έχουν ληκτότητα ανάλογη με αυτή της υποχρέωσης.

	2018 €' 000	2017 €' 000
Ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης (ΚΟΘ)		
Παρούσα αξία των υποχρεώσεων	1,526	1,386
Καθαρές Υποχρεώσεις στην ΚΟΘ	1,526	1,386
Ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων		
Κόστος υπηρεσίας	96	84
Καθαρά έσοδα από τόκους επί της υποχρέωσης των καθορισμένων παροχών	19	21
Τακτικά Κέρδη και Ζημιές	115	105
Διακανονισμός/Περικοπή/Τερματισμός (κέρδος)/ζημία	-	377
Σύνολο των κερδών και ζημιών	115	482
Συμφωνία της υποχρέωσης παροχής		
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στην αρχή της περιόδου	1,386	1,495
Κόστος υπηρεσίας	96	84
Κόστος τόκων	19	21
Παροχές που πληρώθηκαν από την Τράπεζα	-	(603)
(Κέρδος) / Ζημιά από Διακανονισμό / Περικοπή / Τερματισμό	-	377
Αναλογιστικό (κέρδος) / ζημιά - οικονομικές παραδοχές	(30)	(17)
Αναλογιστικό (κέρδος) / ζημιά - δημογραφικές παραδοχές	-	-
Αναλογιστικό (κέρδος) / ζημιά - εμπειρία	55	29
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στο τέλος της περιόδου	1,526	1,386
Επαναπροσδιορισμός		
Κέρδος / (ζημιά) που οφείλονται σε μεταβολές των παραδοχών	30	17
Εμπειρικά κέρδη / (ζημιές) που προκύπτουν κατά τη διάρκεια του έτους	(55)	(29)
Συνολικό αναλογιστικό κέρδος / (ζημιά) που αναγνωρίστηκε στην Κατάσταση Συνολικού Εισ/τος	(25)	(12)
Άλλες προσαρμογές που αναγνωρίστηκαν στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	-	-
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος κατά την περίοδο	(25)	(12)
Μεταβολές στις Υποχρεώσεις στην ΚΟΘ		
Καθαρές υποχρεώσεις στην ΚΟΘ στην αρχή της περιόδου	1,386	1,495
Παροχές που πληρώθηκαν	-	(603)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στη Κατάσταση Αποτελεσμάτων	115	482
Συνολικό ποσό που αναγνωρίστηκε στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	25	12
Καθαρή υποχρέωση στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	1,526	1,386
Ταμειακές ροές		
Αναμενόμενα οφέλη που καταβάλλονται από το πρόγραμμα για το επόμενο οικονομικό έτος	564	530

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν είναι οι εξής:

Επιτόκιο προεξόφλησης	1.85%	1.66%
Πληθωρισμός	1.75%	1.75%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2.75%	2.75%
Διάρκεια του σχεδίου	10.97	11.17

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης αναλύονται ως εξής:

	2018	2017	2016	2015	2014	2013
	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000
Παρούσα αξία των υποχρεώσεων	1,526	1,386	1,495	1,270	1,253	922
Συνολική Υποχρέωση	1,526	1,386	1,495	1,270	1,253	922

Ανάλυση ευαισθησίας

- Εάν το χρησιμοποιηθέν επιτόκιο προεξόφλησης ήταν κατά 0.5% μεγαλύτερο (2.35% ετησίως αντί του χρησιμοποιηθέντος 1.85% ετησίως), τότε η υποχρέωση θα ήταν μικρότερη κατά περίπου 4.90%.
- Εάν το χρησιμοποιηθέν επιτόκιο προεξόφλησης ήταν κατά 0.5% μικρότερο (1.35% ετησίως αντί του χρησιμοποιηθέντος 1.85% ετησίως), τότε η υποχρέωση θα ήταν μεγαλύτερη κατά περίπου 5.40%.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: Μετοχικό κεφάλαιο

Μετοχικό κεφάλαιο κατά την χρήση που έληξε την (Ποσά σε Ευρώ)

	31.12.2018			31.12.2017		
	Αριθμός Μετοχών	Ονομαστική Αξία	Μετοχικό Κεφάλαιο	Αριθμός Μετοχών	Ονομαστική Αξία	Μετοχικό Κεφάλαιο
Υπόλοιπο στην αρχή της περιόδου	2,110,000	18	37,980,000	2,110,000	18	37,980,000
Έκδοση νέων μετοχών	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο στο τέλος της περιόδου	2,110,000	18	37,980,000	2,110,000	18	37,980,000

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

	2018	2017
	€' 000	€' 000
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	50,513	50,513
Μείον: έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου (μετά από φόρους)	(306)	(306)
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	50,207	50,207

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 31: Αποθεματικά

	2018	2017
	€' 000	€' 000
Τακτικό αποθεματικό	623	623
Αποθεματικό αναπροσαρμογής τίτλων χαρτ/κίου διαθέσιμου προς πώληση	-	(59)
Αποθεματικό αναπροσαρμογής τίτλων χαρτ/κίου μέσω λοιπού συνολικού εισοδήματος	(18)	-
Αναβαλλόμενη φορολογία επί των τίτλων χαρτ/κίου διαθέσιμου προς πώληση	-	17
Αναβαλλόμενη φορολογία επί των τίτλων χαρτ/κίου μέσω λοιπού συνολικού εισοδήματος	5	-
Επαναπροσδιορισμός των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών	(380)	(355)
Αναβαλλόμενη φορολογία επί της ως άνω υποχρέωσης	111	103
Αποθεματικά	341	329

Κίνηση Λογαριασμού αποθεματικών

	2018	2017
	€' 000	€' 000
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	330	228
Κέρδη/(ζημιές) από αποτίμηση τίτλων χαρτ/κίου διαθέσιμου προς πώληση	-	155
Κέρδη/(ζημιές) από αποτίμηση τίτλων χαρτ/κίου μέσω λοιπού συνολικού εισοδήματος	41	-
Αναβαλλόμενη φορολογία επί των τίτλων χαρτ/κίου διαθέσιμου προς πώληση	-	(45)
Αναβαλλόμενη φορολογία επί των τίτλων χαρτ/κίου μέσω λοιπού συνολικού εισοδήματος	(12)	-
Καθαρή μεταβολή αποθεματικού	29	110
Επαναπροσδιορισμός των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών	(25)	(12)
Αναβαλλόμενη φορολογία επί της ως άνω υποχρέωσης	7	4
Καθαρή μεταβολή από τον επαναπροσδιορισμό των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών	(18)	(8)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	341	329

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 32: Αποτελέσματα εις νέο

	2018	2017
	€' 000	€' 000
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	1,599	3,957
Μερίσματα	-	(1,400)
Επίπτωση της πρώτης εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9, καθαρό ποσό από φόρους	(1,136)	-
Κέρδη / (ζημιές) χρήσης	390	(958)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	852	1,599

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 33: Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις
Νομικά θέματα

Δεν υπάρχουν εκκρεμείς επίδικες υποθέσεις υπέρ ή κατά της Τράπεζας.

Φορολογικά θέματα

Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση του 2009 ενώ παραμένει ανέλεγκτη η χρήση του 2010. Για τη χρήση του 2010 εκτιμάται ότι δεν είναι εφικτό να επιβληθούν επιπλέον φόροι και προσαυξήσεις, βάσει του πλαισίου Παραγραφής του δικαιώματος επιβολής φόρων και το πέρας της περιόδου παραγραφής στις 31.12.2018.

Οι χρήσεις 2011, 2012 και 2013 έχουν ελεγχθεί φορολογικά από την εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών Α.Ε. (ο τακτικός ελεγκτής), σύμφωνα με το άρθρο 82 του ν.2238/1994. Οι σχετικές Εκθέσεις Φορολογικής Συμμόρφωσης, οι οποίες δεν είχαν παρατηρήσεις, εκδόθηκαν στις 11.07.2012 την 26.09.2013 και την 10.07.2014 αντίστοιχα.

Το δικαίωμα του δημοσίου για έκδοση πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος της χρήσης 2011 έχει παραγραφεί κατά την 31.12.2018. Οι χρήσεις 2012 και 2013 για τις οποίες η Τράπεζα, όπως προαναφέρθηκε έλαβε φορολογικό πιστοποιητικό, χωρίς παρατηρήσεις, σύμφωνα με την ΠΟΛ 1159/2011, καθίστανται περαιωμένες φορολογικά λόγω παρέλευσης 18μήνης περιόδου από την ημερομηνία ανάρτησης του πιστοποιητικού.

Μετά το πρόσφατο πρακτικό με αριθμό 1680/2018 του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, το οποίο έγινε αποδεκτό από τον Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, συνάγεται ότι οι χρήσεις 2012 και 2013 δεν πρέπει να θεωρούνται παραγεγραμμένες αναφορικά με τη διενέργεια φορολογικού ελέγχου, μέχρι την επίλυση του θέματος από το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Οι χρήσεις 2014, 2015, 2016 και 2017 έχουν ελεγχθεί φορολογικά από τον τακτικό ελεγκτή της Τράπεζας, σύμφωνα με το άρθρο 65α του ν.4174/2013. Οι σχετικές Εκθέσεις Φορολογικής Συμμόρφωσης, οι οποίες δεν είχαν παρατηρήσεις, εκδόθηκαν την 29.09.2015 την 28.09.2016, την 23.10.2017 και την 29.10.2018 αντίστοιχα. Για τη χρήση του 2018 ο έλεγχος από τον τακτικό ελεγκτή βρίσκεται σε εξέλιξη και η σχετική έκθεση φορολογικής συμμόρφωσης αναμένεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων της χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμούμε ότι αυτές δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Σύμφωνα με την ΠΟΛ.1006/05.01.2016 για τα φορολογικά έτη 2014 και επόμενα, δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό

χωρίς επιφυλάξεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας. Συνεπώς οι φορολογικές αρχές είναι δυνατόν να επανέλθουν και να διενεργήσουν τον δικό τους φορολογικό έλεγχο.

Συνεπώς, ως αποτέλεσμα των ελέγχων αυτών, είναι πιθανόν να επιβληθούν επιπλέον πρόστιμα και φόροι, τα ποσά των οποίων δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν με ακρίβεια επί του παρόντος. Ωστόσο, εκτιμάται ότι δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στην χρηματοοικονομική θέση της Τράπεζας.

Κεφαλαιακές δεσμεύσεις

	2018 €' 000	2017 €' 000
Μη χρησιμοποιηθείσες πιστωτικές ευχέρειες	12,428	1,563
Εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές	1,451	892
Σύνολο	13,879	2,456

Δεσμεύσεις για μισθώσεις και ενοίκια

Λειτουργικές Μισθώσεις

Η Τράπεζα έχει υποχρεώσεις από μισθώσεις για τα υποκατάστημά της στον Πειραιά και την Γλυφάδα καθώς και για επιβατηγά αυτοκίνητα που χρησιμοποιεί.

Η διάρκεια των συμβάσεων μίσθωσης των κτιρίων είναι 12 έτη για τα κτίρια και 3 έως 6 έτη για τα επιβατηγά αυτοκίνητα.

Τα ενοίκια συνήθως υπόκεινται σε ετήσιες αναπροσαρμογές λόγω πληθωρισμού. Πολιτική της Τράπεζας είναι να ανανεώνει τις συμβάσεις αυτές.

Οι δαπάνες ενοικίων των κτιρίων του έτους 2018 ανήλθαν σε €80 χιλ. (για το 2017 €86 χιλ.).

Οι μη ακυρωτές δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις έχουν ως ακολούθως:

	2018 €' 000	2017 €' 000
Εντός ενός έτους	176	150
Πέραν του έτους και μέχρι πέντε έτη	365	492
Πέραν των πέντε ετών	89	255
Σύνολο	630	897

Κοινοπρακτικά Δάνεια

Η Τράπεζα είναι διαχειρίστρια κοινοπρακτικών δανείων προς ναυτιλιακές επιχειρήσεις. Το σύνολο των κοινοπρακτικών δανείων που διαχειρίζεται ή/και συμμετέχει η Τράπεζα αναλύεται ως εξής:

	2018 €' 000	2017 €' 000
Συμμετοχή τρίτων σε εκταμιευμένα κοινοπρακτικά δάνεια	723,046	718,137
Συμμετοχή της Τράπεζας σε εκταμιευμένα κοινοπρακτικά δάνεια	11,874	26,551
Σύνολο εκταμιευμένων κοινοπρακτικών δανείων	734,920	744,688
Συμμετοχή τρίτων σε μη χρησιμοποιηθείσες πιστωτικές ευχέρειες κοινοπρακτικών δανείων	16,000	4,690
Συμμετοχή της Τράπεζας σε μη χρησιμοποιηθείσες πιστωτικές ευχέρειες κοινοπρακτικών δανείων	-	1,563
Σύνολο μη χρησιμοποιηθέντων πιστωτικών ευχερειών σε κοινοπρακτικά δάνεια	16,000	6,253
Σύνολο κοινοπρακτικών δανείων που διαχειρίζεται ή/και συμμετέχει η Τράπεζα	750,920	750,941

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 34: Γεγονότα μεταγενέστερα των οικονομικών καταστάσεων

Την 5^η Ιουνίου 2019 υπεγράφησαν συμφωνίες αγοραπωλησίας για το 90% των μετοχών της Τραπεζής μεταξύ των υφιστάμενων μετόχων της και της Aegean Financial Holdings S.a.r.l, θυγατρική των Chenavari investment managers, ήδη μετόχου κατά 4% της τραπεζής από το τέλος του 2017. Η αγοραπωλησία τελεί υπό την έγκριση της εποπτικής αρχής Τραπεζών και αναμένεται να ολοκληρωθεί τους επόμενους μήνες. Με την ολοκλήρωση της αγοραπωλησίας η Aegean Financial Holdings θα καταστεί βασικός μέτοχος της Τραπεζής με ποσοστό 94%

Την 7^η Ιουνίου 2019 υπεγράφη μνημόνιο συμφωνίας για την πώληση του πλοίου ΑΛΚΥΟΝΗ, ιδιοκτησίας της Τραπεζής καταχωρημένο στα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού διακρατούμενα προς πώληση, έναντι ποσού €1,6 εκ. Η αγοραπωλησία ολοκληρώθηκε την 28η Ιουνίου 2019.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 35: Μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α. 9 - Γνωστοποιήσεις

Την 1η Ιανουαρίου 2018, η Τράπεζα έχει υιοθετήσει και εφαρμόσει τις απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα».

Η Τράπεζα επέλεξε να εφαρμόσει αναδρομικά το Δ.Π.Χ.Α. 9 χωρίς να επαναδιατυπώσει τα συγκριτικά στοιχεία σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του Δ.Π.Χ.Α. 9. Οι συγκριτικές πληροφορίες της Τράπεζας για το έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 δεν είναι συγκρίσιμες με τις οικονομικές πληροφορίες που παρουσιάζονται τις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018. Πληροφορίες για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 παρουσιάζονται στο λογιστικό πλαίσιο του ΔΛΠ 39. Όσον αφορά την υιοθέτηση του νέου προτύπου από την 1η Ιανουαρίου 2018, η Τράπεζα έχει ετοιμάσει γνωστοποιήσεις μετάβασης όπως παρουσιάζονται στους κατωτέρω πίνακες. Αυτές οι γνωστοποιήσεις που αφορούν τη μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» παρέχουν πληροφορίες προκειμένου να κατανοηθεί η επίπτωση της εφαρμογής του νέου προτύπου στην Χρηματοοικονομική θέση της Τράπεζα την 1η Ιανουαρίου 2018.

Οι μεταβατικές γνωστοποιήσεις παρέχουν το πλαίσιο των αλλαγών αναφορικά με την αναγνώριση προβλέψεων απομείωσης, με τις μεταβολές στην ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών μέσων στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης και με τη συνεπαγόμενη επίπτωση στα εποπτικά κεφάλαια.

35.1 Πρόγραμμα Υλοποίησης Δ.Π.Χ.Α. 9

Το νέο λογιστικό πρότυπο Δ.Π.Χ.Α. 9 αντικαθιστά από 1.1.2018 το ΔΛΠ 39 επιβάλλοντας σημαντικές αλλαγές στην ταξινόμηση και αποτίμηση των χρηματοοικονομικών μέσων. Για την υιοθέτηση του νέου προτύπου, η Τράπεζα έχει ξεκινήσει δημιουργήσει βελτιωμένες πολιτικές και διαδικασίες. Η Οικονομική Διεύθυνση, Διεύθυνση Διαχείρισης Κίνδυνων και το τμήμα Πληροφορικής συμμετείχαν στην εφαρμογή πολιτικών, μεθοδολογιών και διαδικασιών προκειμένου η Τράπεζα να συμμορφωθεί με το νέο πρότυπο.

Η Τράπεζα έχει ολοκληρώσει την κατηγοριοποίηση των στοιχείων του ενεργητικού, τη διαδικασία απομείωσης και τη δημιουργία μοντέλων υπολογισμού της ζημίας από πιστωτικό κίνδυνο. Επίσης είναι σε εξέλιξη οι διαδικασίες προσαρμογής των πληροφοριακών συστημάτων της ώστε να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις του νέου πλαισίου για τον υπολογισμό της αναμενόμενης ζημίας.

Η Τράπεζα υλοποιεί μεθοδολογικές προσεγγίσεις και έχει υλοποιήσει σχεδόν το σύνολο των ελέγχων που απαιτούνται (Solely Payments of Principal and Interest tests) καθώς και τον καθορισμό κριτηρίων ταξινόμησης και μέτρησης. Επίσης έχει δρομολογήσει την επικαιροποίηση και την ανάπτυξη της απαιτούμενης τεκμηρίωσης σε επίπεδο πολιτικών, διαδικασιών και μεθοδολογιών που θα ακολουθήσει εν όψει της εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9.

35.2 Τροποποιήσεις των πολιτικών λόγω εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α.9

Ταξινόμηση και αποτίμηση

Σύμφωνα με το νέο πλαίσιο (Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς – Δ.Π.Χ.Α. 9) η ταξινόμηση των στοιχείων ενεργητικού ορίζει τον τρόπο με τον οποίο τα υφιστάμενα στοιχεία απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Ειδικότερα η μέθοδος αποτίμησης και ο υπολογισμός απομείωσης ορίζονται από αυτή την ταξινόμηση η οποία πρέπει να βασίζεται σε κριτήρια που η Τράπεζα έχει θεσπίσει.

Διαδικασία κατάταξης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η Τράπεζα αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση στις Οικονομικές Καταστάσεις της, κατά τη στιγμή της δημιουργίας της συμβατικής απαίτησης ή υποχρέωσης που απορρέει από το στοιχείο (δηλαδή την ημέρα που η συναλλαγή έλαβε χώρα). Κατά την αναγνώριση του, η Τράπεζα προσδιορίζει το επιχειρησιακό μοντέλο στο οποίο υπάγεται.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούνται σε τέσσερις κατηγορίες:

- **Περιουσιακά στοιχεία επιμετρήσιμα σε αποσβεσμένο κόστος (AC):** Στην κατηγορία αυτή ταξινομείται κάθε στοιχείο ή ομάδα στοιχείων ενεργητικού για τα οποία το επιχειρηματικό μοντέλο της Τράπεζας συνιστά την διακράτησή τους με σκοπό την είσπραξη συμβατικών χρηματορροών. Η ενδεχόμενη πώληση των οικονομικών στοιχείων δεν θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα επιχειρηματικού σχεδιασμού για την διαχείρισή τους.
- **Περιουσιακά στοιχεία επιμετρήσιμα σε Εύλογη Αξία μέσω της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων (FVOCI),** που ανακατατάσσονται σε Εύλογη Αξία μέσω των Αποτελεσμάτων Χρήσης κατά τον αποχαρακτηρισμό τους: Τα κέρδη ή οι ζημίες που προκύπτουν από την αποτίμηση καταχωρούνται σε ξεχωριστό λογαριασμό της καθαρής θέσης. Στην κατηγορία αυτή ταξινομείται κάθε στοιχείο ή ομάδα στοιχείων ενεργητικού για τα οποία το επιχειρηματικό μοντέλο της Τράπεζας συνιστά την διακράτησή τους με σκοπό την είσπραξη συμβατικών χρηματορροών και την πώλησή τους όταν ο στρατηγικός σχεδιασμός της απόκτησής τους έχει επιτευχθεί.

Για να ταξινομηθούν τα στοιχεία ενεργητικού στις παραπάνω κατηγορίες οι συμβατικές χρηματορροές θα πρέπει να αποτελούνται αποκλειστικά από πληρωμές κεφαλαίου και τόκων (solely payments of principal and interest-SPPI). Κατά την αρχική αναγνώριση, ο έλεγχος πραγματοποιείται σε ομάδες στοιχείων ενεργητικού με ομοειδή χαρακτηριστικά ως προς τον καθορισμό των συμβατικών υποχρεώσεων και κατά πόσο αυτές συνίστανται αποκλειστικά από πληρωμές κεφαλαίου και τόκων, διαφορετικά ο έλεγχος SPPI πραγματοποιείται για μεμονωμένα στοιχεία ενεργητικού.

- Περιουσιακά στοιχεία επιμετρήσιμα υποχρεωτικά σε Εύλογη Αξία μέσω των Αποτελεσμάτων Χρήσης (FVTPL): Στην κατηγορία αυτή ταξινομούνται τα στοιχεία που δεν πληρούν το κριτήριο SPPI .
- Περιουσιακά στοιχεία επιμετρήσιμα σε Εύλογη Αξία μέσω των Αποτελεσμάτων Χρήσης (FVTPL): Στην κατηγορία αυτή ταξινομούνται τα στοιχεία που η Τράπεζα διακρατά για διαπραγμάτευση.

Επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η Τράπεζα επιμετρά τα περιουσιακά στοιχεία της στην εύλογη αξία τους κατά την αρχική αναγνώριση τους. Περιουσιακά στοιχεία που κατατάσσονται σε Εύλογη Αξία μέσω Αποτελεσμάτων Χρήσης, αποτιμώνται στην τιμή συναλλαγής τους. Περιουσιακά στοιχεία που κατατάσσονται σε αποσβεσμένο κόστος, τυχόν κόστη συναλλαγής ή έξοδα δημιουργίας συνυπολογίζονται στην τιμή συναλλαγής τους κατά την επιμέτρηση τους. Σε περίπτωση που η Τράπεζα θεωρήσει ότι η εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση διαφέρει από την τιμή της συναλλαγής, η διαφορά τους αναγνωρίζεται ως κέρδος ή ζημία κατά την αρχική αναγνώριση, αλλά μόνο αν η εύλογη αξία βασίζεται σε ζητούμενη τιμή ενεργής αγοράς για ταυτόσημα περιουσιακά στοιχεία ή βασίζεται σε τεχνική αποτίμησης που χρησιμοποιεί δεδομένα, αποκλειστικά από εξακριβωμένες αγορές. Σε κάθε άλλη περίπτωση η εύλογη αξία προσαρμόζεται στο ύψος της τιμής της συναλλαγής.

Αξιολόγηση SPPI (αξιολόγηση συμβατικών ταμειακών ροών αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων)

Το 2017, η Τράπεζα διενήργησε αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου στα χαρτοφυλάκια και πρόβη σε λεπτομερή αξιολόγηση των συμβατικών όρων στο χαρτοφυλάκιο των χρεωστικών τίτλων, σε δειγματοληπτική βάση και συνεχίζει μέχρι να καλύψει το σύνολο του χαρτοφυλακίου, με σκοπό τον εντοπισμό πιθανών μεταβολών στην ταξινόμηση και επιμέτρηση αυτών. Στην πλειονότητά του, το χαρτοφυλάκιο των χρεωστικών τίτλων της Τραπεζής πληρεί το κριτήριο του «SPPI». Κατά συνέπεια, βάσει των υφιστάμενων επιχειρηματικών μοντέλων την 31 Δεκεμβρίου 2017, η Τράπεζα αναμένει ότι σε γενικές γραμμές:

- δάνεια και απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και πελάτες τα οποία σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος θα εξακολουθούν να επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος, σύμφωνα και με το Δ.Π.Χ.Α. 9,
- ομόλογα που ταξινομούνται ως διαθέσιμα προς πώληση σύμφωνα με το ΔΛΠ 39, θα ταξινομηθούν σύμφωνα με το επιχειρηματικό μοντέλο διαχείρισής τους, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων απευθείας στην καθαρή θέση
- ομόλογα τα οποία σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, θα συνεχίσουν να επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων σύμφωνα και με το Δ.Π.Χ.Α. 9, και
- Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, θα ταξινομηθούν ως επιμετρώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων σύμφωνα και με το Δ.Π.Χ.Α. 9.

Μεμονωμένη αξιολόγηση

Η Τράπεζα αξιολογεί τις ζημίες απομείωσης σε επίπεδο μεμονωμένων πελατών. Λόγω του μικρού μεγέθους και της ποικιλομορφίας του χαρτοφυλακίου δανείων της, η προσέγγιση της ατομικής αξιολόγησης θεωρείται ότι είναι η πιο ακριβής και αποτελεσματική για τις ανάγκες της Τράπεζας. Κατά συνέπεια, η κατάταξη των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού σε στάδια για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών διεξάγεται επίσης σε επίπεδο μεμονωμένων πελατών ή ομάδας μεμονωμένων πελατών. Εξαιρέσεις αποτελούν περιπτώσεις ανοιγμάτων σε ομάδες μεμονωμένων πελατών που είναι νομικά ή εμπορικά δεσμευμένα.

Κατάταξη ανοιγμάτων σε επίπεδα

Η Τράπεζα έχει θεσπίσει μια σειρά κριτηρίων προκειμένου για την κατάταξη των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού σε στάδια. Τα κριτήρια αυτά αποσκοπούν στο να ελέγξουν αν έχει υπάρξει σημαντική υποβάθμιση της πιστωτικής ποιότητας των χρηματοοικονομικών στοιχείων από την ημερομηνία δημιουργίας τους. Ουσιαστικά, η Τράπεζα εξετάζει:

- τις ημέρες καθυστέρησης
- εάν έχει υπάρξει σημαντική υποβάθμιση της πιστοληπτικής διαβάθμισης των χρηματοοικονομικών στοιχείων
- ποιοτικές παραμέτρους που υποδεικνύουν μεταβολή της πιστωτικής ποιότητας (π.χ. αντιμετώπιση οικονομικών δυσχερειών)
- τα κριτήρια πιθανής αδυναμίας πληρωμής (Unlikely To Pay - UTP)

Στην περίπτωση που διαπιστωθεί σημαντική αύξηση του χρηματοοικονομικού στοιχείου από την ημερομηνία δημιουργίας του, αυτό θα κατατάσσεται στο στάδιο 2.

Στο στάδιο 3 θα κατατάσσονται τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα και όσα στοιχεία έχουν καθυστερήσει πέραν των 90 ημερών. Η μετακίνηση των στοιχείων σε προηγούμενα στάδια θα πραγματοποιείται εφόσον πάψουν να ισχύουν τα κριτήρια από τα οποία προέκυψε η υπαγωγή τους στο στάδιο 2 και 3.

Επιμέτρηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών διαφοροποιείται από τον μέχρι τώρα υπολογισμό τους βάσει των ΔΛΠ 39, δεδομένου ότι για τα στοιχεία που κατατάσσονται στα στάδια 2 και 3 λαμβάνεται υπόψη η συνολική διάρκεια ζωής τους. Επιπλέον οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές θα σταθμίζονται βάσει δύο μακροοικονομικών σεναρίων (δυσμενές και βασικό). Συνεπώς, η επιμέτρηση απαιτεί χρήση σύνθετων μοντέλων και παραδοχών σχετικά με τις μακροοικονομικές συνθήκες.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ("ECL") ορίζονται ως η εκτίμηση των ζημιών που η Τράπεζα θα περίμενε να πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια της περιόδου που ορίζεται από την κατανομή σε στάδια του χρηματοδοτικού ανοίγματος. Πιστωτική ζημιά είναι η διαφορά μεταξύ των ταμειακών ροών η Τράπεζα αναμένει να εισπράξει από το χρηματοδοτικό άνοιγμα σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους που το διέπουν και των ταμειακών ροών που η Τράπεζα αναμένει να λάβει ως πληρωμή προεξοφλημένες με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο (effective interest rate) του ίδιου χρηματοδοτικού ανοίγματος.

Επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών ανά στάδιο κατάταξης

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 9, η Τράπεζα για την επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών ("ECL") αξιολογεί κάθε χρηματοδοτικό άνοιγμα χωριστά. Ο χρονικός ορίζοντας για τον οποίο εκτιμάται η αναμενόμενη πιστωτική ζημιά εξαρτάται από το στάδιο κατάταξης του κάθε χρηματοδοτικού ανοίγματος. Η μονάδα που είναι υπεύθυνη για τον υπολογισμό του ECL είναι η μονάδα διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου («ΜΔΠΚ»).

Στάδιο 1

Για τα χρηματοδοτικά ανοίγματα που δεν εμφανίζουν σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, ούτε έχουν ενδείξεις απομείωσης, και συνεπώς ταξινομούνται στο στάδιο 1, η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών μετράται σε ορίζοντα 12 μηνών. Η ΜΔΠΚ αρχικά διερευνά κατά πόσο υπάρχουν λογικές προσδοκίες ότι τα ανοίγματα αυτά θα υποστούν απώλειες μέσα στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα των 12 μηνών. Η ΜΔΠΚ διερευνά τις αναμενόμενες ταμειακές ροές του χρηματοδοτικού ανοίγματος συνεκτιμώντας τις υποχρεώσεις αποπληρωμής σε διάστημα 12 μηνών. Αν οι αναμενόμενες ταμειακές ροές δεν επαρκούν για την κάλυψη των υποχρεώσεων του δανειολήπτη για την περίοδο αναφοράς, τότε η ΜΔΠΚ υπολογίζει αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ("ECL") για περίοδο ενός έτους με βάση ποσοστά απωλειών βασιζόμενη σε ιστορικά στατιστικά στοιχεία. Αντιθέτως, εφόσον οι υποχρεώσεις αποπληρωμών στο τέλος της περιόδου αναφοράς είναι μεγαλύτερες από τις αναμενόμενες ταμειακές ροές, τότε η ΜΔΠΚ υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές συγκρίνοντας το υπόλοιπο του ανοίγματος με τις αναμενόμενες ταμειακές ροές κατά τη 12μηνη περίοδο, λαμβάνοντας όμως υπόψη και τις ταμειακές ροές από την ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων.

Στάδιο 2

Ανοίγματα που εμφανίζουν σημαντικά αυξημένο πιστωτικό κίνδυνο, αλλά δεν παρουσιάζουν οποιεσδήποτε ενδείξεις απομείωσης, κατατάσσονται στο στάδιο 2. Για τα ανοίγματα αυτά, η ΜΔΠΚ υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη την περίοδο αποπληρωμής τους χρησιμοποιώντας τη μεθοδολογία της αρχής συνέχισης της δραστηριότητας "Going Concern" δεδομένου ότι για αυτά τα ανοίγματα υπάρχει ανησυχία για τη συνέχιση της δραστηριότητας τους έως την πλήρη εξόφληση της υποχρέωσης. Εφόσον οι αναμενόμενες ταμειακές ροές δεν επαρκούν για την κάλυψη των υποχρεώσεων του δανειολήπτη κατά την περίοδο αναφοράς, τότε η ΜΔΠΚ υπολογίζει αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ("ECL") για όλη τη διάρκεια ζωής του ανοίγματος με βάση ποσοστά ζημιών που προκύπτουν από ιστορικά στοιχεία.

Στάδιο 3

Ανοίγματα που εμφανίζουν αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης κατατάσσονται στο στάδιο 3 και για αυτά η ΜΔΠΚ υπολογίζει αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ("ECL") για όλη την διάρκεια τους. Η κατάλληλη μεθοδολογία που εφαρμόζεται για κάθε δανειολήπτη εξαρτάται κυρίως από το αν η επιχείρηση του δανειολήπτη παραμένει λειτουργική ή όχι, κατά τη στιγμή του υπολογισμού, και στο εγγύς μέλλον. Εφόσον οι αναμενόμενες ταμειακές ροές δεν επαρκούν για την κάλυψη των υποχρεώσεων για την περίοδο αναφοράς, τότε η ΜΔΠΚ υπολογίζει αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ("ECL") για όλη την διάρκεια του ανοίγματος με βάση ποσοστά απωλειών βασιζόμενη σε ιστορικά στατιστικά στοιχεία.

Λογιστική αντιστάθμισης

Η Τράπεζα δεν εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμισης.

35.3 Εκτιμώμενη επίπτωση στα Εποπτικά Κεφάλαια

Η προ φόρων εκτιμώμενη επίπτωση της μετάβασης στο Δ.Π.Χ.Α. 9 στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της ABBank την 1η Ιανουαρίου 2018, ήταν της τάξεως των € 1.600 χιλιάδες η οποία προκύπτει από επιπλέον προβλέψεις απομείωσης δανείων.

Η ABBank **δεν έχει** υιοθετήσει τις κανονιστικές μεταβατικές ρυθμίσεις που δημοσιεύθηκαν από την Ε.Ε. (αριθ. 2017/2395) το Δεκέμβριο του 2017 τροποποιώντας το Κανονισμό (ΕΕ) 575/2013 με την προσθήκη του άρθρου 473α.

Αυτές οι μεταβατικές ρυθμίσεις επιτρέπουν στις τράπεζες να συμπεριλάβουν στην κεφαλαιακή βάση τους ένα ποσοστό της επίπτωσης της εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9 λόγω της πρόβλεψης για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές κατά τα πρώτα πέντε έτη εφαρμογής. Το ποσοστό που δύνανται να συμπεριλάβουν οι τράπεζες ξεκινά από 95% το 2018, και μειώνεται στο 25% έως το 2022.

	31.12.2017 ΔΛΠ 39	1.1.2018 Δ.Π.Χ.Α. 9 Πλήρης Εφαρμογή
	€' 000	€' 000
Κεφάλαια Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET1)	88,113	86,977
Κεφάλαια της Κατηγορίας 1 (Tier 1)	88,113	86,977
Συνολικά Βασικά ίδια κεφάλαια (Tier I)	88,113	86,977
Συνολικό σταθμισμένο ενεργητικό	211,720	210,023
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET1 ratio)	41.62%	41.41%
Δείκτης Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 (Tier 1 ratio)	41.62%	41.41%
Συνολικός Δείκτης κεφαλαίου (CAD ratio)	41.62%	41.41%

35.4 Ταξινόμηση των Χρηματοοικονομικών στοιχείων κατά την ημερομηνία εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α.9

	Λογιστική αξία 31.12.2017 ΔΛΠ.39	Νέα επιμέτρηση	Αναταξινόμηση	Λογιστική αξία 01.01.2018 Δ.Π.Χ.Α.9
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	8,404	-	-	8,404
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	50,439	-	-	50,439
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	137,671	(1,597)	-	136,074
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για ανοίγματα εκτός στοιχείων ισολογισμού	-	(3)	-	(3)
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διαθέσιμο προς πώληση	3,602	-	-	3,602
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	21,719	-	-	21,719
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	889	-	-	889
Άυλα πάγια στοιχεία	915	-	-	915
Ενσώματα πάγια στοιχεία	5,993	-	-	5,993
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	-	-	231	231
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	8,264	-	-	8,264
Σύνολο Ενεργητικού	237,896	(1,600)	231	236,527
ΠΑΘΗΤΙΚΟ				
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	14,194	-	-	14,194
Υποχρεώσεις προς πελάτες	130,592	-	-	130,592
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	38	-	-	38
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	1,386	-	-	1,386
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	233	(464)	231	-
Λοιπά στοιχεία παθητικού	1,338	-	-	1,338
Σύνολο Παθητικού	147,781	(464)	231	147,548
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ				
Μετοχικό κεφάλαιο	37,980	-	-	37,980
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	50,207	-	-	50,207
Αποθεματικά	329	-	-	329
Αποτελέσματα εις νέον	1,599	(1,136)	-	463
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	90,115	(1,136)	-	88,979
Σύνολο Παθητικού και Ιδίων Κεφαλαίων	237,896	(1,600)	231	236,527

35.5 Συμφωνία της επίπτωσης της πρώτης εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9

	Πρόβλεψη 31.12.2017 ΔΛΠ.39	Νέα επιμέτρηση	Αναταξινόμηση	Πρόβλεψη 01.01.2018 Δ.Π.Χ.Α.9
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (Πρόβλεψη)	(8,232)	(1,597)	-	(9,829)
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων διαθέσιμο προς πώληση	3,602	-	(3,602)	-
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων μέσω λοιπού συνολικού εισοδήματος	-	-	3,602	3,602
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για ανοίγματα εκτός στοιχείων ισολογισμού	-	(3)	-	(3)
Σύνολο επίπτωσης της πρώτης εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9	-	(1,600)	-	(1,600)

35.6 Νέα επιμέτρηση της πρόβλεψης για απομείωση δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών ανά χαρτοφυλάκιο και στάδιο.

	Στάδιο 1		Στάδιο 2		Στάδιο 3		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών		
	Ποσό Δανείων	ECLs	Ποσό δανείων	ECLs	Ποσό Δανείων	ECLs	Ποσό Δανείων	ECLs	Καθαρό ποσό
Στοιχεία εντός ισολογισμού	89,036	974	24,064	429	32,803	8,426	145,903	9,829	136,074
Εκτός ισολογισμού ανοίγματα	3,582	3	-	-	-	-	3,582	3	3,579
Σύνολο	92,618	977	24,064	429	32,803	8,426	149,497	9,832	136,663

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (επίπτωση πρώτης εφαρμογής Δ.Π.Χ.Α. 9)

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Total
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών 31.12.2017 (ΔΛΠ 39)	89,036	24,064	32,803	145,902
Αναταξινόμηση	-	-	-	-
Επανεκτίμηση	-	-	-	-
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών 01.01.2018 (Δ.Π.Χ.Α. 9)	89,036	24,064	32,803	145,902

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Total
Απομείωση δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών την 31.12.2017 (ΔΛΠ 39)	-	-	(8,232)	(8,232)
Αναταξινόμηση	-	-	-	-
Επανεκτίμηση	(974)	(429)	(94)	(1,597)
Αναμενόμενη πιστωτική ζημία ECL δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών την 01.01.2018 (Δ.Π.Χ.Α. 9)	(974)	(429)	(8,426)	(9,829)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 36: Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν:

- (α) την οικονομική οντότητα που ασκεί έλεγχο πάνω στην Τράπεζα και τις οικονομικές οντότητες που ελέγχονται, ελέγχονται από κοινού ή επηρεάζονται σημαντικά από αυτή την οικονομική οντότητα, καθώς και τα βασικά μέλη της Διοίκησης αυτής και τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα,
- (β) τα βασικά μέλη της Διοίκησης, τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα, και τις οικονομικές οντότητες που ελέγχονται ή ελέγχονται από κοινού από τα παραπάνω πρόσωπα,
- (γ) τις συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες της Τραπεζής, και
- (δ) τις συνδεδεμένες εταιρείες.

Οι συναλλαγές παρόμοιας φύσης παρουσιάζονται σε συνολική βάση. Όλες οι τραπεζικές συναλλαγές που διενεργούνται με συνδεδεμένα μέρη, είναι μέσα στα συνήθη πλαίσια των εργασιών και γίνονται με καθαρά εμπορικούς όρους.

Κύριοι μέτοχοι της Τράπεζας είναι η εταιρεία Costanus Limited, ο κ. Θεόδωρος Αφθονίδης ως φυσικό πρόσωπο και η εταιρεία Vealmon Limited που ελέγχεται από τον κ. Αφθονίδη.

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Τράπεζας με συνδεδεμένα μέρη και τα σχετικά με τις συναλλαγές αυτές αποτελέσματα έχουν ως εξής:

	2018	2017
	€' 000	€' 000
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	4,809	3,935
Σύνολο Ενεργητικού	4,809	3,935
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	17,634	18,580
Σύνολο Παθητικού	17,634	18,580
ΕΣΟΔΑ		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	202	240
Αμοιβές και προμήθειες	83	279
Σύνολο εσόδων	285	519
ΕΞΟΔΑ		
Ζημίες απομείωσης δανείων και απαιτήσεων	221	39
Διαγραφές δανείων και απαιτήσεων	1,459	-
Σύνολο εξόδων	1,680	39

Οι αμοιβές και οι λοιπές παροχές προς τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τους Γενικούς Διευθυντές που περιλαμβάνονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων αναλύονται ως εξής:

	2018	2017
	€' 000	€' 000
Αμοιβές μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και Γενικών Διευθυντών	1,714	1,548
Λοιπές παροχές των Γενικών Διευθυντών	272	193
Σύνολο	1,986	1,741

Δεν υπάρχουν λοιπές συναλλαγές με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και Γενικούς Διευθυντές της Τράπεζας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 37: Αμοιβές Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Η ελεγκτική εταιρεία Deloitte Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών Α.Ε. είναι ο ανεξάρτητος ορκωτός ελεγκτής λογιστής για τη χρήση που έκλεισε την 31 Δεκεμβρίου 2018. Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζονται οι συνολικές αμοιβές για τον υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων και τις λοιπές υπηρεσίες ελεγκτικής φύσης που παρασχέθηκαν στην Τράπεζα.

	2018	2017
	€' 000	€' 000
Αμοιβές για υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων	72	65
Αμοιβές για λοιπές υπηρεσίες ελεγκτικής φύσης	20	20
Σύνολο	92	85